
KOSSUTH LAJOS ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA

közös igazgatású közoktatási intézmény

PEDAGÓGIAI PROGRAM

TARTALOM

1. AZ INTÉZMÉNY NEVELÉSI PROGRAMJA	5
1.1 Az intézmény jogi meghatározottsága az alapító okirat szerint	5
1.2. Az új, felülvizsgált program létrehozásának szükségessége	7
1.3. Az intézményben folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, értékei, feladatai, eszközei, eljárásai	8
1.3.1. A közoktatási törvény intézményt érintő általános alapelvei	8
1.3.2. Intézményünk küldetése	9
1.3.3. Nevelő-oktató intézményünk céljai	11
1.3.4. Nevelő-oktató intézményünk értékei	12
1.3.5. Pedagógiai programunk általános feladatai	12
1.3.6. Partnerség a hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók nevelésében	13
2. AZ ÁLTALÁNOS ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA ÉS HELYI TANTERVE	14
2.1. Nevelési program	14
2.1.1. Az iskolában folyó nevelő és oktató munka alapelvei, céljai, értékei, feladatai, eszközei, eljárásai	14
2.1.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	24
2.1.3. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	26
2.1.4. Közösségfejlesztés megvalósítását szolgáló tevékenységi rendszer, szervezeti formák	27
2.1.5. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai	30
2.1.6. A teljes körű egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	31
2.1.7. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	34
2.1.8. Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje	36
2.1.9. A szülők, a tanulók és a pedagógusok kapcsolattartásának formái	57
2.1.10. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje	59
2.1.11. A tanulmányok alatti vizsgák szabályzata	60
2.1.12. Az iskolába jelentkező tanulók felvételének, átvételének szabályai	61
2.1.13. Egésznapos foglalkoztatás keretei, szervezeti rendszere	62
2.2. Az iskola helyi tanterve	63
2.2.1. Az egyes évfolyamokon tanított tantárgyak, ezek óraszámai, az előírt tananyag és követelmények	63
2.2.2. Az óratervekhez kapcsolódó megjegyzések:	68
2.2.3. A választható foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai	68
2.2.4. A tankönyvek és más taneszközök kiválasztásának elvei	68
2.2.5. Térítésmentes tankönyvekre vonatkozó helyi szabályok:	69
2.2.6. A mindennapos testnevelés megvalósításának módja	69

2.2.7. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek.....	70
2.2.8. Az iskolai írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások és az ismeretek számonkérésének rendje	71
2.2.9. A felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai.....	81
2.2.10. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések.....	81
2.2.11. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei	83
2.2.12. Egészségnevelési és környezetnevelési elvek	84
2.2.13. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása	86
3. AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA ÉS HELYI TANTERVE.....	88
3.1. Nevelési program.....	88
3.1.1. Az alapfokú művészeti iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	88
3.1.2. A személyiség fejlesztésével kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	92
3.1.3. A tehetséggondozás feladatai.....	94
3.1.4. Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok.....	95
3.1.5. A szülő, a tanuló, a pedagógus együttműködésének formái	96
3.1.6. A Művészeti Iskola pedagógusainak feladatai	96
3.1.7. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje	97
3.1.8. A tanulmányok alatti vizsgák szabályzata.....	97
3.1.9. Az iskolába jelentkező tanulók felvételének, átvételének szabályai.....	97
3.2. Az alapfokú művészeti iskola helyi tanterve	98
3.2.1. A tanulók munkájának ellenőrzése, értékelése	98
4. A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRVÉNYESSÉGÉVEL, MÓDOSÍTÁSÁVAL, NYILVÁNOSSÁGÁVAL KAPCSOLATOS EGYÉB INTÉZKEDÉSEK.....	99
4.1. A pedagógiai program érvényességi ideje	99
4.2. A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata.....	99
4.3. A pedagógiai program módosítása	99
4.4. A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala.....	100
MELLÉKLETEK.....	102
1. számú melléklet:	102
Az általános iskola helyi tanterv, tananyag, követelmény	102
2. számú melléklet:	102
Az művészeti iskola helyi tanterve (Tanszakok, tantárgyak tananyaga, Fejlesztési követelményei, Művészeti alapvizsga, záróvizsga követelményei, témakörei).....	102
3. számú melléklet:	102
Az általános iskola eszközjegyzéke	102
4. számú melléklet:	102
Az művészeti iskola eszközjegyzéke	102

5. számú melléklet:	102
Hungarofit táblázatok.....	102
Függelékek	103
Az Alapfokú Művészeti Iskola által alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek	103
„A tanulók képesség-kibontakoztatásának elősegítése a köznevelési intézményekben” (EFOP 3.2.6-16)	
„EGYÜTT, BARÁTSÁGBAN” Közösségépítő, agressziókezelő program	106

1. AZ INTÉZMÉNY NEVELÉSI PROGRAMJA

Általános rendelkezések

- Hatályosság:** Kiterjed a Kossuth Lajos Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola pedagógusaira, tanulóira és az oktató-nevelő munkát közvetlenül segítő dolgozóira.
- Érvényesség:** 2020. április 30-tól.
- Felülvizsgálat:** Négyévente, illetve a törvényi változásoknak megfelelően.
- Elfogadása:** Az intézmény nevelőtestülete fogadja el, és az intézményvezető hagyja jóvá.

1.1 AZ INTÉZMÉNY JOGI MEGHATÁROZOTTSÁGA AZ ALAPÍTÓ OKIRAT SZERINT

Az intézmény neve:

Kossuth Lajos Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

Az intézmény székhelye:

Címe: 5525 Füzesgyarmat

Széchenyi u. 2.

Telefon: 66-491755; Fax: 66-491769

e-mail: kossuth.fgyarm@gmail.com

Az intézmény típusa:

Közös igazgatású köznevelési intézmény

Intézménytípusok megnevezése:

általános iskola, alapfokú művészeti iskola

Az intézmény egységei:

Megnevezés	Címe - telefonszáma	Csoportok száma	Befogadó képesség
Általános iskola	5525 Füzesgyarmat Széchenyi utca 2. 66-491755	17	624
Alapfokú művészeti iskola	5525 Füzesgyarmat Széchenyi utca 2. 66-491755	4	

Alapfokú művészetoktatás tanszakjai

Alapfokú művészetoktatás tanszakjai (2014-2015)	5525 Füzesgyarmat Széchenyi utca 2. 66-491755	grafika és festészet, 1 csoport	60
---	---	---------------------------------	----

		Billentyűs - zongora 6 fő; 1 szolfézs csop.	10
		Társastánc 1 csoport	60
	5525 Füzesgyarmat Hegyesi utca 2. 66-491856	Színjáték 1 csoport	15

Telephelyei:

Megnevezés	Címe Telefonszáma	Csoportok száma	Befogadó képesség
Általános iskolai oktatás	5525 Füzesgyarmat Széchenyi utca 2. 66-491755	13 ált isk (2 iskotthonos) 3 tanulószobai csoport	392
	5525 Füzesgyarmat Hegyesi utca 2. 66-491856	2 ált isk (2 iskotthonos)	96
	5525 Füzesgyarmat Kossuth utca 89. 66-491267	szünetel	96
	5525 Füzesgyarmat Bethlen utca 5.	2 ált isk (2 iskotthonos)	40

Alapító megnevezése:

Emberi Erőforrások Minisztériuma

Az intézmény fenntartó szerve:

Gyulai Tankerületi Központ

Az intézmény működési területe:

Füzesgyarmat város közigazgatási területe

Az intézmény szakágazati besorolása és megnevezése:

TEÁOR 8520 Alapfokú oktatás

Alapfokú művészetoktatás

Az intézmény tevékenységei, szakfeladat számai:

Alaptevékenységek:

Általános iskolai nappali rendszerű nevelés, oktatás

alsó tagozat 85201

felső tagozat 85202

Alapfokú művészetoktatás: 85203

Zeneművészeti ág: billentyűs tanszak 852031

Képző-és iparművészeti ág: grafika és festészet
tanszak 852032

Színművészet-és bábművészeti ág: színjáték
tanszak 852032

Táncművészeti ág: társastánc tanszak 852032

Kiemelten tehetséges gyerekek, tanulók gondozása

A többi gyerekkel, tanulóval együtt nem foglalkoztatható
sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók iskolai ellátása

A többi gyerekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható
SNI tanulók iskolai nevelése-oktatása 852012, 852022

Alaptevékenységgel összefüggő egyéb feladatok:

Iskolai könyvtár működtetése.

Rehabilitációs foglalkozás szervezésével segíti a
beilleszkedési, magatartási rendellenességgel, tanulási
zavarral rendelkező tanulók személyiségfejlődését.

A hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű
gyermekek megsegítésére óvodai és iskolai integrációs
program alapján képesség kibontakoztató foglalkozást
szervez.

Halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrációs,
képesség-kibontakoztató felkészítése

1.2. AZ ÚJ, FELÜLVIZSGÁLT PROGRAM LÉTREHOZÁSÁNAK SZÜKSÉGESSÉGE

Magyarország országgyűlése 2012-ben döntött a köznevelési intézmények állami fenntartásba vételéről. Ez alapján a négy intézményegységes, 2007-ben alapított, Kossuth Lajos Általános és Alapfokú Művészeti Iskola, Napközi Otthonos Óvoda, Egységes Pedagógiai Szakszolgálat megszűnt. A köznevelési feladatokat ellátó általános iskolai, alapfokú művészetoktatási, pedagógiai szakszolgálati intézményegység a Klebelsberg Intézményfenntartó Központhoz került. A 2012. december 15-én aláírt átadás-átvételi megállapodásban rögzítetten a felsorolt intézményegységek működtetési feladatait továbbra is Füzesgyarmat Város Önkormányzata, fenntartói feladatait a KIK látja el. Az Óvodai Intézményegységet továbbra is az Önkormányzat működteti és tartja fenn.

Az így létrehozott intézmény az alapító okirat szerint többcélú, közös igazgatású közoktatási intézmény, melynek két, szakmailag önálló egysége van. Programunk készítése során próbáltuk keresni a korábban önálló intézményi programokban azokat a közös, minden intézményegység által elfogadható értékeket, amelyek egy közös pedagógiai programban rögzíthetők, és ennek kiegészítéséül megtartottuk az egységek egyéni arculatát tükröző programokat

A pedagógiai program készítésekor az alábbi jogszabályokat vettük figyelembe:

- 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről
- 229/2012. (VIII. 28.) Kormányrendelet a nemzeti köznevelési törvény végrehajtásáról
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 110/2012. (VI. 4.) Kormányrendelet a nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról az 5/2020. (I. 31.) Kormányrendelettel módosítva
- A 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók
- Kerettanterv az általános iskola 1–4. évfolyamára
- Kerettanterv az általános iskola 5–8. évfolyamára
- Kerettantervek egyes iskolatípusra, pedagógiai szakaszra, tantárgyra, vagy sajátos köznevelési feladat teljesítéséhez
- Irányelvek a sajátos nevelési igényű tanulók oktatásához
- Az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja
- A kollégiumi nevelés országos alapprogramja
- 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról
- 2013. évi CCXXXII. törvény a nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról
- 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- 331/2006. (XII. 23.) Kormányrendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről
- 15/2013. II. 26.) EMMI rendelet a pedagógiai szakszolgálatokról
- A füzesgyarmati Kossuth Általános Iskola hatályos Szervezeti és Működési Szabályzata, Házirendje, Pedagógiai Programja

1.3. AZ INTÉZMÉNYBEN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, CÉLJAI, ÉRTÉKEI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI

1.3.1. A KÖZOKTATÁSI TÖRVÉNY INTÉZMÉNYT ÉRINTŐ ÁLTALÁNOS ALAPELVEI

- **Az intézmény felelőssége**

Az intézmény a felelős a gyermekek, tanulók testi, értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődéséért, a gyermek- és tanulói közösség kialakulásáért és fejlődéséért. Ennek érdekében:

a gyermek, tanuló személyiségének fejlesztésében, képességeinek kibontakoztatásában együttműködik a szülővel

a gyermek, tanulóközösség kialakítása, fejlesztése során a szülők közösségével együttműködve végzi nevelő- oktató munkáját

felkészíti a tanulót a családi életre, családtervezésre.

- **Az intézmény világnézeti elkötelezettsége**

Az intézmény nem elkötelezett egyetlen vallás, világnézet mellett sem. Biztosítja az ismeretek, a vallási, illetve világnézeti információk tárgyilagos és többoldalú közvetítését. Semleges marad vallási és világnézeti kérdésekben, nem foglal állást azok tanításairól.

Az intézmény gondoskodik az alapvető erkölcsi ismeretek elsajátításáról. Tárgyszerűen ismerteti tananyagában a vallások erkölcsi és művelődéstörténeti vonatkozásait.

Az intézmény lehetővé teszi tanulói egyházi jogi személy által szervezett fakultatív hit- és vallásoktatását, a gyermekek, tanulók és a szülők igénye szerint. Biztosítja a hit- és vallásoktatáshoz szükséges tárgyi feltételeket.

- A közoktatásban tilos a hátrányos megkülönböztetés, de nem minősül hátrányos megkülönböztetésnek a nevelő-oktató munka jellegéből vagy természetéből egyértelműen következő különbségtétel, ha az a törvényes célok érdekében, a szükséges eszközök alkalmazásával történik.

- Az intézményi oktató-nevelő munka szervezésében, irányításában, működtetésében, feladataink végrehajtásában, döntéseink, intézkedéseink meghozatalakor a gyermek mindenképp felett álló érdekét vesszük figyelembe.

- Az oktatás nyelve: Intézményünkben az oktató-nevelő munka nyelve a magyar.

- Egyenlő bánásmód elve: Intézményünkben pedagógiai munkájában teljes körűen érvényesítjük az egyenlő bánásmód elvét, a szegregációmentességet, az intézmény szolgáltatásaihoz hozzáférés esélyegyenlőségének biztosításán túl a az esélyteremtést, a hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igényű tanulók, gyermekek hátrányainak kompenzálását az intézmény minden egyes tevékenysége során.

1.3.2. INTÉZMÉNYÜNK KÜLDETÉSE

Intézményünk minden egységében a pedagógiai tevékenység középpontjában a személyiség harmonikus fejlesztése áll. Hiszünk abban, hogy az ember egyedi megismételhetetlen, így központi törekvésünk a személyiség szabadságának megőrzésével és tiszteletben tartásával az individuuum egészséges fejlődésének segítése.

Feladatunk az általános emberi értékek, társadalmi normák megismertetése, elsajátíttatása, az értékek interiorizációja, a döntési képesség, demokrácia gyakorlása.

Törekednünk kell a gyermekek, tanulók esélyegyenlőségének legoptimálisabb megvalósítására.

Gondot fordítunk, hogy neveltjeink rendelkezzenek megfelelő általános műveltséggel, képessé váljanak tudásuk folyamatos megújítására.

Mindezek megvalósítására olyan intézményi közösségi légkör megteremtésére vállalkozunk, ahol jól érzi magát a nevelő és nevelt, ahol természetes elvárás egymás személyiségének tiszteletben tartása, a kölcsönös együttműködés a feladatok megvalósítása során.

Iskolánk életében szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakítására törekszünk.

A nevelés- oktatás során figyelembe vesszük a gyermek, tanuló egyéni képességeit, szükségleteit. Ennek ismeretében tevékenységét, munkáját, viselkedését folyamatosan értékeljük, egyénre szabottan fejlesztjük.

Gyógypedagógiai tevékenységeink során képessé tesszük a gyermekeket, tanulóinkat a másság elfogadására, a mássággal való együttélés erősítésére a szocializációs folyamatban. Feladatunk az eredményes társadalmi beilleszkedés elősegítése, feltételeinek megteremtése a nyitottság, felvilágosítás által is.

Programunk olyan pedagógiai munkát feltételez, amelynek középpontjában, a gyermekek, tanulók képességeinek, egész személyiségének fejlődése, fejlesztése áll, figyelembe véve, hogy az oktatás, a nevelés színtere nemcsak az iskola, az óvoda, hanem a társadalmi élet és tevékenység számos egyéb fóruma is.

Oktató-nevelő munkánkban prioritást élveznek a gyakorlatközpontú, a mindennapi életből, a közvetlen természeti, társadalmi környezetből vett tudáselemek.

Oktató-nevelő munkánk tervezésében, szervezésében, irányításában a tevékenység-központú tanítási gyakorlatot honosítjuk meg, mely életszerű helyzetek teremtésével alkalmat nyújt konkrét tapasztalatok gyűjtésére, kompetenciák fejlesztésére.

Oktató-nevelő munkánkban minden lehetséges támogatást megadunk ahhoz, hogy tanítványaink elsajátítsák az élethosszig tanulás alapjait, valamint a folyamatot megkönnyítő képességeket, készségeket és kompetenciákat.

Azon kulcskompetenciák fejlesztésére helyezük a hangsúlyt, amelyek a felnőtt élet sikeressége szempontjából kiemelt fontosságúak, amelyek:

- o Anyanyelvi kommunikáció

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt (hallott és olvasott szöveg

értése, szövegalkotás), valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot a társadalmi és kulturális tevékenységek során, az oktatásban és képzésben, a munkában, a családi életben, és a szabadidős tevékenységekben.

o Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), a társadalmi és kulturális tevékenységek megfelelő keretein belül – oktatás és képzés, munka, családi élet és szabadidős tevékenységek –, az egyén szükségleteinek megfelelően. Az idegen nyelvi kommunikáció olyan képességeket is igényel, mint például a közvetítés, más kultúrák megértése. Az idegen nyelvi kommunikáció fejlesztése során megjelennek a multikulturális elemek is. Az egyén nyelvtudásának szintje változhat a négy dimenzió (hallott szöveg értése, beszédkészség, olvasott szöveg értése és íráskészség), az egyes nyelvek és az egyén társadalmi-kulturális háttere, környezete és igényei/érdeklődése szerint.

o Matematikai kompetencia

A matematikai kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is. A kompetenciában és annak alakulásában a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az ismeretek. A matematikai kompetencia – eltérő mértékben – felöleli a matematikai gondolkodásmóddhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, struktúrák, grafikonok/táblázatok), valamint a törekvést ezek alkalmazására.

o Természettudományos kompetencia

A természettudományos kompetencia készséget és képességet jelent arra, hogy ismeretek és módszerek sokaságának felhasználásával magyarázatokat és előrejelzéseket tegyünk a természetben, valamint az ember és a rajta kívüli természeti világ közt lezajló kölcsönhatásban lejátszódó folyamatokkal kapcsolatban magyarázatokat adjunk, előrejelzéseket tegyünk, s irányítsuk cselekvéseinket. E tudás birtokában környezettudatos szemlélet alakítsunk ki. Ennek a tudásnak az emberi vágyak és szükségletek kielégítése érdekében való alkalmazását nevezzük műszaki kompetenciának. E kompetencia magában foglalja az emberi tevékenység okozta változások megértését, és az ezzel kapcsolatos, a fenntartható fejlődés formálásáért viselt egyéni és közösségi felelősséget.

o Digitális kompetencia

A digitális kompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatát a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén. Ez a következő készségeken, tevékenységeken alapul: információ felismerése, visszakeresése, értékelése, tárolása, előállítása, bemutatása és cseréje; továbbá kommunikáció és hálózati együttműködés az Interneten keresztül.

o A hatékony, önálló tanulás

A hatékony, önálló tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást is. Felismeri szükségleteit és lehetőségeit, ismeri a tanulás folyamatát. Ez egyrészt új ismeretek szerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készíti a tanulót, hogy előzetes tanulási

és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, a tanulási és képzési folyamataiban egyaránt. A motiváció és a magabiztosság e kompetencia elengedhetetlen eleme.

o Szociális és állampolgári kompetencia

A személyes, értékorientációs, interperszonális, interkulturális, szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység, felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani. Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva, aktívan vegyen részt a közügyekben.

o Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

A kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia segíti az egyént a mindennapi életben – a munkahelyén is – abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínálkozó lehetőségek megragadására. A tudást, a kreativitást, az újtásra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén tervek készítését és hajtásáig végre. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség.

o Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését mind a tradicionális művészetek nyelvein, illetve a média segítségével, ideértve különösen az irodalmat, a zenét, a táncot, a drámát, a bábjátékot, a vizuális művészeteket, a tárgyak, épületek, terek kultúráját, a modern művészeti kifejezőeszközöket, a fotót s a mozgóképet.

A pedagógiai munkánkban lényegesnek tartjuk a képességfejlesztő és a produkcióközpontú művészeti nevelést, elősegítve ezzel a siker élményt nyújtó produkciók létrehozását.

Művészeti képzésünkben a választott területen felül speciális művészeti ismereteket biztosítunk, és az alkotó munkával együtt járó pozitív élmények segítségével hozzájárulunk a harmonikus, érzelmileg gazdag, kreatív személyiség kialakításához.

Oktatási, képzési rendszerünknek alkalmasnak kell lennie arra, hogy a XXI. század gazdasági, társadalmi követelményinek megfeleljen anélkül, hogy legkevésbé is korlátozná, vagy háttérbe szorítaná egy adott nemzet kulturális identitását.

1.3.3. NEVELŐ-OKTATÓ INTÉZMÉNYÜNK CÉLJAI

- Az általános iskolában tanulók felkészítése a társadalmi cselekvőképességre, a közösségi életben való részvételre, az önálló életvezetésre, az élethosszig tartó tanulásra.
- Gyermekeink, tanulóink problémamentesen lépjenek át az átmeneti szakaszokon. (Óvoda-iskola, alsó-felső évfolyamok, általános iskola-középfelső iskola átmenet)
- Tanulóink az általános műveltséget megalapozó pedagógiai szakasz végére felkészüljenek a továbbtanulásra. Általunk irányított képességkibontakoztatással, ismeretekbe

épített képességfejlesztéssel olyan szintre jussanak, hogy sikeresen vehessenek részt a középiskolai felvételikén és a kompetencia alapú méréseken jó eredményeket érhessenek el.

- Integrált nevelésben részesülő sajátos nevelési igényű gyermekeink, tanulóink lehetőséget kapjanak intézményünk szolgáltatásain keresztül a fejlődésre.
- A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók számára az intézmény minden szolgáltatási tevékenységéhez hozzáférést biztosítunk Szükség esetén működtetjük Integrációs Pedagógiai Rendszerünket.
- Művészeti oktatásunk alakítsa ki a kultúra iránt nyitott magatartást, az esztétikai érzékenységet, neveljen a művészetek befogadására, értésére és amatőr művészeti tevékenységek művelésére. Sajátos eszközeivel ösztönözzön a társadalmi kapcsolatteremtésre, együttműködésre és a toleráns magatartásra.
- Együttműködés az intézmény feladatainak megvalósításában érintett partnerszervezetekkel.
 - Környezettudatos felnőtté válás segítése.

1.3.4. NEVELŐ-OKTATÓ INTÉZMÉNYÜNK ÉRTÉKEI

- innovatív szellemű nevelőtestület
- kiváló szakos pedagógus ellátottság
- gyermek és tehetségközpontú művészetoktatás
- testnevelés és sport területen kiépített infrastruktúra
- IKT infrastruktúra
- jól működő, esélyegyenlőségre alapuló felzárkóztató rendszer
- kiemelt tantárgyakból képesség szerinti csoportbontások
- kiépített kapcsolati rendszer
 - jól működő közösség-és személyiségfejlesztő program

1.3.5. PEDAGÓGIAI PROGRAMUNK ÁLTALÁNOS FELADATAI

- Tág teret biztosítani a színes, sokoldalú intézményi életnek, a tanulásnak, a játéknak, a munkának, együttműködésnek.
- Fejleszteni a gyermekek, tanulók önismeretét, együttműködési készségét, erősíteni akaratukat.
- Segíteni életmódjuk, motívumaik, szokásaik, az értékekkel történő azonosulásuk fokozatos kialakítását.
- Bizonyos területeken kiemelkedő adottságú, képességű tanulóink tehetségének kibontakoztatása.
- Humánus, emberközpontú személyiség fejlesztése.

- Az életkornak és a társadalmunknak megfelelő normákat valló közösségek kialakítása és ezek folyamatos fejlesztése.
- Egyéni sajátosságok figyelembe vételével, a fejlesztést az egyéni fejlettséghez igazítva valósítjuk meg.
- A motiváció elvének érvényesítésével, a játék, a játékoság, a tevékenykedtetés, az élmény, a tapasztalatszerzés fontosságának a figyelembe vételével, az érdeklődés felkeltése és fenntartása a feladatunk.
- A visszajelzés elvének érvényesítésével a teljesítmények változását folyamatosan nyomon követjük, és egyénenként értékeljük.
- Az oktatás-nevelés szervezésében biztosítjuk a szegregációmentességet, a működés meghatározó alapelveinek tekintjük a hátrányos megkülönböztetés tilalmát.
- A hátrányos helyzetű gyermekek hátrányainak kompenzálása érdekében támogató lépéseket, szolgáltatásokat valósítunk meg az intézmény minden tevékenysége során. (IPR)
- A máságban rejlő értékek megismertetésével azok megbecsülésére és kölcsönös tiszteletére neveljük a gyermekeket, tanítványainkat.
- Az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesítését valósítjuk meg.
- Az intézmény szolgáltatásaihoz való hozzáférés egyenlőségét biztosítjuk.
- Az osztály és tanulócsoport szervezése során megteremtjük a halmozottan hátrányos helyzetű. tanulók integrációjának jogszabályoknak való megfelelését.
- A hátrányos helyzet kompenzálását a szükséges tárgyi feltételek biztosításával, korszerű, inkluzív pedagógia, differenciált módszertan és a kulcskompetenciákat fejlesztő programok alkalmazásával segítjük.
- Tanítási évenként – lehetőségek szerint – néhány olyan tanóra megszervezése, amelyben több tantárgy ismereteinek integrálását igénylő (multidiszciplináris) téma kerül a középpontba, a tanóra céljának, tartalmának és megvalósítási módszereinek megjelölésével.

1.3.6. PARTNERSÉG A HÁTRÁNYOS HELYZETŰ GYERMEKEK, TANULÓK NEVELÉSÉBEN

- Az intézményünkben a tanítók szorosan együttműködnek az óvodapedagógusokkal. Kiemelt feladatunknak tekintjük az óvoda-iskola átmenet megkönnyítését, a tankötelessé válás idejére az iskolaérettség biztosítását. Az első osztályba átlépő gyermekek fejlettségének megállapításához közös mérőrendszert alkalmazunk.
- A halmozottan hátrányos helyzetű-s tanulók szüleit háromhavonta tájékoztatjuk az IPR program eredményeiről, gyermekük előmeneteléről.
- Az iskola társadalmi és szakmai környezetében lévő szervezetekkel együttműködési megállapodás keretében konkretizáljuk azokat a célokat és feladatokat, amelyeket közösen eredményesebben, hatékonyabban tudunk elvégezni a hh. kompenzálása érdekében.
- A kisebbségi szervezetekkel való együttműködés segítséget nyújthat a szülői házzal való kapcsolattartás, a kisebbségi programok megszervezése, valamint a tanulói életpálya követése, ezen túl a tanórák multikulturális tartalmakkal való színesítése terén.

- A civil szervezetek (egyházak, sport- és kulturális egyesületek, klubok, alapítványok stb.) segítségére elsősorban a szülőkkel való kapcsolattartásban és az iskolán kívüli foglalkozások szervezésében számítunk.
- A középfokú oktatási intézményekkel való együttműködést fontosnak tartjuk a tanulói utánkövetés (a tanulók középfokú intézményben folytatott tanulmányainak követése) szempontjából.
- A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esetében kiemelkedő jelentősége van a szociális területen működő szervezetek és az iskola együttműködésének. Jártassága révén a gyermekjóléti szolgálat segítséget nyújt a pedagógusok munkájához a gyermekek jogai, a gyermekkel szembeni rossz bánásmód, veszélyeztetettség terén.
- A szakszolgáltatókkal és a szakmai szolgáltatókkal való együttműködés a konkrét tevékenységek gyerekekre lebontott tervezését, ütemezését segíti.
- Elért eredményeinket évenkénti monitoring vizsgálatokkal követjük nyomon. A mérési adatokat dokumentáljuk és a személyes adatok védelmének biztosítása mellett a nyilvánosság elé tárjuk. (Újság, honlap, intézményi tájékoztató kiadványok)
- A program megvalósításában elért eredményekről a fenntartó, a szülők és az együttműködő társadalmi partnerek képviselőit évenként beszámoló formájában tájékoztatjuk.
- E feladatok eredményes végrehajtása érdekében igyekszünk kapcsolatot tartani a gyermekek, tanulók közvetlen környezetével (család), segítünk feltárni a személyiségfejlődést negatívan befolyásoló tényezőket, és jelzéssel élünk az illetékes szakhatóságok felé.
- A pedagógust felelőssége és szakértelme feljogosítja, és egyben kötelezi a szülőkkel való együttműködésre. A pedagógus vállalja, hogy a megoldandó helyzetekben kérdésekkel és tanácsokkal fordul a családhoz, mely elsődleges színtere a gyermek testi-lelki nevelésének.

2. AZ ÁLTALÁNOS ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA ÉS HELYI TANTERVE

2.1. NEVELÉSI PROGRAM

2.1.1. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ ÉS OKTATÓ MUNKA ALAPELVEI, CÉLJAI, ÉRTÉKEI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI

ALAPELVEK

Az általános iskolában tanító pedagógusok mindennapi nevelő és oktató munkájukban az alább felsorolt pedagógiai alapelveket szeretnék érvényre juttatni.

HUMÁNUS, INKLUZÍV LÉGGÖR

Iskolánkban olyan légkört kívánunk teremteni, ahol tanulóink otthon érezhetik magukat.

Ennek keretében:

- a tanuló személyiségét tiszteletben tartjuk,
- a gyerekeket bevonjuk saját iskolai életük megszervezésébe,
- diákjaink előre megismerhetik a velük szemben támasztott követelményeket, így tudhatják, mit várunk el tőlük,
- minden gyermek számíthat a pedagógusok jóindulatú segítségére tanulmányi munkájában és életének egyéb problémáiban,
- az iskola életében szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakítására törekszünk:
 - o tanuló és tanuló,
 - o tanuló és nevelő,
 - o szülő és nevelő,
 - o nevelő és nevelő között.

Ennek érdekében:

- a tervszerű nevelő és oktató munka a tanulók alapkészségeit fejleszti, és számukra korszerű, a mindennapi életben hasznosítható, továbbépíthető alpműveltséget nyújt,
- iskolánk olyan – az emberre, a társadalomra, a művészetekre, a természetre, a tudományokra, a technikára vonatkozó – ismereteket közöl, melyek megalapozzák a tanulók műveltségét, világszemléletét, világképük formálódását és eligazodásukat szűkebb és tágabb környezetükben,
- az ismeretátadás mellett nagy hangsúllyal jelenik meg az ismeretek átvételéhez szükséges kompetenciák fejlesztése, modern tevékenységközpontú pedagógiák alkalmazásával,
- az iskola oktatótevékenységének célját a gyermeki személyiség sokoldalú fejlesztésében látjuk,
- fontosnak tartjuk, hogy diákjaink elsajátítsák az egyéni tanulás módszereit,
- szeretnénk elérni, hogy tanulóink körében a szorgalomnak, a tudásnak és a munkának becsülete legyen,
- törekszünk a humánusra, az egyén és a közösségek iránti tiszteletre,
- segítünk diákjainknak észrevenni és értékelni a jót - megelőzni, felismerni a rosszat,
- törekszünk az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott normáinak és helyes formáinak kialakítására,
- szeretnénk tanulóinkat megismertetni nemzeti kultúránk és történelmünk eseményeivel, kiemelkedő személyiségeivel és hagyományaival, hogy mindezek megbecsülése révén tápláljuk a gyermekekben a haza, a szülőföld iránti szeretetet,
- A kompetenciaalapú oktatás irányító, segítő, támogató, innovatív, reflektív pedagógus személyiséget kíván, ezért rendszeresen képzéseken, tréningeken veszünk részt, hogy ilyen irányú képességeinket, készségeinket megtartsuk, fejlesszük.

AKTÍV TANULÁS, DIFFERENCIÁLÁS

Az aktív tanulás a tanulónak a tanulási tevékenységekben történő részvételét hangsúlyozza. A tanulási tevékenység legfőbb célja olyan tanulói kompetenciák fejlesztése, amelyek lehetővé teszik az ismereteknek különböző helyzetekben történő kreatív alkalmazását. A tevékenységekre épülő tanulásszervezési formák segítik a tanulót a tanulási eredmények által kijelölt ismeretek megszerzésében, és ezen keresztül a kompetenciák fejlesztésében. Lehetőség szerint ki kell használni a tanulás társas természetéből adódó előnyöket, a differenciált egyéni munka adta lehetőségeket. Segíteni kell a párban vagy csoportban végzett felfedező, tevékeny és jól szervezett, együttműködésen alapuló tanulást. A tanulási eredmények elérését segítik elő az olyan differenciált módszerek, mint a minden szempontból akadálymentes és minden tanuló számára egyformán hozzáférhető tanulási környezet biztosítása, a tanulói különbségekhez illeszkedő, differenciált célkijelölés, a többszintű tervezés és tananyag-alkalmazás, a fejlesztő, tanulást támogató értékelés. A differenciált tanulásszervezés jellegzetességeit képviselik az olyan eljárások, mint az egyéni rétegmunka vagy az adaptált szövegváltozatok felhasználása, melyek kiterjeszhetik és elmélyíthetik a tankönyvek tartalmát. Iskolánkban a tanulók teljes személyiségének fejlesztése, valamint a tanulók korszerű ismereteinek, képességeinek, készségeinek kialakítása és bővítése a kulcskompetenciák fejlesztése legfontosabb pedagógiai feladat. Nevelőink szellemileg, erkölcsileg és testileg egészséges nemzedéket kívánnak nevelni a rájuk bízott gyermekekből.

Az aktív tanulás segítése a tanuló tehetségének, különleges nevelési-oktatási szükségleteinek vagy fogyatékosságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező szakember támogatásával történik.

RÉSZVÉTEL A LAKÓHELY ÉLETÉBEN

Iskolánk – elsősorban a szülőkkel ápoltság kapcsolat révén – folyamatosan részt kíván venni lakóhelyünk életében.

Ennek érdekében:

- rendszeres kapcsolatot tartunk a tanulók szüleivel, a családokkal,
- igyekszünk lehetőséget teremteni arra, hogy iskolánk életéről, tevékenységéről, eredményeiről minél többet megismerhessenek a szülők, valamint városunk érdeklődő polgárai,
- ápoljuk és bővítjük eddigi kapcsolatainkat a városunkban található közművelődési intézményekkel,
- nevelőink fontos feladatnak tartják, hogy iskolánk – eddigi hagyományaihoz híven – továbbra is képviseltesse magát a különféle városi rendezvényeken, illetve a tanulók számára szervezett városi szintű megmozdulások szervezésében és lebonyolításában maga is részt vegyen.
- Az intézményünkben a tanítók szorosán együttműködnek az óvodapedagógusokkal. Kiemelt feladatunknak tekintjük az óvoda-iskola átmenet megkönnyítését, a tankötelessé válás idejére az iskolaérettség biztosítását, az iskolai átmenetek megkönnyítését. Óvodánk mellett az iskola is „óvoda-iskola átmenetet megkönnyítő programot működtet. Az első osztályba átlépő gyermekek fejlettségének megállapításához közös mérőrendszert alkalmazunk.
- • Az iskola társadalmi és szakmai környezetében lévő szervezetekkel együttműködési megállapodás keretében konkretizáljuk azokat a célokat és feladatokat,

amelyeket közösen eredményesebben, hatékonyabban tudunk elvégezni a hh kompenzálása érdekében.

- A kisebbségi önkormányzattal való együttműködés segítséget nyújthat a szülői házzal való kapcsolattartás, a kisebbségi programok megszervezése, valamint a tanulói életpálya követése, ezen túl a tanórák multikulturális tartalmakkal való színesítése terén.
- A civil szervezetek (egyházak, sport- és kulturális egyesületek, klubok, alapítványok stb.) segítségére elsősorban a szülőkkel való kapcsolattartásban és az iskolán kívüli foglalkozások szervezésében számítunk.
- Pályaválasztási programot működtetünk.
- A középfokú oktatási intézményekkel való együttműködést fontosnak tartjuk, a tanulói utánkövetés - a tanulók középfokú intézményben folytatott tanulmányainak követése - szempontjából.
- Mivel településünkön nem működik önálló, nappali rendszerű középfokú oktatási intézmény, ezért a más településeken működő intézményekkel alkalomszerű együttműködésre és jó kapcsolatra törekszünk.
- A halmozottan hátrányos helyzetű-s tanulók esetében kiemelkedő jelentősége van a szociális területen működő szervezetek és az iskola együttműködésének. Jártassága révén a gyermekjóléti szolgálat segítséget nyújt a pedagógusok munkájához a gyermekek jogai, a gyermekkel szembeni rossz bánásmód, veszélyeztetettség terén.
- A szakszolgáltatókkal és a szakmai szolgáltatókkal való együttműködés a konkrét tevékenységek gyerekekre lebontott tervezését, ütemezését segíti. A halmozottan hátrányos helyzetű-s tanulók szempontjából kiemelt jelentőségű – a helyi szakszolgálati feladatellátáson túl - a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság, a nevelési tanácsadó, továbbtanulási és pályaválasztási tanácsadó, valamint a megyei pedagógiai szakszolgálat tevékenysége.
- Elért eredményeinket évenkénti monitoring vizsgálatokkal követjük nyomon. A mérési adatokat dokumentáljuk és a személyes adatok védelmének biztosítása mellett a nyilvánosság elé tárjuk. (Újság, honlap, intézményi tájékoztató kiadványok)
- A program megvalósításában elért eredményekről a fenntartó, a szülők és az együttműködő társadalmi partnerek képviselőit évenként tájékoztatjuk.

EGYÉNRE SZABOTT TANULÁSI LEHETŐSÉGEK

Az iskola a tanulók tanulmányi előmenetelét a képességeiknek megfelelő, egyénre szabott tanulási lehetőségek biztosításával tudja a leghatékonyabban támogatni. Fontos, hogy a tanulók közti különbségeket az iskola a különféle környezeti feltételek és az egyénenként eltérő idegrendszeri érés, valamint az egyéni képességek kölcsönhatása eredményének tekintse. Kiemelten fontos a családi és településszerkezeti hátrányokból eredő, az eltérő kulturális és nyelvi elsajátítási lehetőségekhez köthető, valamint a különleges bánásmódot igénylő tanulókhöz illeszkedő egyénre szabott fejlesztő tevékenység.

AZ ESZMÉNYI TANULÓ KÉPE

Eszményeinkben olyan tanuló képe él, aki a közös családi és iskolai nevelés eredményeképpen egyesíti magában az alábbi tulajdonságokat:

- humánus,
- erkölcsös,
- fegyelmezett,
- művelt,
- kötelességtudó,
- érdeklődő, nyitott,
- kreatív, alkotó,
- becsüli a szorgalmas tanulást, a munkát,
- képes a problémák érzékelésére és megoldására,
- gyakorlatias,
- képes eligazodni szűkebb és tágabb környezetében,
- jó eredmények elérésére törekszik (játékban, munkában, tanulásban),
- van elképzelése a jövőjét illetően,
- becsüli a tudást,
- öntevékenyen, aktívan vesz részt a tanulásban,
- ismeri a tanulás helyes és hatékony módszereit,
- képes tudását tovább fejleszteni és önállóan ismereteket szerezni,
- tudását folyamatosan gyarapítja, bővíti,
- képes az értő olvasásra, gondolatait helyesen és szabatosan tudja megfogalmazni szóban és írásban,
- a mindennapi életben felhasználható képességekkel rendelkezik,
- ismeri, tiszteli, óvja, ápolja:

- nemzeti kultúránkat, történelmünket, anyanyelvünket,
- a természet, a környezet értékeit,
- más népek értékeit, hagyományait,
- az egyetemes kultúra legnagyobb eredményeit,
- a társadalmilag elfogadott normák szerint viselkedik az emberi és a természeti környezetben,
- ismeri és alkalmazza a közösségben éléshez szükséges magatartásformákat,
- ismeri és betartja a különféle közösségek (család, iskola, társadalom) együttélését biztosító szabályokat,
- ismeri és alkalmazza az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott formáit és módszereit,
- viselkedése udvarias,
- beszéde kulturált,
- társaival együttműködik,
- szüleit, nevelőit, társait szereti és tiszteli,
- képes szeretetet adni és kapni,
- szereti hazáját,
- megérti, tiszteletben tartja a sajátjától eltérő nézeteket,
- szellemileg és testileg egészséges, edzett,
- egészségesen él,
- szeret sportolni, mozogni,
- tiszteli és védi a környezetét
- megjelenése és személyes környezete tiszta, ápoltság, gondozott.
- Toleráns a mássággal szemben, ismeri és tiszteli a másságban rejlő értékeket
- Együttműködésre képes, segítőkész
- Önmaga és mások reális értékelésére törekszik

Tudjuk, hogy e tulajdonságok mindegyikét nem vagyunk képesek kialakítani minden egyes hozzánk járó tanuló személyiségében. Nevelőink mindennapi nevelő és oktató munkája azonban arra irányul, hogy a lehető legtöbb diákunk rendelkezzen végzős korára minél több itt felsorolt személyiségjeggyel.

CÉLJAINK:

Az iskolánkban folyó nevelő-oktató munka céljait az általános emberi és a nemzeti értékek tanulókkal történő megismertetése, elfogadtatása és átadása határozza meg. Pedagógiai munkánk alapvető feladata, hogy korszerű, továbbépíthető alpműveltség elsajátíttatása mellett, a gyermeki nyitottságra, fogékonyságra, érdeklődésre és aktivitásra építve, a

személyiségfejlődés szempontjából kiemelten fontos értékeket tanulóink elsajátítsák, ezek képviselője váljon bennük meggyőződéssé és határozza meg viselkedésüket, magatartásukat. Célunk az alapvető kulcskompetenciák fejlesztése.

ÉRTÉKEINK:

Iskolánk nevelőtestülete a következő értékek képviselőjét tartja elsődlegesnek céljaink és feladataink megvalósulása érdekében:

- Az élet tisztelete, védelme. A természeti környezet megóvása.
- Az ember testi és lelki egészsége. Az egészség megőrzésének fontossága. Az egészséges és kulturált életmód iránti igény. A testmozgás iránti igény. Az önellátás képességeinek kialakítása (tisztálkodás, öltözködés, étkezés, környezet rendben tartása). Az egészségvédelem (az egészségre káros szokások ismerete, elutasítása; a balesetek megelőzése).
- Az önismeret, a saját személyiség kibontakoztatásának igénye (önbecsülés, önbizalom). Felelősségvállalás saját sorsának alakításáért (önállóság, kitartás, szorgalom, kreativitás, a világ megismerésének igénye, önművelés igénye, értékelés, önértékelés). Nyitottság az élményekre, a tevékenységekre, az esztétikum befogadására és létrehozására. A jól végzett munka és a tudás tisztelete. Törekvés a helyes tanulási módszerek megismerésére és a tudásra.
- Fogékonyság az emberi kapcsolatokra, a barátságra (például tisztelet, önzetlenség, megértés, tapintat, őszinteség, egymás elfogadása, udvariasság, figyelmesség, kulturált magatartás és kommunikáció, udvariasság, figyelem, önfegyelem, közösségi érzés, áldozatvállalás, stb.). Törekvés az előítélet-mentességre, a konfliktusok kezelésére, készség a megegyezésre. Az egyetemes emberi jogok tiszteletben tartása.
- A család tisztelete, a szülők, nagyszülők megbecsülése, szeretete, a szülők együttműködő támogatásával.
- A szülőföld és Magyarország megismerése, szeretete, megóvása. A nemzeti kultúra ápolása: a nemzeti múlt megismerése, megértése, emlékeinek, hagyományainak, jelképeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. Egészséges nemzeti önbecsülés és hazaszeretet. A kisebbségben élő magyarságért érzett felelősség és közösségvállalás. A hazánkban élő kisebbségek és más népek, nemzetek jogainak tisztelete, kultúrájuk, hagyományaik tiszteletben tartása.
- Az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete. Az emberek egyenlőségének elismerése. Érdeklődés a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény a közéletiségre, a közösségi tevékenységekre. Törekvés a demokrácia érvényesítésére.

FELADATAINK

- Megfelelő tanulási környezet kialakítása - A tanulás közvetlen helyszínéként használt helyiségeket (kiemelten osztálytermeket) lehetőség szerint úgy kell biztosítani, hogy a különböző tanulásszervezési eljárások alkalmazásához a berendezések rugalmasan és gyorsan átalakíthatók legyenek, illeszkedjenek az osztályba járó tanulók korosztályi és egyéni szükségleteihez, valamint nyugodt, biztonságos és támogató tanulási környezetet teremtsenek valamennyi tanuló számára. Lehetőség szerint biztosítani kell, hogy a tanulók a foglalkozásokon IKT és digitális eszközöket (számítógép, más iskolai vagy saját eszköz), internetkapcsolatot és

prezentációs eszközöket vehessenek igénybe, valamint hozzáférhetővé váljanak a hagyományos iskolai és az elektronikus könyvtárak egyaránt.

A tanulók tanulási tevékenységekben való aktív részvétele kulcsfontosságú, ezért ennek előmozdítása érdekében a pedagógusoknak mindvégig a tevékenységközpontú tanulásszervezési formákat kívánatos előnyben részesíteniük. A tanulás társas természetéből adódó előnyök, a differenciált egyéni munka adta lehetőségek kihasználása, valamint a párban vagy csoportban végzett kutatásalapú, felfedező, tevékeny és jól szervezett, együttműködő tanulás támogatása szintén hozzájárul a korszerű tanulási környezet megteremtéséhez.

Fontos, hogy a tanulóval szemben támasztott elvárások egyértelműek legyenek, az azokhoz igazodó mérési stratégiákkal együtt, és már a tanulási folyamat elején ismertté váljanak. Az iskolai légkör bizalmi jellege elsődleges feltétele annak, hogy a tanulási problémákra és a személyes nehézségekre időben fény derüljön.

- Az intézményben folyó nevelő és oktató munka feladata, hogy a felsorolt értékek elsajátítását elősegítse, valamint jártasságok, készségek és képességek kialakításával elősegítsük tanulóink helyes irányba történő pályaválasztását. Ezt szolgálják a nevelési program különböző fejezeteiben meghatározásra kerülő tanórai és tanórán kívüli oktatási, nevelési tevékenységek, valamint az e tevékenységekhez kapcsolódó folyamatos értékelés.
- Nevelő-oktató tevékenységünk alapját képező, egységes követelményrendszert megvalósító, a pedagógus-tanuló együttműködésre épülő tanóra optimális kihasználása, a módszertani kultúra állandó fejlesztése.
- Anyanyelvi kultúránk alaposabb megismerése érdekében, - a tanulók mind szélesebb körét bevonva -, anyanyelvi és honismereti táborokat, kirándulásokat szervezünk az anyaországba.
- Az osztályfőnökök és a szaktanárok közösen fejlesztik gyermekeink reális önértékelését, kulturált magatartását. Kiemelt szerepet kap munkánkban az érzelmi nevelés.
- Lehetőséget biztosítunk tanulóink számára, hogy az őket érintő kérdésekről tájékozódjanak, véleményüket, javaslataikat figyelembe vesszük.
- Rendszeres, színes sporttevékenység szervezésével hozzájárulunk tanulóink testi fejlődéséhez, az egészséges életmódra neveléséhez.
- Ápoljuk és fejlesztjük az iskolai hagyományrendszert. Lehetőséget biztosítunk a szülőkkel való kapcsolatteremtésre a különböző rendezvényeken való részvétel biztosításával. (pl.: Farsangi bál, Alapítványi bál, Nyílt napok, stb.)

ESZKÖZÖK, ELJÁRÁSOK, MÓDSZEREK:

Nevelő-oktató munkánk során olyan eszközöket alkalmazunk, amelyekkel legeredményesebben sikerül fenti céljaink, feladataink megvalósítása. Az eszközök (követelés, meggyőzés, gyakorlás, ellenőrzés, értékelés, elismerés, büntetés, stb.) igazodnak a tanulók életkori sajátosságaihoz, értelmi-érzelmi fejlettségéhez, képességeikhez és szociális háttéréhez. Igazodnak a nevelők személyiségéhez, pedagógiai kulturáltságához, felkészültségéhez, vezetői stílusához, és a mindenkori szituációhoz.

Hagyományos taneszközök mellett fontos szerepet játszanak a kompetenciaalapú oktatást segítő eszközök, így a infokommunikációs oktatást elősegítő 1:1 (1 diák/1számítógép) oktatási

környezet bevezetéséhez, a digitális oktatási tartalmak integrálásához, az elektronikus mérés-értékelés, valamint az oktatási adminisztráció elterjesztéséhez szükséges digitális taneszközök és tananyagok.

Nevelési céljaink megvalósítását segítik az iskola pedagógusai által alkalmazott személyiségfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek.

Nevelő-oktató munkánk során előtérbe helyezzük az individuális és csoportos munkaformákat, tevékenységközpontú pedagógiákat a frontális munkával szemben. (Kooperatív oktatás, projektpedagógia, drámapedagógia.)

1-5. évfolyamon iskolaotthonos rendszert működtetünk.

Nevelő-oktató munkánk eredményessége érdekében bizonyos tantárgyaból (idegen nyelv, matematika, magyar irodalom és nyelvtan) képességszinti csoportbontásokat végzünk.

A hagyományos tanulásszervezési módok mellett epochális oktatást, (természettudományi tárgyak) tantárgytömbösítést, is végzünk.

Tanévenként, iskolai szinten, az éves munkatervben meghatározott témában és módon, témahetet és három hetet meghaladó projektet tartunk.

A kor követelményeinek, lehetőségeinknek és pályázatban felvállalt feladatainknak megfelelően a tananyagok feldolgozásához IKT módszertant és eszközöket alkalmazunk.

Nevelési módszereink két nagy csoportra oszthatóak:

- Közvetlen (direkt) módszerek azok, amelyeknek alkalmazása során a nevelő közvetlenül, személyes kapcsolat révén hat a tanulóra.
- Közvetett (indirekt) módszerek azok, amelyekben a nevelő hatás áttételesen, a tanulói közösségen keresztül érvényesül.

Iskolánk pedagógusai által alkalmazott közvetlen és közvetett nevelési eljárások:

	Közvetlen módszerek	Közvetett módszerek
1. Szokások kialakítását célzó, beidegző módszerek.	- Követelés. - Gyakoroltatás. - Segítségadás. - Ellenőrzés. - Ösztönzés. - Vita - Kiselőadás - Házi feladat	- A tanulói közösség tevékenységének megszervezése. - Közös (közelebbi vagy távolabbi) célok kitűzése, elfogadtatása. - Hagyományok kialakítása. - Követelés. - Ellenőrzés - Ösztönzés - Tanulási technikák (koop. és drámaped.)
2. Magatartási modellek bemutatása, közvetítése.	- Elbeszélés. - Tények és jelenségek bemutatása. - Műalkotások bemutatása. - A nevelő személyes példamutatása. - Bírálat, önbírálat. - Felvilágosítás. - Tudatosítás.	- A nevelő részvétele a tanulói közösség tevékenységében. - A követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a közösségi életből. - Bírálat - Tanulási technikák (koop. és drámaped.)
3. Tudatosítás (meggyőződés kialakítása).	- Magyarázat, beszélgetés. - A tanulók önálló elemző munkája. - Előadás. - Szemléltetés	- Felvilágosítás a betartandó magatartási normákról. - Vita - Tanulási technikák (koop. és drámaped.)
4. Önértékelés, önellenőrzés, mások helyes értékelésének kialakítása.	- beszélgetés - beszéd - osztályozás, szöveges értékelés - felmérés (helyi és országos)	- falitáblák - médiaanyagok - szerepjátékok - Tanulási technikák (koop., és drámaped.)

Az esélyegyenlőség biztosítása érdekében az integrációt elősegítő módszertan elemeit alkalmazzuk:

- Az egyéni haladási ütemet segítő differenciált tanulásszervezést
- Kooperatív tanulásszervezést
- Projektműszert
- Drámapedagógiát

Az integrációt segítő tanórán kívüli programok, szabadidős tevékenységeink:

- Patrónusi, mentori rendszer működtetése

- Együttműködés civil programmal: kézműves délutánok; népi kismesterségek civil szervezete; ünnepek előtti családi délutánok a civil szervezetekkel.
- Művészeti körök: művészeti iskolai tanszakok (rajzolás, festés, mintázás) működtetése

Egyéb integrációt segítő eljárások:

- Kulcskompetenciákat fejlesztő programelemek beépítése a pedagógiai gyakorlatba.
- Integrációt segítő módszertani elemek alkalmazása
- Műhelymunka: tanári együttműködés megvalósítása a segítség érdekében
- Kompetenciaalapú értékelési rendszer
- Multikulturális tartalmak tanítása
- A továbbtanulás feltételeinek biztosítása

Nevelési céljaink megvalósulását illetően akkor tekintjük nevelő és oktató munkánkat sikeresnek, ha diákjaink:

- minden tantárgyból megfelelnek az alapfokú nevelés-oktatás aktuális tanterveiben meghatározott továbbhaladás feltételeinek. (Természetesen elsődleges célunk az, hogy tanulóink többsége a minimális követelmények teljesítésén túl az egyéni képességei alapján elvárható legjobb szinten feleljen meg az iskolánk helyi tantervében megfogalmazott követelményeknek.)
- rendelkeznek olyan bővíthető biztos ismeretekkel, készségekkel, képességekkel és jártasságokkal, amelyek képessé teszik őket arra, hogy a növekvő középiskolás követelményeknek a későbbiekben megfeleljen,
- ismerik az életkoruknak megfelelő kulturált viselkedéshez, az emberek közötti kapcsolatokhoz, valamint a közösségekben éléshez szükséges viselkedés- és magatartásformákat,
- javítják mérési eredményeiket, továbbtanulási mutatóikat.

2.1.2. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK

Iskolánk nevelő és oktató munkájának alapvető feladata és felelőssége, hogy a tanulók személyiségét a különféle iskolai tevékenységek megszervezésével széleskörűen fejlessze.

Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos feladataink:

- A tanulók szociális, közösségi (társas kapcsolatokra felkészítő) nevelése.
- o Feladatok: A szociális kompetenciák kialakítása. Az emberi együttélés szabályainak megismertetése. A társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség kialakítása és fejlesztése. A kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása.
- A tanulók erkölcsi nevelése.
- o Feladatok: Az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása.
- A tanulók értelmi nevelése.

- o Feladatok: Az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása. Lehetőség szerint egyéni, differenciált fejlesztés tanórákon is.
- A tanulók érzelmi (emocionális) nevelése.
- o Feladatok: Az élő és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítása.
- A tanulók egészséges életmódra történő nevelése.
- o Feladatok: A tanulók testi képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése. Egészséges, edzett személyiség kialakítása. Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása, az egészséges életmód iránti igény kialakítása.
- A tanulók akarati nevelése.
- o Feladatok: Az önismeret, a tanulók saját személyiségének kibontakoztatására vonatkozó igény felébresztése. A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása.
- A tanulók nemzeti nevelése.
- o Feladatok: A szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismertetése. A nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetése, emlékeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. A hazaszeretet érzésének megerősítése. A közös nyelv a közös ismeret tudatos alakítása.
- A tanulók állampolgári nevelése.
- o Feladatok: Az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése. Az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai és a helyi közéletben való részvételre.
- A tanulók munkára nevelése.
- o Feladatok: Az emberek által végzett munka fontosságának tudatosítása. A tanulók önellátására és környezetük rendben tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása. A kreatív jegyek erősítése (rugalmasság, eredetiség, ötletgazdagság).
- Empátia és tolerancia kialakítása a mássággal szemben:
- o Feladatok: A tanulók ismerjék meg a hazánk területén élő etnikai kisebbségek kultúráját (különösen a településünkön élőkét), tudják tisztelni a másságban rejlő értékeket. Tanulják meg az együttélést a különböző fogyatékkal, szociális hátránnyal élőkkel, legyenek képesek velük szemben az emberi méltóság tiszteletére, és a velük való együttműködésre

A személyiségfejlesztés során kiemelt feladatunk a motiváló környezet kialakítása és a harmonikus személyiség fejlesztéshez szükséges motiváció erősítése tanulóinkban.

E feladatok eredményes végrehajtása érdekében igyekszünk kapcsolatot tartani a tanulók közvetlen környezetével (család), segítünk feltárni a személyiségfejlődést negatívan befolyásoló tényezőket, és jelzéssel élünk az illetékes szakhatóságok felé.

A pedagógus felelőssége és szakértelme feljogosítja, és egyben kötelezi a szülőkkel való együttműködésre. A pedagógus vállalja, hogy a megoldandó helyzetekben kérdésekkel és tanácsokkal fordul a családhoz, mely elsődleges színtere a gyermek testi-lelki nevelésének.

2.1.3. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL, AZ ISKOLA SZEREPLŐINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATOK

A közösségfejlesztés során nemcsak a pedagógusoknak van feladatuk, hanem az iskola valamennyi dolgozójának, sőt az iskolát segítő szervezetek tagjainak, vezetőinek is, hiszen megjelenésükkel, viselkedésükkel, kapcsolataikkal valamennyien példaként állnak a diákok előtt.

Feladatunk, hogy a közösségi tevékenységek során a tanulók ismerjék meg és tartsák be az idevonatkozó szabályokat. Törekszünk annak felismertetésére, hogy a személyiség igazi arculatát mindenki előtt a cselekedetei alapján ítélik meg.

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka iskolánkban egyrészt a nevelők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül.

A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata.

A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink:

A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása.

o Feladatunk: Az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése.

A tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében.

o Feladatunk: A tanulói közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a kisgyermek heteronóm – a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró – személyiségének lassú átalakulásától az autonóm – önmagát értékelni és irányítani képes – személyiséggé válásig.

Az önkormányzás képességének kialakítása.

o Feladatunk: A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.

A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése.

o Feladatunk: A tanulói közösségeket irányító pedagógusok legfontosabb feladata, a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek.

A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása.

o Feladatunk: A tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

Integrált pedagógiai rendszer működtetése.

Feladatunk: Az esélyegyenlőség biztosítása érdekében az integrációt elősegítő módszertan elemeit alkalmazzuk:

- Az egyéni haladási ütemet segítő differenciált tanulásszervezést
- Kooperatív tanulásszervezést
- Projektműszert
- Drámapedagógiát
- Az integrációt segítő tanórán kívüli programok:
- Patrónusi, mentori rendszer működtetése
- Együttműködés civil programmal: kézműves délutánok; népi kismesterségek civil szervezete; ünnepek előtti családi délutánok a civil szervezetekkel.
- Művészeti körök: művészeti iskolai tanszakok működtetése

2.1.4. KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉS MEGVALÓSÍTÁSÁT SZOLGÁLÓ TEVÉKENYSÉGI RENDSZER, SZERVEZETI FORMÁK

Tanórai tevékenységek, feladatok

A tanulói személyiség fejlesztésének legfontosabb színtere a hosszabb tanítási-tanulási folyamatba illeszkedő tanítási óra.

Valamennyi tantárgy vonatkozásában elsőrendű fontosságúnak tartjuk a tantárgyhoz igazodó tanulás módszereinek megtanítását.

Az iskola nevelői a tanítási-tanulási folyamat megszervezése során kiemelten fontosnak tartják a tanulók motiválását, a tanulói aktivitás biztosítását és a differenciálást.

- a) A motiválás célja, hogy tanulóinkban felébresszük azokat az indítékokat, amelyek a gyermekeket tanulásra ösztönzik, és ezt a tanulási kedvet a tanulás végéig fenn is tartjuk.
- b) A tanítási órák tervezésénél és szervezésénél minden esetben előtérbe helyezük azokat a módszereket és szervezeti formákat, amelyek a tanulók tevékenykedtetését, vagyis állandó aktivitását biztosítják.
- c) Az iskolai tanulási folyamat során kiemelten fontos feladat a differenciálás, vagyis az, hogy a pedagógusok nevelő-oktató munkája a lehetőségekhez mérten a legnagyobb mértékben igazodjon a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez és az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményéhez. A nevelők az egyes szaktárgyak tanítási óráin előnyben részesítik az egyéni képességekhez igazodó munkaformákat, így - elsősorban a gyakorlásnál, ismétlésnél - a tanulók önálló és csoportos munkájára támaszkodnak.

Tanítási órán kívüli tevékenységek, feladatok:

- a) Hagyományőrző tevékenységek
 - Minden tanév folyamán iskolai ünnepséget, megemlékezést tartunk a következő alkalmakkor: 1956. október 23-a, 1849. október 6-a, 1848. március 15-e évfordulóján, karácsonykor, farsangkor, a gyermeknapon, illetve a 8. osztályosok ballagásakor.

- Az iskola tevékenységét, munkáját összefoglaló iskolai évkönyvet folyamatosan vezetjük.
- Minden tanév folyamán megrendezzük a „Baranyi János emléktornát” kispályás labdarúgásból, a Mikulás kupát kézilabdából.
- Iskolánk névadójának tiszteletére versenyekkel egybekötött megemlékezést tartunk minden év szeptemberében
- Népi hagyományok névvel minden évben témahetet tartunk

b) Diákönkormányzat. A tanulók és a tanulóközösségek érdekeinek képviselőjére, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére az iskolában diákönkormányzat működik. Az iskolai diákönkormányzat munkáját az 5-8. osztályokban megválasztott küldöttekből álló diákönkormányzati vezetőség irányítja. A diákönkormányzat tevékenységét az iskola nevelőtestülete által megbízott nevelő segíti.

c) Napközi otthon, iskolaotthon, tanulószoba. A közoktatási törvény előírásainak megfelelően, – amennyiben a szülők igénylik – az iskolában tanítási napokon 1-5 évfolyamon iskolaotthon, 6-8 évfolyamon tanulószoba működik. A tanítási szünetekben a munkanapokon összevont napközis otthoni csoport működik, ha ezt a szülők gyermekük számára indokolt esetben igénylik. (Indokolt eset pl: mindkét szülő az adott időintervallumban dolgozik).

e) Tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások, programok. Az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, a tehetséges tanulók gondozását, valamint a gyengébben teljesítők felzárkóztatását az egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tehetséggondozó és felzárkóztató programok, foglalkozások, szakkörök segítik.

- Lázár Ervin Program: A nemzeti identitás erősítését célzó programokról szóló 1042/2019. (II. 18.) Korm. határozat alapján Magyarország Kormánya egyetértett azzal, hogy az ezeréves magyar kultúra a jelen állampolgárainak és a jövő nemzedékeinek művelődése, önkifejezése és nemzeti identitása, valamint Magyarország kulturális fennmaradása szempontjából fundamentális jelentőségű érték, ennél fogva kiteljesítése az állam kiemelt felelőssége. A Kormány fenti határozata alapján a Lázár Ervin Program, szociális helyzetű és lakóhelytől függetlenül, minden, az 1–8. évfolyamon tanuló általános iskolai diák részére tanévenként egyszeri alkalommal ingyenesen biztosítja a színházi, tánc- és cirkuszi előadások, komolyzenei hangversenyek, illetve az őshonos állatok bemutatóhelyei látogatásának élményét. Intézményünk örömmel vesz részt e kulturális projektben.

- Az 1-4. évfolyamon az egyes tantárgyakból gyenge teljesítményt nyújtó tanulók képességeinek fejlesztésére heti két felzárkóztató órát szervezünk. (differenciált képességfejlesztés)

Az 5-6.évfolyamon az egyes tantárgyakból gyenge teljesítményt nyújtó tanulók képességeinek fejlesztésére szükség szerint felzárkóztató órát (órákat) szervezünk.

- Az 7-8. évfolyamon a továbbtanulás, a középiskolai felvétel elősegítésére a gyenge eredményt elérő tanulók részére felzárkóztató, a jó eredményt elérő tanulók részére képesség fejlesztő célzattal, csoportbontásos tanórákat tartunk magyar irodalom és nyelv, matematika, idegen nyelv.

- Tehetséggondozó programok

Alsóban és felsőben is tehetségműhelyt működtetünk. További tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások indításáról minden tanév elején az iskola igazgatója dönt.

f) Iskolai sportkör. Az iskolai sportkör tagja az iskola minden tanulója. Az iskolai sportkör a tanórai testnevelési órákkal együtt biztosítja a tanulók mindennapi testedzését, valamint a tanulók felkészítését a különféle sportágakban az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre.

g) Szakkörök. A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek művésziak, technikaiak, szaktárgyiak, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján is. A szakkörök indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején az iskola igazgatója dönt. Szakkör vezetését olyan jogszabályban meghatározott végzettséggel rendelkező felnőtt is elláthatja, aki nem az iskola dolgozója.

h) Versenyek, vetélkedők, bemutatók. A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti stb.) versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában évente rendszeresen szervezünk. A legtehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli versenyeken való részvételre is felkészítjük. A versenyek, vetélkedők megszervezését, illetve a tanulók felkészítését a különféle versenyekre a nevelők szakmai munkaközösségei vagy a szaktanárok végzik.

i) Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozás. Egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését szolgálják a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások. Az e foglalkozásokon való részvétel – ha az költségekkel is jár – önkéntes. A felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

j) Szabadidős foglalkozások. A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére kívánja a nevelőtestület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez (pl. túrák, kirándulások, táborok, színház- és múzeumlátogatások, klubdelutánok, táncos rendezvények stb.). A szabadidős rendezvényeken való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

k) Iskolai könyvtár. A tanulók egyéni tanulását, önképzését a tanítási napokon látogatható iskolai könyvtár segíti.

l) Énekkar. Az iskola a szülők és a gyerekek ez irányú igényeit heti két órában látjuk el.

m) Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata. A tanulók igényei alapján előzetes megbeszélés után lehetőség van arra, hogy az iskola létesítményeit, illetve eszközeit (pl. sportlétesítmények, számítógép stb.) a tanulók – tanári felügyelet mellett – egyénileg vagy csoportosan használják.

n) Hit- és vallásoktatás. Az iskolában a területileg illetékes, bejegyzett egyházak – az iskola nevelő és oktató tevékenységétől függetlenül – hit- és vallásoktatást szervezhetnek a kötelező tanítási órákon kívül is. Az ebben a keretben szervezett hit- és vallásoktatási foglalkozásokon való részvétel a tanulók számára önkéntes.

- Az EGYÜTT program közösségfejlesztő részének működtetése.

Intézményünk az előzőekben vállalt feladatok szellemében kiemelt közösségépítő, konfliktuskezelő programot működtet „EGYÜTT” néven. (A teljes program a HPP függeléke.)

A program fő elemei:

- agressziókezelő tréning

- személyiségfejlesztő modul (osztályfőnöki óra)
- reggeli beszélgető körök
- mentorosztályfőnöki rendszer
- Arizóna szoba
- csoportnapló
- közösségépítő programrendszer

2.1.5. A PEDAGÓGUSOK HELYI FELADATAI, AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg.

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- együttműködés más tantárgyakat tanító pedagógusokkal azért, hogy a tanulóknak lehetőségük legyen a tanórákon vagy a témahetek, tematikus hetek, projektnapok, témákhoz szervezett események, tanulmányi kirándulások, iskolai táborok alkalmával a tantárgyak szervezett, összefüggő, illetve kapcsolódó tartalmainak integrálására
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,

- osztályterem rendben tartása és dekorációjának kialakítása.
- A pedagógus az aktív tanulói tevékenységek megvalósítása során lehetővé kell tennie az iskolán kívüli szakemberek bevonását, valamint a külső helyszínek nyújtotta pedagógiai lehetőségek felhasználását (könyvtár, múzeum, színház, koncert).
- digitális technológiával támogatott oktatási módszerek ismerete és alkalmazása (szaktantárgynak megfelelő szinten és mennyiségben)

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízza meg minden tanév júniusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: digitális napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola gyermekvédelmi felelősével.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére.
- Részt vesz a szakmai munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.

2.1.6. A TELJES KÖRŰ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK

A nevelési program megvalósításának színtere az egész iskola (az osztályterem, a tanórák, a faliújságokon elhelyezett hasznos egészségnevelési információk).

A nevelőmunka tervezett és tudatos színtere minden tanóra. A szakmai munkaközösségek a nevelési tartalmak egyes témáit a munkájukba beépítve részt vállalnak az egészségnevelés megvalósításában. Iskolánk pedagógusai, dolgozói személyes példamutatással is segítik az

egészségnevelési program megvalósulását. Az egyes tantárgyak anyagába, az osztályfőnöki órák anyagába beépítjük az egészségnevelési témákat.

Az egészséges életmód, ételszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területeknek az iskolapedagógiai rendszerébe, összes tevékenységébe kell beépülnie, ezek közül a legfontosabbak:

- önmagunk és egészségi állapotunk ismerete
- mozgás, testedzés fontossága
- egészséges táplálkozás témái
- szenvedélybetegségekkel való foglalkozás
- a szexuális felvilágosítás-nevelés, családtervezés alapja
- testi higiénia
- környezeti ártalmak
- személyes biztonság.

Az iskolánk rendszeres kapcsolatot tart az Egészségügyi szakemberekkel (iskolaorvos, védőnők).

A rendszeres mozgás és testedzés kiemelt területe az egészségnevelésnek. Tömegsport, sportszakkörök, házibajnokságok szervezésével biztosítjuk a mozgás lehetőségét.

Célok:

Iskolánk a családi környezet mellett a szocializációnak azt a színterét jelentse, amelyben mód nyílik az egészségesebb életvitel készségeinek, magatartásmintáinak kialakítására és begyakorlására. Iskolánk az intézményes szocializáció kiemelkedő fontosságú színteréként szolgáljon döntő szereppel az iskola tanulóinak egészségmegtartásának formálásában.

Feladatok:

- az egészséges életmód gyakorlását szolgáló tevékenységi formák, az egészségbarát viselkedésformák bemutatása, gyakoroltatása
- Az iskola személyi és tárgyi környezetével segítse azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakítását, amelyek a tanulók egészségi állapotát javítják.
- Felkészíteni tanulóinkat arra, hogy önálló, felnőtt életükben legyenek képesek életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani, konfliktusokat megoldani.
- Megismertetni a környezet – elsősorban a háztartás, az iskola és közlekedés – leggyakoribb egészséget, testi épséget veszélyeztető tényezőit és ezek elkerülésének módját.
- Támogatás nyújtása a tanulóknak a káros függőségekhez vezető szokások (dohányzás, alkohol és drogfogyasztás, rossz táplálkozás) kialakításának megelőzésében.
- Fejlesztani a beteg, sérült és fogyatékos embertársaik iránti elfogadó és segítőkész magatartást.

- Felkészíteni a tanulókat a felelős örömteli párkapcsolatokra, a családi életre, a szexuális kultúra és magatartás kérdéseire.
- Olyan tanulási környezet biztosítása, amely kialakítja tanulóinkban az alapvető erkölcsi, etikai normák iránti fogékonyságot.
- Személyiségfejlesztés terén a pozitív énkép kialakítása, az erőszakmentes konfliktuskezelésre törekedni.
- Kiemelt szerepet szánni a testnevelésnek, a mozgás különböző formáinak, tömegsportnak.

A tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb ismeretekkel

- o a táplálkozás,
 - az emberi élet számára nélkülözhetetlen tápanyagok és ezek bevitelére vonatkozó szabályok megismertetése tanulóinkkal (biológia, természetismeret, környezetismeret, kémia, testnevelés, osztályfőnöki)
 - az emberi élet számára káros táplálékok megismertetése, elutasításuk szükségességének elfogadtatása
 - helytelen táplálkozásból adódó problémák kezelésének megismertetése
- o az alkohol- és kábítószer fogyasztás, dohányzás,

Az intézményben dolgozó pszichológus, gyermek és ifjúságvédelmi felelős, a területen képzett szaktanár, külsős előadók (egészségügy, iskarendőr, stb) segítségével tanórákon (osztályfőnöki, környezetismeret, természetismeret, biológia) és tanórán kívüli előadásokban valósul meg, a gyermekek, tanulók biológiai, társadalmi, életkori sajátosságainak figyelembe vételével.

- o a családi és kortárskapcsolatok,

Elsősorban tanórai (osztályfőnöki) órák keretében, valamennyi évfolyamon.

- o a környezet védelme,

Környezetismeret, biológia, osztályfőnöki órák és tanítási órán kívüli programok keretében

- o a személyes higiénia,

Személyi higiénia területen az intézmény valamennyi pedagógusának kötelessége a gyermekek felvilágosítása, nevelése. Elsősorban osztályfőnöki és testnevelés órán (1-8. évfolyam), valamint természetismeret és biológia órán.

- o A bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése

Az iskolai agresszió változatos formában jelenik meg, leginkább a tanár-diák és a diák-diák viszonyban, de egyre gyakrabban tapasztaljuk a csoportos agresszió megnyilvánulásait is. Iskolánk elkötelezett az iskolai agresszió teljes megszüntetésében, ezt megfelelő programokkal és erre alkalmas szervezési feltételekkel igyekszik elérni.

Megelőzésével kapcsolatos feladataink:

- A tanár-diák viszony minőségének javítása
- A szociális tanulás lehetővé tétele.
- Közös alapértékek és normarendszerek megteremtése.
- Pozitív teljesítmény- és énkép átadása és kialakítása.
- EGYÜTT program működtetése

Baleset-megelőzéshez szükséges iskolai feladatok

Elsősorban az osztályfőnökök és a fokozottan veszélyes (testnevelés, kémia, technika) szaktárgyakat tanító pedagógus feladatát képezi, hogy a rábízott gyermekek, tanulók részére az egészségük, testi épségük megőrzéséhez szükséges ismereteket életkoruknak megfelelő szinten a megfelelő időben átadja. A pedagógusoknak fel kell hívni a gyermekek, tanulók figyelmét a baleseti veszélyforrásokra, a kötelezőviselkedési szabályokra, egy esetleges rendkívüli esemény bekövetkezésekor követendőmagatartásra.

Különösen fontos ez, ha:

- ha tanórán balesetveszélyes anyagokkal, eszközökkel dolgoznak
- az udvaron tartózkodnak,
- ha különbözőközlekedési eszközzel közlekednek (kirándulás előtt)
- ha az utcán közlekednek
- ha valamilyen rendezvényen vesznek részt
- ha a közeli építkezést stb. látogatják meg
- és egyéb esetekben.

Az intézmény minden dolgozójának ismernie kell a munkavédelmi szabályzat, tűzvédelmi utasítás, és a tűzriadó terv rendelkezéseit.

2.1.7 AZ ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS ISKOLAI TERV

Az elsősegély azonnali segítségnyújtás vagy beavatkozás, amelyet a sérült kap valamely sérülésére vagy hirtelen egészségkárosodása miatt, a mentők, orvos vagy más személymegérkezése előtt.

Az elsősegélynyújtás képessége tudáson, begyakorláson és tapasztalaton alapul.

Egy elsősegély tanfolyam nagyban növeli az önbizalmat és cselekvőképességet. Az ott kapott alapos felkészítés segít uralkodni az érzelmek, és sok nehéz helyzetben átsegít. Az iskolai balesetek számának utóbbi időben való növekedése, valamint a szakszerű ellátása a sérülteknek, megkívánja, hogy az iskolai oktatásban nagyobb hangsúlyt kapjon az elsősegélynyújtás.

Lehetőség van egészségtan-, osztályfőnöki-, biológia-, órákon, szakkörökön az ismeretek elsajátítására.

Jó alkalmat teremtenek az iskolai egészségnapok nagyszámú tanulócsoport előtti szemléltető elsősegélynyújtó ismeretanyag bemutatására.

Minden osztály számára fontos, hogy az iskola megfelelő számú elsősegélynyújtó ládával rendelkezzen, melyet nemcsak a mindennapok, de a kirándulások, és egyéb rendezvények (pl. hulladékgyűjtés során) alkalmával is tudnak használni.

1. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat;
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük elsősegélynyújtás alapismereteit;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten - tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegélynyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

3. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében:

- tanulóink bekapcsolódnak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe;
- támogatjuk a pedagógusok elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésekre való jelentkezését.

4. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- a helyi tantervben szereplő tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek:

TANTÁRGY	ELSŐSEGÉLY–NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK
Természetismeret	<ul style="list-style-type: none"> - rovarcsípések - légúti akadály - artériás és ütőeres vérzés - komplex újraélesztés - mérgezések - vegyszer okozta sérülések - savmarás - égési sérülések - forrázás - szénmonoxid mérgezés - égési sérülések - forrázás
testnevelés	<ul style="list-style-type: none"> - magasból esés

2.1.8. KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG HELYI RENDJE

Minden gyermek, tanuló fejlődésében lényeges szerepet játszik a pedagógus fejlesztő tevékenysége. Különösen igaz ez a kiemelkedően kreatív, egy vagy több területen tehetséges, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű (SNI), valamint a szakmai besorolásukat tekintve heterogén, az ok-okozati összefüggéseket tekintve fel nem tárt, ám tanulási-tanítási szempontból kihívást jelentő, beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel (BTMN) küzdő tanulók fejlesztésének területén.

A szükséges differenciálás megvalósulása lehet az együttnevelés során a rehabilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesülése. A hátránykompenzáció biztosítása érdekében (SNI, BTMN, HH, HHH) a tanuló szükségleteihez, képességeihez, készségeihez illeszkedő módszertani eljárások alkalmazása szükséges a különböző pedagógiai szintereken. A tanulói szükségletek ismeretében az egységes gyógypedagógiai módszertani intézmények, a pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények, valamint az utazó gyógypedagógiai hálózatok működtetésére kijelölt intézmények és más szakemberek szolgáltatásainak igénybevételel egészítendő ki a tanulók és pedagógusok szakmai támogatása. Ez elősegíti az integrációt, illetve ennek magasabb szintjét, az inklúziót is annak érdekében, hogy a Nat-ban foglalt nevelési-oktatási alapelvek és célok minden tanuló esetében megvalósulhassanak. A tehetséges tanulók tekintetében ezek a szempontok kiemelten fontosak lehetnek, mivel az ő esetükben a tanulási fókusz és az érdeklődést jellemzően a megfelelően motiváló feladatokkal lehet fenntartani.

A) Kiemelt bánásmódot igénylő tanulók

A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel küzdő, tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatása

a) Személyiségfejlesztés

Legfontosabb teendő a tanuló személyiségének és a probléma hátterében meghúzódó ok-okozati összefüggések mielőbbi feltárása –a nevelési tanácsadóban dolgozó szakemberek bevonásával, majd az optimálisnak tűnő eljárás, foglalkoztatás megtervezése, biztosítása.

A fejlesztő foglalkoztatás a nevelési tanácsadás, az iskolai nevelés és oktatás keretében valósítható meg.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulót a szakértői és rehabilitációs bizottság szakértői véleménye alapján az igazgató mentesíti egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és a minősítés alól. Ha a tanulót egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből mentesítik az értékelés és a minősítés alól, az iskola – az e törvény 52. § - nak (7) bekezdésében, valamint (11) bekezdésének c) pontjában meghatározott időkeret terhére – egyéni foglalkozást szervez részére. Az egyéni foglalkozás keretében – egyéni fejlesztési terv alapján – segíti a tanuló felzárkózását a többiekhez.

b) Eljárások, módszerek:

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő gyermekek, tanulók segítése az iskolavezetéstől, a pedagógustól a pedagógiai programban megjelenő differenciált eljárásmódokat, követelményeket, fejlesztést igényel; szervezeti, tartalmi és időre történő ütemezést jelent.

A tanulási képességeket vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság vagy a nevelési tanácsadó szakértői véleménye alapján a gyermek számára a szakvéleményben meghatározott órakeretben fejlesztőpedagógusi megsegítés, azaz fejlesztő foglalkozás, illetve gyógypedagógus által vezetett rehabilitációs foglalkozás biztosítása szükséges. A szakvéleményben foglaltak alapján egyéni fejlesztési tervet kell készíteni, melyhez a nevelési tanácsadó szakemberei igény szerint segítséget nyújtanak.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók esetében a pedagógiai programunkban meghatározott – szocializációs hátrányoknak, beilleszkedési zavaroknak, tanulási kudarcnak kitett tanulók számára biztosított – eljárásokon keresztül és időtartamon át segítjük az egyéni fejlesztést. A tananyag átadásnak és a fejlesztésnek a szokásosnál nagyobb mértékű időbeli kiterjesztését tesszük lehetővé.

c) A megvalósítás eszközei, módja:

- szoros kapcsolat az óvodai intézményegységgel
- szoros kapcsolat a nevelési tanácsadóval
- a probléma minél korábbi felismerése érdekében az iskolai oktatás első évében év eleji felmérés zajlik (Differ, első osztályos szűrés)
- első osztályban az iskolaérettséget megalapozó képességek, készségek, illetve a szociális érettség további iskolai fejlesztése, megfelelő motiváció és felelősségtudat kialakítása folyik
- az első osztályban fokozatos, apró lépésekben történő haladás
- megfelelő olvasás-írás-tanítási módszer alkalmazása
- a felsőbb évfolyamokon a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség megjelenése esetén kompenzációs eljárások alkalmazása, illetve amennyiben a probléma továbbra is fennáll,

illetve meghaladja a tanítási órakeretben alkalmazott pedagógiai módszereket, szakemberhez történő irányítás szükséges

- a tanulási képességeket meghatározó ismeretek nyújtása során a multiszenzorális tapasztalatszerzésre való törekvés
- a tanulási folyamat tervezésében minden tanuló tényleges részvételének biztosítása (csoport, páros, individuális munkaforma)
- az egyéni képességekhez igazodó, differenciált óraszervezés
- felzárkóztató órák
- felzárkóztató foglalkozások: az elmaradást mutató képességek, készségek pedagógus által történő segítése, fejlesztőpedagógusi fejlesztése, illetve szükség esetén gyógypedagógusi megsegítése, azaz rehabilitációs célú korrekciója
- a szülők bevonása a gyermek fejlesztésébe
- a tananyagátadás és a fejlesztés – szokásosnál nagyobb mértékű – időbeli kiterjesztésének lehetőségei
- az iskola fejlesztési követelményei igazodjanak az adott gyermek fejlődésének lehetséges üteméhez
- problémátípusnak megfelelő személyre szabott nevelési eljárások alkalmazása
- komplex fejlesztő eljárások alkalmazásával a harmonikus személyiségfejlődés elősegítése, a személyiség kibontakoztatásának támogatása az adottságokhoz mérten
- fokozott odafigyelés a közösségek kialakulására, a szocializáció támogatása az érzelmi biztonság megteremtésével
- pszichésen károsult gyermek esetében nyugodt körülmények biztosítása
- napközi otthon, tanulószoba
- családlátogatás

d) Az egyéni fejlesztési program kidolgozásának menete az intézményben:

- Korai felismerés: megismerni a tanuló egyéniségét és szükségletét (tanulói munkák elemzése, a tanuló „előéletének” feltárása, konzultáció a tanulóval már foglalkozó kollégákkal, szakemberekkel, szülőkkel).
- A probléma gyökereinek feltárása, megfogalmazása: megismerni és feltárni a hiányosságokat.

A lehetséges okok:

- o Sérülés
- o Részképesség hiánya
- o Nevelési, művelődési hátrány
- o Az előzőek együttes jelenléte

- Fejlesztés meghatározása:
 - o Pszichés funkciók
 - o Gondolkodási műveletek
 - o Tevékenység területén
- A fejleszthető terület megjelölése a fejlesztés tartalmának meghatározása, a követelmények jelölése, fejlesztési terv készítése:
 - o Annak eldöntése, hogy a fejlesztés színtere mi legyen

(tanórai, tanórán kívüli, napközi, korrepetálás stb.)

- A fejlesztés megvalósításának legoptimálisabb módszereinek meghatározása

Tevékenység	Módszer, feladat	Felelős	Határidő
1. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség felismerése	Képességek felismerése iskolánkban lépéskor prevenció (minimális kompetencia mérése DIFER, első osztályos szűrés)	Pedagógus, fejlesztő pedagógus a nevelési Tanácsadó pszichológusa	Tanév eleje
	Megfigyelés	Tanító, szaktanár, osztályfőnök,	Folyamatos
	Dokumentumelemzés (a tanuló iskolai produktumainak célirányos áttekintése)	Tanító, szaktanár, osztályfőnök	Tanév eleje, folyamatos
	Beszélgetés gyerekekkel, szülővel	Tanító, szaktanár, osztályfőnök	Tanév eleje, folyamatos
	A tanulók tanulási szokásainak felmérése (kérdőívvel, szóbeli megkérdezéssel) Egyéni tanulási stílus meghatározása (kérdőívvel)	Tanító, szaktanár, osztályfőnök, fejlesztő pedagógus pszichológus	Tanéve eleje, folyamatos

Tevékenység	Módszer, feladat	Felelős	Határidő
2. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók ellátása (iskolán belül)	Egyéni képességek fejlesztése fejlesztési terv alapján	Pedagógus, fejlesztő pedagógus	Folyamatos
	Differenciált foglalkozású tananyagtervezés és vezetés	Minden pedagógus	Folyamatos
	Korrepetálás	Érintett pedagógus, korrepetálást vezető	Folyamatos

Tevékenység	Módszer, feladat	Felelős	Határidő
		pedagógus	
	Napközi tanulószoba	Napközis nevelő	Folyamatos
	Előkészítő évfolyam (az első osztály sikertelen elvégzése esetén az első osztály megismétlése)	Tanító, fejlesztő pedagógus,	Tanév vége
	Mentesítés bizonyos tantárgyak, illetve értékelési módok alól	tanító Igazgató, szaktanár, (a Szakértői Bizottság, Nevelési Tanácsadó véleménye alapján)	Tanév eleje illetve folyamatos
	Tanulás módszertan, tanulás tanítása	Osztályfőnök, szaktanár pszichológus	Tanév eleje, illetve
	Képességfejlesztés	Fejlesztő pedagógus, pedagógus	folyamatos
	Tréning: tanulástechnika, Pályaválasztási érettség	pszichológus	Folyamatos
	A gyermek irányítása a számára meghatározott ellátásra	Tanítók osztályfőnök, gyermekvédelmi felelős	Folyamatos
Tevékenység	Módszer, feladat	Felelős	Határidő
3. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók ellátása (iskolán kívül)	Kontrollvizsgálatra történő küldés a Nevelési Tanácsadóba pedagógiai véleménnyel szakemberhez történő irányítás (Nevelési Tanácsadó, gyermekpszichiátria)	Tanítók, osztályfőnök, érintett szakos tanárok, gyermekvédelmi felelős intézményvezető, tanítók, szaktanár, osztályfőnök, fejlesztő pedagógus, gyermekvédelmi felelős	Tanév eleje Folyamatos
	Képességfejlesztés, rehabilitációs foglalkozás	Nevelési Tanácsadó: gyógypedagógus	Folyamatos
	Beszédproblémák korrekciója	Nevelési Tanácsadó: logopédus	Folyamatos
	Egyéni pszichológiai segítségnyújtás	Nevelési Tanácsadó: pszichológus	Folyamatos

Tevékenység	Módszer, feladat	Felelős	Határidő
	Tréning (énerősítés, kapcsolatépítés, önismeret)	Nevelési Tanácsadó: pszichológus	Folyamatos
	Pályaválasztási tanácsadás	Nevelési Tanácsadó: pszichológus	Folyamatos

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségek enyhítéséhez segítséget nyújt:

Tanulási Képességeket Vizsgáló Szakértői Rehabilitációs Bizottság

- a szakértői véleményében megállapítja az ellátás módját, a szakemberszükségletet,
- javaslatot ad tantárgyi minősítés alóli felmentésre, továbbá meghatározza az adott gyermek fejlesztésének heti időkeretét
- a szakértői véleményében irányelveket mutat az egyéni fejlesztési terv elkészítéséhez
- a fejlesztendő területek leírásával

Pedagógiai Szakszolgálat

- beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséget diagnosztizálja pszichológiai és gyógypedagógiai módszerekkel
- a szakértői véleményben megállapítja az ellátás módját, a szakemberszükségletet,
- javaslatot ad tantárgyi minősítés alóli felmentésre
- meghatározza az adott gyermek fejlesztésének heti időkeretét

a) pedagógusok számára

- a szakértői véleményében irányelveket mutat az egyéni fejlesztési terv elkészítéséhez a fejlesztendő területek leírásával
- a gyógypedagógusok igény szerint konzultációs segítséget biztosítanak a szakértői véleményekben foglaltak értelmezéséhez, az egyéni fejlesztési tervek elkészítéséhez, egyéni haladási ütem tervezéséhez, a probléma-centrikus tanórai differenciáláshoz
- tájékoztatás a tanulási nehézségek kezelését elősegítő tankönyvekről, fejlesztő eszközökről, a témához kapcsolódó szakanyagokról
- a pszichológus konzultációs segítséget nyújt a beilleszkedési, magatartási nehézségek felismeréséhez, osztálytermi kezeléséhez;
- tematikus osztályfőnöki órák (tanulástechnika, közösségfejlesztés, mentálhigiénés órák, pályaorientáció) tartása
- egyéni és csoportos esetmegbeszélés, esetkonzultáció pedagógusok számára
- szakmai segítségnyújtás, esetmegbeszéléseken való részvételi lehetőség fejlesztőpedagógusok számára

- a nevelőtestület számára előadás tartása a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségek kapcsán

b) szülők számára

- tanácsadás szülők részére a problémák otthoni kezeléséhez, családi nevelés elősegítése
- tájékoztatók, előadások, szülőértekezletek tartása e problémakörben

c) gyermekek számára

- fejlesztő foglalkozások biztosítása
- dyslexia prevenció; dyslexia, dysgraphia, dyscalculiaredukáció
- első osztályban különböző beszédhibák szűrése,
- logopédiai ellátás
- egyéni pszichológiai tanácsadás, terápia
- tematikus csoportok szervezése pszichológiai nehézségek megelőzésére, illetve korrekciójára
- pályaválasztási tanácsadás

A sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók integrált nevelése, oktatása

A sajátos nevelési igény megítélésének hátterében húzódó problémák a következők lehetnek: tanulásban való akadályozottság; pszichés fejlődés zavara (beszédfogyatékoság: megkésett beszédfejlődés, dysphasia, dyslalia, beszédritmus zavara, mutizmus, dyslexia, dysgraphia; dyscalculia; általános tanulási zavar; kóros figyelemzavar és/vagy hyperaktivitás); súlyos magatartási, beilleszkedési zavar; pervazív fejlődési zavar (autisztikusság, autizmus); mozgás és fogyatékoság, hallási fogyatékoság.

A sajátos nevelési igényű gyermeknek, tanulónak joga, hogy különleges gondozás keretében állapotának megfelelő pedagógiai, gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai ellátásban részesüljön attól kezdődően, hogy igényjogosultságát megállapították. Az integráló intézménynek rendelkeznie kell azokkal a személyi és tárgyi feltételekkel, melyek a sajátos nevelési igényű gyermek ellátásához szükségesek, melyről az illetékes jegyző tájékoztatja a Szakértői Bizottságot.

A sajátos nevelési igényű tanulót a szakértői és rehabilitációs bizottság szakértői véleménye alapján, az igazgató mentesíti egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és a minősítés alól. Ha a tanulót egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből mentesítik az értékelés és a minősítés alól, az iskola egyéni foglalkozást szervez részére. Az egyéni foglalkozás keretében – egyéni fejlesztési terv alapján – segíti a tanuló felzárkózását a többiekhez.

Elvek:

- az iskola fejlesztési követelményei igazodjanak az adott gyermek fejlődésének lehetséges üteméhez

- problématípusnak megfelelő személyre szabott nevelési eljárások alkalmazása

Személyi feltételek

A pedagógusok integrációban résztvevő tanulók esetében a mindennapi oktatói-nevelői munkájuk még hatékonyabbá tételére törekednek az egyéni különbségek, sajátosságok, fejleszthetőségi lehetőségek figyelembe vételével.

A Tanulási Képességeket Vizsgáló Szakértői Bizottság által előírt rehabilitációs foglalkozásokat a nevelési tanácsadó és egységes pedagógiai szakszolgálat probléma-specifikus képzettséggel rendelkező gyógypedagógusai végzik.

A gyógypedagógusok a gyermekekkel való foglalkozásokon túl a sajátos nevelési igényű gyermek osztálykeretben történő oktatásához és neveléséhez is segítséget nyújtanak. A gyermekkel kapcsolatban lévők team-munkára törekednek, ezáltal is elősegítvén az adott tanuló optimális fejlődését.

A célunk, hogy a sajátos nevelési igényű gyermekek a többségi közegben optimálisan fejlődhessenek, sérültségből adódó hátrányaik kompenzálásra kerüljenek, képességeik határainak maximumára juttassanak el, az ép gyermekekkel egyenlő, vagy azt megközelítő esélyük megvalósítása érdekében.

Feladatunk:

Olyan komplex nevelőkörnyezet kialakítása, ahol a nevelői hatások egy irányba mutatnak, erősítik egymást (iskola, szakmai szolgálatot ellátó szakemberek, szülők).

Eljárások, módszerek:

- Az iskolavezetéstől, a pedagógustól, a pedagógiai programban megjelenő differenciált bánásmódot, eltérő eljárásmodokat és követelményeket igényel, szervezeti, tartalmi és időre történő ütemezést jelent.
- Szervezeti vonatkozásban rehabilitációs foglalkozások biztosítása szükséges, melyet az sajátos nevelési igénynek megfelelő végzettséggel rendelkező szakember végezhet, minimális órakeretét a szakértői vélemény tartalmazza meg. Célja a fennálló zavarok csökkentése pedagógiai és/vagy pszichológiai rehabilitálás útján, kompenzáló technikák elsajátítása, ismereteinek más úton történő rögzítésével az alkalmazások lehetőségének elsajátítása. Továbbá felzárkóztatás, képesség kibontakoztatás céljából a felmentést érintő tantárgyakhoz rendelhető feladat, melynek célja a tanult ismeretek rögzítése, egyéni megsegítésekkel történő automatizálása.
- A tartalmat illetően a kerettantervben meghatározott követelmények teljesítésénél az egyes területek egyszerűsítése, minimál követelmények egyénre, illetve problémára szabása, új területek beépítése szükséges.
- Időbeliségre vonatkozóan a tananyag átadásnak és a fejlesztésnek a szokásosnál nagyobb mértékű időbeli kiterjesztését tesszük lehetővé.
- A sajátos nevelési igényű tanulók esetében a pedagógiai programunkban meghatározott sérülés-specifikus eljárásokon keresztül és időtartamon túl segítjük az egyéni fejlesztést.
- Megváltoztatjuk a követelmény teljesítésének időtartamát.

- Az iskolai oktatás első éve ez esetben az intenzív prevenció, szakszerű funkciófejlesztés, pszichés gondozás, megfelelő motiváció és felelősségtudat kialakításának időszaka.
- Magasabb évfolyamokon bizonyos tantárgyaknál lehetőséget adunk a követelmények hosszabb idő alatt történő teljesítésére.
- Kompenzációs technikákat alkalmazunk.

Olyan tanórán, és tanórán kívüli tevékenységeket alkalmazunk, amelyek figyelembe veszik:

- A tanuló sokkal több cselekvéses tanulási helyzetet igényel, rövidebb ideig tud a feladathelyzetben megmaradni.
- Az e körbe tartozó tanulók fáradékonyabbak, gyakrabban van szükségük szünetre, egyedüllétre.
- A tanuló érdeklődésének felkeltése, sikerélmény biztosítása folyamatos feladat, mert hiánya esetén a tanuló önmaga kezdi kompenzálni sikertelenségét, extrém magatartással, beilleszkedési zavarral.
- Az általánosan elfogadott differenciált fejlesztést tovább mélyítve sokszínű feladattal, feladat együttesel, a feladatot reprezentáló eszközrendszerrel, ábrákkal, közös tanári – tanulói feldolgozással segítjük az eredményes munkát.
- Saját munkatervében vált napi feladattá, s melyek az egyéni fejlesztési tervre, a probléma-specifikus fejlesztendő területekre, a szakértői véleményben foglaltakra épülnek.

Értékelésnél – egész nevelőmunkánkban – az alábbi szempontokat érvényesítjük:

- Nyugodt feltételt biztosítunk
- Probléma-centrikusan figyelembe vesszük az optimális számonkérési módokat (írásbeli vagy szóbeli számonkérés stb.) és azokat részesítjük előnyben
- Számonkéréskor a szakértői véleményben foglaltak alapján segítséget nyújtunk a feladatok értelmezésénél, illetve többletidőt biztosítunk.
- A felkészülésnél segítséget adunk.
- Az értékelésnél az önmagához való fejlődést vesszük alapvetően figyelembe.
- Differenciált feladatok adásában, pozitív értékeléssel, növeljük a tanulók önbizalmát, érdeklődését, akaratát
- Az érdeklődés, a beilleszkedés, a sikeres fejlesztések érdekében az érzelmi, testi – és intellektuális fejlesztés együttes kezelése hatásának biztosítására e tanulók esetén kiemelten nagy hangsúlyt fektetünk.
- Az érzelmi biztonságot építjük azzal, hogy az alsó tagozatban – lehetőség szerint - 4 évig ugyanazok a tanítók tanítják a gyerekeket.
- A beilleszkedés, önmegvalósítás segítségének érdekében képességeiket, erősségeiket, személyiségüket figyelembe véve saját közösségükben sikerrel megoldható feladattal bízzuk meg e tanulóinkat.
- Együttműködő (tanár – diák, diák – diák) tanulási és tanítási módszereket alkalmazunk.

- Érdeklődésüknek megfelelő, pozitív élményeket biztosító, ön-hatékonyság növelését célzó, szabadidős tevékenységeket szervezünk számukra.

Elvek:

- Segítő környezet álljon a tanuló segítségére folyamatosan.
- A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztése kiterjed az egész iskolai életre.
- A tanórai tevékenységek során a szakértői véleményben szereplő javaslatokat beépítjük az értékelésbe.
- Valamennyi iskolai dolgozó, tanuló és szülő megfelelő tájékoztatást kap az integráció céljáról, tartalmáról és az iskolai élet szervezési formájáról.
- A tanulók csoportba sorolásánál figyelembe kell venni a sajátos nevelési igényű gyermek érdekeit, illetve az adott közösség terhelhetőségét. Az SNI tanulók aránya egy-egy osztálykeretben kedvező esetben lehetőleg ne haladja meg a 15%-ot.
- A tanulók folyamatos fejlesztése egyéni, mikrocsoportos és frontális foglalkozási formában történhet (életkortól, fejlődési ütemtől függően).

A tanulóra vonatkozó információkat az osztálytanító, osztályfőnök gyűjti, és negyedévenként beszéli meg az érintett szakos kollegákkal, a rehabilitációt végző gyógypedagógussal. Szükség esetén egyéb szakembert is bevonnak pl.: pszichológus, logopédus, családgyógyász. Egyénre szólóan értékeli a végzett fejlesztés eredményét, a korrekciós lehetőséget, a fejlesztés további feladatait, ütemét.

A gyermekekről szóló feljegyzések tartalmazzák:

- Az egyéni megfigyelések szempontjait, tapasztalatait.
- A fejlesztési stratégiát.
- Az elért eredményeket.
- Szükség szerint tartalmazza valamennyi orvosi, illetve pedagógiai, pszichológiai szűrés és vizsgálat eredményeit.
- Az osztálytanító, osztályfőnök az e körbe tartozó tanulók szüleivel negyedévenként beszéli meg az egyéni fejlesztés eredményeit és a további feladatokat.

Kapcsolatrendszerünk

- Az osztálytanító, osztályfőnök is állandó kapcsolatot tart a sajátos nevelési igényű gyermeket nevelő családokkal. E kapcsolattartás alapja a kölcsönös őszinteség és a bizalom.
- Az osztálytanító, osztályfőnök szükség szerint családlátogatást tesz, illetve megbeszélésre kéri a szülőket. A pedagógus törekszik a tanuló több helyzetben való viselkedésének megismerésére, a fejlesztés érdekében.
- A fejlődési folyamat biztosításának érdekében az óvodával való együttműködésre törekszünk.
- Az eredményesebb feladatellátás érdekében kapcsolatot tartunk:

- Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottsággal,
- Nevelési Tanácsadóval

Tevékenység	Módszer, feladat	Felelős	Határidő
1.A sajátos nevelési igény esetleges szükségességének felismerése	Képességek felismerése iskolánkban lépéskor, prevenció (minimális kompetencia mérése DIFER, első osztályos szűrés)	Pedagógus, fejlesztő pedagógus pszichológus	Tanév eleje
	Megfigyelés	Tanító, szaktanár, osztályfőnök, pszichológus	Folyamatos
	Dokumentum elemzés (a tanuló iskolai Produktumainak célirányos áttekintése)	Tanító, szaktanár, osztályfőnök pszichológus	Tanév eleje, folyamatos
	Beszélgetés gyerekekkel, szülővel	Tanító, szaktanár, osztályfőnök pszichológus	Tanév eleje, folyamatos
2.A sajátos nevelési igényű tanulók ellátása (iskolán belül)	Egyéni képességek fejlesztése egyéni fejlesztési terv alapján	Szakos pedagógus	Folyamatos
	Differenciált foglalkozású tananyagtervezés és vezetés	Minden pedagógus	Folyamatos
	Korrepetálás	Érintett pedagógus, korrepetálást vezető pedagógus	Folyamatos
	Napközi, tanulószoba	Napközis nevelő	Folyamatos
	Előkészítő évfolyam (az első osztály sikertelen elvégzése esetén az első osztály megismétlése)	Tanító, gyógypedagógus	Tanév vége
	Mentesítés bizonyos tantárgyak, illetve értékelési módok alól	Igazgató, szaktanár, tanító (a Szakértői Bizottság véleménye alapján)	Tanév eleje illetve folyamatos
	Tanulás módszertan, tanulás tanítása	Osztályfőnök, szaktanár pszichológus	Tanév eleje, illetve folyamatos
	Rehabilitációs célú foglalkozás	Gyógypedagógus	folyamatos
	Tréning: tanulástechnika, pályaválasztási érettség	Pszichológus	Folyamatos
3. A sajátos nevelési igényű tanulók	Kontrollvizsgálatra küldés a Szakértői Bizottsághoz pedagógiai	Tanítók, osztályfőnök, érintett szakos tanárok, gyógypedagógus,	Május vége

Tevékenység	Módszer, feladat	Felelős	Határidő
ellátása (iskolán kívül)	jellemzéssel Rehabilitációs célú foglalkozás: Ayres terápia, logopédia, pszichoterápia	gyermekvédelmi felelős Nevelési Tanácsadó és Egységes Pedagógiai Szakszolgálat: gyógypedagógus, logopédus, pszichológus	Folyamatos

A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztésének sérülés-specifikus elemei

a) tanulásban való akadályozottság

Célok:

- Az egyéni fejleszthetőség határainak figyelembe vételével a minimumszint megállapítása, a tananyag könnyítése, leegyszerűsítése, alapvető kompetenciák kialakítása a cél.
- Fontos a gyermek saját képességstruktúrájából kiemelkedő terület megkeresése és erősítése a sikerélmény biztosítása érdekében.

Speciálisan fejlesztendő területek:

- rövid- és hosszú távú memória
- rövid- és hosszú távú figyelem
- általános ismeretek
- kifejezőképesség, összefüggő beszéd
- értelmi fejlesztés
- alapvető szociális készségek (önellátás, kapcsolatteremtés, együttműködés)
- vizuális és auditív emlékezet
- gondolkodási folyamatok
- szókinccs
- verbális és nonverbális kommunikáció

b) dyslexia

Célok:

- Az anyanyelv és irodalmi műveltségi területen a követelmény teljesítésének időbeli kiterjesztése biztosítja a hatékony fejlesztést.
- A tanórákon kívüli tevékenységek során is hangsúlyossá válik a helyes és tiszta beszéd kialakítása, a gondolatok kifejezésének elősegítése, a gyermek által használt szókinccs bővítése.

Speciálisan fejlesztendő területek:

- vizuális diszkrimináció
- alakítás és téri helyzet

- alakállandóság
- téri tájékozódás
- analízis-szintézis
- beszédértés
- artikuláció, tiszta beszéd
- szókincs
- fonémahallás
- ritmusérzék
- szövegértés
- betű-hang hármas asszociációjának kialakítása (mondom, hallom, írom)
- alak-háttér megkülönböztetés
- testséma
- szerialitás
- hallási differenciálás
- grammatizmus
- összefüggő beszéd
- fonématudatosság
- vizuális és auditív emlékezet

c) dysgraphia

Célok:

- Az anyanyelv és irodalmi műveltségi területen a követelmény teljesítésének időbeli kiterjesztése biztosítja a hatékony fejlesztést.
- A tanórákon kívüli tevékenységek sorában a ritmusérzék, illetve a finommotorika fejlesztésének figyelembe vétele és előtérbe helyezése.

Speciálisan fejlesztendő területek:

- vizuális diszkrimináció
- alakállandóság
- téri tájékozódás
- időbeli tájékozódás
- szerialitás
- fonémahallás
- hallási differenciálás
- szem-kéz koordináció
- alaklátás és téri helyzet
- alak-háttér megkülönböztetés
- testséma
- analízis-szintézis
- beszédértés
- fonématudatosság
- finommotorika
- vizuális és auditív emlékezet

d) dyscalculia

Célok:

.

- A matematika műveltségi területen a követelmény teljesítésének időbeli kiterjesztése biztosítja a hatékony fejlesztést.
- A tanórákon kívüli tevékenységek során is hangsúly fektetése a logikus gondolkodás fejlesztésére, a készen kapott vizuális információk (televízió, videofilm) lehetőség szerinti csökkentése.

Speciálisan fejlesztendő területek:

• vizuális diszkrimináció	• alaklátás és téri helyzet
• alakállandóság	• alak-háttér megkülönböztetés
• téri tájékozódás	• téri elforgató képesség
• testséma	• mennyiségállandóság
• időbeli tájékozódás	• szerialitás
• logikus gondolkodás	• analízis-szintézis
• kauzális gondolkodás	• vizuális és auditív emlékezet

e) általános tanulási nehézség

Célok:

- Az egyéni nehézségek figyelembe vételével a minimumszint megállapítása, a tananyag könnyítése, leegyszerűsítése a cél.
- A sikerélmény biztosítása érdekében tanórákon és azokon kívüli tevékenységek során a gyermek saját képességstruktúrájából kiemelkedő terület megkeresése és erősítése.

Speciálisan fejlesztendő területek:

• rövid- és hosszú távú memória	• vizuális és auditív emlékezet
• rövid- és hosszú távú figyelem	• figyelem szelektivitása
• gondolkodási folyamatok	• kognitív stílus
• általános ismeretek	• szókinccs
• kifejezőképesség, összefüggő beszéd	• testséma
• téri tájékozódás	• időbeli tájékozódás
• szerialitás	• értelmi fejlesztés
• nagy- és finommozgás koordinációja	
• verbális és nonverbális kommunikáció	

- percepciófejlesztés (vizuális, akusztikus, kinesztetikus, taktilis)

f) kóros figyelemzavar és/vagy hyperaktivitás

Célok:

- Egyéni bánásmód és szabályrendszer kialakítása.
- Világos és egyszerű utasítások alkalmazása, gyakori pozitív megelőzés, a probléma azonnali jelzése.
- A fokozott mozgásigény figyelembe vétele, mozgási lehetőség biztosítása az érintett tanuló számára.

Speciálisan fejlesztendő területek:

• rövid- és hosszú távú figyelem	• koncentráció
• vizuális és auditív emlékezet	• események egymásutánisága
• kauzális gondolkodás	• tevékenység tervezés
• rutin kialakítása	• impulzuskontroll
• önkontroll	• önállóság
• szabálytudat	• normakövetés

g) hallássérülés

Célok:

- A hallássérülés mértékétől függően a tanulót körülvevő háttérzaj csökkentése.
- A szájról történő olvasás biztosítása mind a tanórákon, mind a tanórákon kívüli tevékenységek során.

Speciálisan fejlesztendő területek:

• Beszédészlelés	• Beszédértés
• hallási differenciálás	• artikuláció, tiszta beszéd
• grammatizmus	• szókincsfejlesztés
• percepciófejlesztés (vizuális, akusztikus, kinesztetikus, taktilis)	
• tantárgyi ismeretek elsajátításának sajátosságai	

h) pervazív fejlődési zavar

Célok:

- Törekszünk a gyermek személyiségében meglévő „másság” megértésére, elfogadására, illetve a többi tanuló által történő elfogadtatására.
- Figyelembe véve a változások okozta nehézségeket, a lehetőségekhez mérten állandóságot biztosítunk a személyi és tárgyi feltételekben egyaránt.
- Az érzelmi biztonság megteremtésével támogatjuk a közösségbe való beilleszkedést, az interperszonális kapcsolatok kialakulását.

Speciálisan fejlesztendő területek:

- verbális és nonverbális kommunikáció
- kifejezőképesség, összefüggő beszéd
- szókincs
- személyes névmások használata
- gondolkodási folyamatok fejlesztése
- értelmi fejlesztés (értelmi képességeitől függően)
- szociális kapcsolatok kialakítása
- közösségbe történő beilleszkedés
- közösségi tevékenységbe való bekapcsolódás
- szocializációs készségek (önállóság, önellátás, együttműködés, alkalmazkodás, normakövetés)
- szabálykövetés
- személyiségfejlesztés (önkifejezés, pozitív önértékelés, nemet mondás készsége)
- rutin kialakítása

A sajátos nevelési igény enyhítéséhez segítséget nyújt:

Tanulási Képességeket Vizsgáló Szakértői Bizottság

o a szakértői véleményében megállapítja az ellátás módját (integráció, magántanulói státusz) a szakemberszükségletet, tantárgyi mentességet, továbbá meghatározza az adott gyermek fejlesztésének heti minimális időkeretét

o a szakértői véleményében irányelveket mutat az egyéni fejlesztési terv elkészítéséhez a fejlesztendő területek leírásával

Nevelési Tanácsadó és Egységes Pedagógiai Szakszolgálat

Szakértői Bizottsági szakvélemény hiányában pszichológiai és gyógypedagógiai diagnosztikát követően kezdeményezi a szakértői vizsgálatot. A pszichológus konzultációs segítséget nyújt:

- o az integrációs nehézségek osztálytermi kezeléséhez
- o konfliktusok oldásához
- o a tanár-diák kapcsolat erősítéséhez
- o a tanár-szülő kapcsolat erősítéséhez
- o tanácsadási lehetőséget biztosít a szülők részére a problémák otthoni kezeléséhez
- o törekszik a járulékos problémák kialakulásának megelőzése, illetve a már kialakult nehézségek egyéni vagy csoportos formában történő kezelésére

A gyógypedagógus:

- o a sajátos nevelési igényű tanuló rehabilitációs célú ellátását végzi kiscsoportos formában a kötelező rehabilitációs órakeretben egyéni fejlesztési terv alapján
- o együttműködik a gyermeket oktató pedagógusokkal
- o konzultáció és hospitálás során tájékozódik a sajátos nevelési igényű gyermek iskolai haladásáról, teljesítményéről, a hátráltató tényezőkről, a nehézségek okáról
- o tanácsadási lehetőséget biztosít a szülő számára
- o igény szerint konzultációs segítséget biztosít: a szakértői véleményekben foglaltak értelmezéséhez, az egyéni fejlesztési tervek elkészítéséhez, egyéni haladási ütem tervezéséhez, a probléma-centrikus tanórai differenciáláshoz

Kiemelten tehetséges tanulókkal való foglalkozás

Iskolánk jelentős szerepet szán ennek a feladatnak. A tananyag kiemelkedő szintű elsajátíttatása mellett a következő lehetőségeink vannak kiemelten tehetséges és tehetséges gyermekeink fejlesztésére:

- tehetségműhely működtetése
- egyéni fejlesztési tervek készítése
- egyéni foglalkozások biztosítása
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése (differenciálás);
- csoportbontás 7-8. évfolyam (matematika; idegen nyelv; magyar nyelvtan; informatika; technika, tt tantárgyak) 1-6. évfolyam (idegen nyelv, matematika)
- iskolánk az 1-4. és az 5-8. évfolyamon is tehetséggondozó programot működtet
- az iskolai honlapon működtetett, diákok által szerkesztett diáknet
- az iskolai sportkör
- a szakkörök

- versenyek, vetélkedők, bemutatók (szaktárgyi, sport, kulturális stb.);
- a szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások, időszakos kiállítások megtekintése, Városi Könyvtárba szervezett látogatások, stb.);
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- tanulmányi kirándulások szervezése;
- a továbbtanulás segítése.

Iskolánk – hagyományosan – a következő tehetséggondozó, tehetségazonosító versenyeket szervezi, illetve a következő versenyeken vesz részt:

Országos Mozaik Tanulmányi verseny

Mezei futóverseny- felmenő rendszerű

Bolyai Matematika Csapatverseny – megyei

Gyarmat Kupa labdarúgó torna – helyi

Gyarmat Kupa lány labdarúgó torna – helyi

Kispályás labdarúgó diákolimpiai versenyek – négy korcsoport, felmenő rendszer

Atlétika diákolimpiai versenyek – felmenő, négy korcsoport

Megyei Ügyességi Csb Atlétika verseny – körzeti

Hegyesi János szavalóverseny a városi könyvtárban – helyi

Diákolimpia kézilabda versenyek – felmenő, két korcsoport

Szavalóverseny az 1-4. osztályosok részére – helyi

Baranyi Kupa 7-8. fiú labdarúgás – helyi

Adidas Gyermek Kézilabda Bajnokság – megyei

Jambricska Katalin Természettudományi Emlékverseny – helyi

Házi tesztmegoldó verseny idegen nyelvből az 5. évfolyamon – helyi

Zrínyi Ilona matematikaverseny – felmenő, évfolyamos

Mikulás Kupa leány kézilabdatorna a sportcsarnokban – helyi

Gyöngyök és gyémántok történelmi verseny

Szépolvasó-verseny a 2-4. évfolyamon

Házi tesztmegoldó verseny idegen nyelvből a 6. évfolyamon – helyi

A Kazinczyról elnevezett szép kiejtési verseny - felmenő

Farsang kupa kézilabda torna – helyi

Simonyi helyesírási verseny - felmenő

A NyelvÉsz verseny - felmenő

Házi tesztmegoldó verseny idegen nyelvből a 7. évfolyamon - helyi

Grafika verseny - Csökmön

„Sárrét kis matematikusa” verseny - Körösladányban

Mesemondó verseny 1-4. évfolyamon

Mezei futóverseny

Tavaszkupa 3-4. fiú labdarúgás – helyi

Vers és prózamondó verseny az 5-8. évfolyamon

Herman Ottó természetismereti verseny

Házi tesztmegoldó verseny idegen nyelvből a 8. évfolyamon

Kerékpáros iskola kupa – helyi

Kistérségi szépolvasó verseny - Szeghalmon

Kistérségi versmondó verseny - Vésztőn

Földünk és környezetünk verseny - Sárrétudvariban

Túl az Óperencián rajz és mesemondóverseny - Sarkadon

Természettudományi vetélkedő a Föld napja alkalmából – helyi

„Sárrét kis történésze” verseny - Körösladányban

Megyei komplex anyanyelvi verseny - Újkígyóson

„Sárrét kis természettudósa” verseny - Körösladányban

Szivárvány országos levelezőverseny döntője - országos

Egyéb versenyek felvételéről – a lehetőségek függvényében – az éves Munkaterv készítésekor a fenntartó dönt.

B) Hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű tanulók

A szociális hátrányok enyhítésére vonatkozó tevékenységek

Elsődleges teendő az ilyen problémával küzdő családok felmérése a szülőkkal való pozitív viszony kialakítása, a szociális intézmény illetékeseinek értesítése.

Lehetőségeink a szociális hátrányból eredő problémák enyhítésére:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- a napközi otthon, tanulószoba (szorgalmazzuk e tanulóink ellátását);
- iskolaotthonos rendszer működtetése az alsó évfolyamokon a diákétkeztetés;
- a felzárkóztató foglalkozások;
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a nevelők és a tanulók segítő, személyes kapcsolatai;
- a szülők, a családok nevelési, életvezetési gondjainak segítése;
- a családlátogatások;
- a továbbtanulás irányítása, segítése;
- az iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi felelős tevékenysége;
- szoros kapcsolat a polgármesteri hivatallal és a gyermekjóléti szolgálattal annak érdekében, hogy a szociális hátrányt elszenvedő tanulók minél hamarabb segítségben részesüljenek.
- alapítványokkal
- mentorálás – Útravaló program

A szociális hátrányok enyhítésére szükség esetén esélyegyenlőségi programot, IPR-t működtetünk.

A program céljai:

- A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya megfelel a jogszabályban előírtaknak

- Az intézmény tartósan képes a különböző háttérrel és különböző területeken eltérő fejlettséggel rendelkező gyermekek fogadására
- A multikulturális tartalmak beépülnek a helyi tantervbe
- Az intézmény párbeszédet alakít ki minden szülővel
- Az intézményben létezik tanári együttműködésen alapuló értékelési rendszer
- Nő az évfolyamvesztés nélkül továbbhaladó halmozottan hátrányos helyzetű-s tanulók száma
- Nem emelkedik az intézményrendszerben a tankötelezettségi kor határa előtt az iskolai rendszerből kikerülők száma
- Nő az érettségig adó intézményekben továbbtanuló halmozottan hátrányos helyzetű-s tanulók száma

Eljárások, nevelési módszerek:

Kulcskompetenciákat fejlesztő programok és programelemek

Az önálló tanulást segítő fejlesztés

- A tanulási és magatartási zavarok kialakulását megelőző programok
- Az önálló tanulási képességet kialakító programok
- A tanulók önálló – életkornak megfelelő – kreatív tevékenységére épülő foglalkozások beépítése a tantervi anyagba
- Tanulási motivációt erősítő és fenntartó tevékenységek szervezése valamennyi tantárgy tanítása során a szaktanár egyéni módszereivel történik

Eszközjellegű kompetenciák fejlesztése

- Tantárgyi képességfejlesztő programok: szövegfeldolgozó képességfejlesztés magyar nyelv és irodalom, történelem, matematika és természetismeret tantárgyakban
- Kommunikációs képességeket fejlesztő programok: magyar nyelv és irodalom, történelem idegen nyelv tantárgy és a művészeti iskola színjáték tanszakának kiemelt feladata
- Komplex művészeti programok

Szociális kompetenciák fejlesztése

- Közösségfejlesztő, közösségépítő programok: osztálykeretben a gyermekszervezeti rendezvényeken, egyéb iskolai programokon
- Mentálhigiénés programok:
- Életpálya-építés, szociális, életviteli és környezeti kompetencia fejlesztése tantárgyakba építve.
- Előítéletek kezelését szolgáló programok: az iskolai élet minden területén.

Az integrációt segítő tanórán kívüli programok, szabadidős tevékenységek

- Patrónusi, mentori rendszer működtetése
- Együttműködés civil programmal: kézműves délutánok; népi kismesterségek civil szervezete; ünnepek előtti családi délutánok a civil szervezetekkel, egyházakkal, alapítványokkal.
- Művészeti körök: művészeti iskolai tanszakok működtetése

Az integrációt elősegítő módszertani elemek

- Az egyéni haladási ütemet segítő differenciált tanulásszervezés
- Kooperatív tanulásszervezés
- Projekt módszer
- Drámapedagógia
- Tevékenységközpontú pedagógiák
- Tanulásmódszertan
- Hatékony tanulómegismerési technikák

Műhelymunka – a tanári együttműködés formái

- Értékelő eszmegbeszélések: a halmozottan hátrányos helyzetű-s tanulók esetében 3 havonta
- Hospitálásra épülő együttműködés: nevelők hospitálásai; új módszerek bemutatása

Multikulturális tartalmak

A multikulturális nevelés lényege olyan környezet megteremtése, amelyben a gyerekek ismereteket szerezhetnek egymás kultúrájáról. Célja a tanulók különbözőségének elismerése a diákok és családjaik kulturális háttérének felhasználásával.

A továbbtanulás feltételeinek biztosítása

- Pályaorientáció: E pálya program (7. évfolyamtól)
- Továbbtanulásra felkészítő program: Útravaló; Arany János tehetséggondozó pr. Pályaválasztási projekt (melléklet)
- Továbbtanulási és pályaválasztási tanácsadást működtetünk.

Az esélyegyenlőség biztosítása érdekében támogató szakmai és társadalmi környezet megteremtésére törekszünk. Ennek érdekében szoros és dokumentált együttműködést valósítunk meg: a szülői házzal, az óvodával, a középiskolával, a szakszolgáltatókkal, a fenntartóval, a településen működő civil szervezetekkel. Elért eredményeinket évenként nyilvánosságra hozzuk, együttműködő partnereinket tájékoztatjuk

2.1.9. A SZÜLŐK, A TANULÓK ÉS A PEDAGÓGUSOK KAPCSOLATTARTÁSÁNAK FORMÁI

A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az iskola igazgatója legalább évente kétszer iskolagyűlésen,
- a diákönkormányzat vezetője két-háromhavonta a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és a diákönkormányzat faliújságján keresztül,
- az osztályfőnökök folyamatosan.

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel vagy a Szülői Szervezettel.

A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein évente legalább kétszer.

A szülők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak:

a) Igény szerinti családlátogatás.

Feladata:

- a gyermekek családi hátterének, körülményeinek megismerése,
- tanácsadás a gyermek optimális fejlesztésének érdekében.

b) Szülői értekezlet.

Feladata:

- a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása,
- a szülők tájékoztatása
 - o az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,
 - o az országos és a helyi közoktatás politika alakulásáról, változásairól,
 - o a helyi tanterv követelményeiről,
 - o az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
 - o saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról,
 - o a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
 - o az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról,
 - o a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatósága felé.

c) Fogadó óra.

Feladata:

A szülők és a pedagógusok személyes találkozója, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. (Otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb.) A pedagógus által felkínált időpontban, előzetes egyeztetés alapján tanítási órán kívül.

d) Nyílt tanítási nap.

Feladata:

A szülő nyerjen betekintést az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül gyermeke és az osztályközösség iskolai életéről.

e) Írásbeli tájékoztató.

Feladata:

A szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztály szintű programokról (e-napló, ellenőrző, levél, kábeltévé, városi újság)

Tájékoztatási formák az integrált pedagógia rendszerben:

- Az esélyegyenlőségi programban résztvevő tanulókat a pedagógusok három havonként értékeli. Az értékelés szóban történik, amelyen részt vesz a tanuló, a szülő és a mentor, esetenként a szaktanárok, a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős, illetve a gyámügyi hivatal képviselője.
- Az integrált pedagógia rendszer eredményeiről a szülői munkaközösséget évenként tájékoztatjuk
- Közös szabadidős programok, családi programok, iskolai alapítványi bál, versenyek

A szülői értekezletek, a fogadóórák, és a nyílt tanítási napok időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg.

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, nevelőtestületével.

2.1.10. AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATBAN VALÓ TANULÓI RÉSZVÉTEL RENDJE

Valamennyi intézményünkben tanuló diáknak joga, hogy személyesen vagy képviselők útján – jogszabályban meghatározottak szerint – részt vegyen az érdekeit érintő döntések meghozatalában.

A döntési folyamatban elsősorban a Diákönkormányzat révén vehetnek részt tanulóink, mely a nevelőtestület véleményének kikérésével szervezi programját, hozza meg döntéseit. Fő cél a tanulók megismertetése az érdekképviselő, az érdekegyeztetés rendszerével. Tagjaikat (osztályonként két fő) a tanulók választják. Ők a résztvevői a DÖK üléseinek. A DÖK munkáját a gyermekszervezeti vezető segíti a nevelőtestületből. A DÖK vezetőjét a tagok választják egy évre. A szervezet üléseit rendszeresen tartja. A DÖK kérdéseket tehet fel az intézmény működésének bármely részével kapcsolatban.

2.1.11. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK SZABÁLYZATA

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz:

- osztályozó vizsgákra,
- különbözeti vizsgákra,
- javítóvizsgákra
- pótló vizsgákra

vonatkozik.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít.

Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira

- akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény igazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő.

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

OSZTÁLYOZÓVIZSGA:

Osztályozóvizsgát kell tenni a tanulónak a félévi és az év végi osztályzat megállapításához, ha:

- tanórai foglalkozások alól fel volt mentve
- egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének az előírtnál rövidebb idő alatt tehet eleget (engedéllyel)
- ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a 250 órát eléri, és a nevelőtestület erre engedélyt ad
- ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együtt egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és a nevelőtestület erre engedélyt ad

PÓTLÓ VIZSGA:

Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha valamely vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.

JAVÍTÓ VIZSGA:

Javítóvizsgát tehet a tanuló, ha a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott.

A vizsgák szervezését a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet előírásai szerint kell elvégezni.

A vizsgák időpontját, helyét és követelményeit az érintett tanulóval és a tanuló szüleivel

- osztályozó vizsga esetén május 31-ig
- javítóvizsga esetén, a tanév végén (bizonyítványosztáskor) tudatni kell.

Az osztályozó és javítóvizsgák követelményeit az iskola helyi tantervének alapkövetelményei határozzák meg.

2.1.12. AZ ISKOLÁBA JELENTKEZŐ TANULÓK FELVÉTELÉNEK, ÁTVÉTELÉNEK SZABÁLYAI

Iskolánk a beiskolázási körzetéből – melyet a fenntartó határoz meg – minden jelentkező tanköteles korú tanulót kötelezően felvesz, átvesz.

Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben a hatodik életévét augusztus 31. napjáig betöltse, vagy ha ezt csak december 31. napjáig tölti be, az iskolaérettségi vizsgálat eredménye alapján a szülő kérje gyermeke felvételét az iskolába.

Az első évfolyamba történő beiratkozáskor be kell mutatni:

- a gyermek születési anyakönyvi kivonatát;
- lakcímkártyát
- a szülő személyi igazolványát;
- iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését tanúsító igazolás

A második-nyolcadik évfolyamba történő felvételnél be kell mutatni:

- a tanuló anyakönyvi kivonatát;
- a szülő személyi igazolványát;
- az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt;
- az előző iskola által kiadott átjelentkezési lapot.

A második-nyolcadik évfolyamba jelentkező tanulóknak – az iskola helyi tantervében meghatározott követelmények alapján összeállított – szintfelmérő vizsgát kell tennie azokból a tárgyakból, amelyeket előző iskolájában – a bizonyítvány bejegyzése alapján – nem tanult. Amennyiben a tanuló valamely tantárgyból a szintfelmérő vizsgán az előírt követelményeknek nem felel meg, a vizsgát az adott tantárgyból két hónapon belül megismételheti. Ha az ismételt vizsgán teljesítménye újból nem megfelelő, az évfolyamot köteles megismételni, illetve tanév közben az előző évfolyamra beiratkozni.

Az iskola a felvételi kötelezettsége teljesítése után is tud fogadni tanulókat, akkor a beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók felvételéről az intézményvezető dönt. Az intézményvezető döntésekor a következő szempontokat köteles figyelembe venni:

- Az érintett évfolyamra járó tanulók létszáma.

- Az érintett tanuló előző iskolájából hozott tanulmányi eredménye.
- Az érintett tanuló előző iskolájából hozott fegyelmi ügyei, magatartási jegyei.
- Az érintett tanuló szociális státusza (Knt 51.§ (1) („A HHH-s tanulókat további felvételi kérelmeknél előnyben kell részesíteni.”))

2.1.13. EGÉSZNAPOS FOGLALKOZTATÁS KERETEI, SZERVEZETI RENDSZERE

A Knt értelmében intézményünk feladata tanulóink egész napos foglalkoztatásának biztosítása.

A feladatot a következő foglalkoztatási formákkal biztosítjuk.

- iskolaotthonos rendszer – alsós évfolyamokon, szülői igényre
- napközitthon – szülői igényre
- tanulószoba – felsős évfolyamokon, létszám függvényében
- tehetséggondozó, felzárkóztató egyéni vagy csoportos foglalkozások – évfolyam, tantárgy lefedés lehetőségek szerint (osztály, pedagógus órakeret)
- szakkörök, sportkörök, - lehetőségek, igény szerint (minimum létszám 10 fő)
- közösségépítő programok (EGYÜTT)

2.2. AZ ISKOLA HELYI TANTERVE

2.2.1. AZ EGYES ÉVFOLYAMOKON TANÍTOTT TANTÁRGYAK, EZEK ÓRASZÁMAI, AZ ELŐÍRT TANANYAG ÉS KÖVETELMÉNYEK

Iskolánk helyi tanterve a 2020. VI. 15-től fokozatosan kivezetésre kerülő 2012-es NAT és a 2020.IX.01-től felmenő rendszerben bevezetésre kerülő 2020-as NAT alapján készült kerettantervekre épül.

Kimenő rendszerű óraterünk 1-4. évfolyamon, a régi helyi tanterv alapján, 2020.09.01-től.

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam				
ÉRVÉNYESSÉG	2020.VI.15-ig	2021.VI.15-ig	2022.VI.15-ig	2023.VI.15-ig
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	6+1	6+1
Idegen nyelvek	0+1	0+1	0+1	2+0,5
Matematika	4+0,5	4+0,5	4+0,5	4
Erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	1+0,5	1+0,5	1+0,5	1+1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Informatika				0+0,5
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	25	25	25	27

A szabadon tervezhető órakeretet a táblázatban + jellel emeltük ki.

Kimenő rendszerű óratervünk 5-8. évfolyamon, a régi helyi tanterv alapján, 2020.09.01-től.

Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam				
ÉRVÉNYESSÉG	2020.VI.15-ig	2021.VI.15-ig	2022.VI.15-ig	2023.VI.15-ig
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4+1	4+1	3+1	4
Idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika	4	3+1	3+1	3+1
Erkölcstan	1	1	1	1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Természetismeret	2+0,5	2+0,5		
Fizika			1,5	1+1
Kémia			1+0,5	2
Biológia-egészségtan			1,5	2
Földrajz			1+1	1,5
Ének-zene	1	1	1	1
Dráma és tánc/Hon- és népismeret	1	0+0,5		
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Informatika	0+0,5	1	1,5	0,5
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	0+1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	2	3	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	31	31

Felmenő rendszerű óratervünk 1-4. évfolyamon, az új helyi tanterv alapján, 2020.09.01-től.

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam				
ÉRVÉNYESSÉG	2020.IX.1-től	2021. .IX.1-től	2022. .IX.1-től	2023. .IX.1-től
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	5+0,5	5+1
Idegen nyelvek	0+1	0+1	0+1	2
Matematika	4+0,5	4+0,5	4+0,5	4+0,5
Étika; Hit és Erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	0	0	1	1+0,5
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Életvitel és gyakorlat	1+0,5	1+0,5	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Digitális kultúra			1	1
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2
Rendelkezésre álló órakeret	24	24	24	25

A szabadon tervezhető órakeretet a táblázatban + jellel emeltük ki.

Felmenő rendszerű óratervünk 5-8. évfolyamon, az új helyi tanterv alapján, 2020.09.01-től.

Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam				
ÉRVÉNYESSÉG	2020.IX.1-től	2021. .IX.1-től	2022. .IX.1-től	2023. .IX.1-től
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4+0,5	4+0,5	3+0,5	3+1
Idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika	4	4	3+0,5	3+1
Etika; Hit és erkölestan	1	1	1	1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Természetismeret	2+0,5	2+0,5		
Fizika			1	2
Kémia			1	2
Biológia-egészségtan			2	1
Földrajz			2	1
Ének-zene	2	1	1	1
Dráma és tánc/Hon- és népismeret		0+1	0+1	
Állampolgári ismeretek				1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Digitális kultúra	1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	0
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	1	2	2	2
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	30	30

A szabadon tervezhető órakeretet a táblázatban + jellel emeltük ki.

Kimenő rendszerű helyi tantervünkben a kerettantervek közül az alábbiakat alkalmazzuk:

Tantárgy megnevezése	Változat
Magyar nyelv és irodalom	A változat
Matematika	B változat
Fizika	A változat
Kémia	A változat
Biológia-egészségtan	A változat
Ének-zene felső tagozat	A változat
Ének-zene alsó tagozat	B változat

Jó gyakorlatok

- „Kossuth hét” program
- Ökoiskola program
- Tehetségműhely program
- Pályaválasztási program
- Együtt program

2.2.2. AZ ÓRATERVEKHEZ KAPCSOLÓDÓ MEGJEGYZÉSEK:

A 2013-14-től felmenő rendszerben belépő, majd 2020-21-s tanévtől fokozatosan megszűnő helyi tantervhez

Iskolánk a 2013-14-es tanévtől az 1. évfolyamtól felmenő rendszerben a három induló osztályból 1-3 osztályban – szülői igény függvénye – egész napos iskolai rendszerben – az óratervben megfogalmazott óraszámokat egész napra egyenletesen elosztva – iskolaotthonos rendszerben, indítja el az oktatást saját program alapján. A többi évfolyamon, osztályban a jelenlegi rendszerben, délelőtt tanórákkal, délután napközis rendszerű felkészítéssel– felsőben tanulószobával - és egyéb foglalkozásokkal töltjük ki a kötelező foglalkoztatás időszakát.

A 2020-21-től felmenő rendszerben belépő helyi tantervhez

Iskolánk a 2020-21-es tanévtől az 1-5 évfolyamban felmenő rendszerben két induló osztályból 1-2. osztályban – szülői igény és szakember ellátottság függvénye – egész napos iskolai rendszerben – az óratervben megfogalmazott óraszámokat egész napra egyenletesen elosztva – iskolaotthonos rendszerben, indítja el az oktatást saját program alapján. A többi évfolyamon, osztályban a jelenlegi rendszerben, délelőtt tanórákkal, délután napközis rendszerű felkészítéssel– felsőben tanulószobával - és egyéb foglalkozásokkal töltjük ki a kötelező foglalkoztatás időszakát.

2.2.3 A VÁLASZTHATÓ FOGLALKOZÁSOK ÉS A PEDAGÓGUSVÁLASZTÁS SZABÁLYAI

Iskolánkban a választható foglalkozásokat és a foglalkozásokat tartó pedagógusokat a tantárgyfelosztás elkészülése után lehet nevesíteni. Amennyiben a tantárgyfelosztás bizonyos esetekben a pedagógusválasztást lehetővé teszi, az intézményvezetés ennek módjáról, és a választható pedagógusok neveiről az intézményi honlapon értesíti a szülőket.

2.2.4. A TANKÖNYVEK ÉS MÁS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI

Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyeket a művelődési és közoktatási miniszter hivatalosan tankönyvvé ill. segédkönyvvé nyilvánított. A nyomtatott taneszközön túl néhány tantárgynál egyéb eszközökre is szükség van: testnevelés, technika, rajz.

Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők szakmai munkaközösségei (illetve, ahol nincs munkaközösség, ott az egyes szaktanárok) határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.

A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt (a megelőző tanév végén az tájékoztató füzetben), illetve az adott tanév első tanítási óráján, illetve első szülői értekezletén tájékoztatjuk. A taneszközök beszerzése a tanév második hetéig a szülők kötelessége.

A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:

- A taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének.
- Az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatóak.

- A taneszközök használatában az állandóságra törekszünk: új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be.
- A tankönyvek beszerzési ára fontos szempont.

Az érintett évfolyamokon, tantárgyakban a taneszközök kiválasztásban kiemelt fontosságú a kompetenciaalapú oktatás folytatása, az IKT alapú oktatáshoz szükséges infrastruktúra – lehetőségek szerinti - zavartalan biztosítása.

- A kompetencia-alapú oktatáshoz az általános iskolai oktatásban interaktív táblák, projektorok, tanári laptopok alkalmazása jelenleg megoldott. A bekapcsolódó pedagógusok részére belső továbbképzés keretében kell biztosítani a felkészítést az interaktív tábla, a feleltető rendszer és az egyéb IKT eszközök használatára.
- Esetlegesen átvett jó gyakorlat elterjesztése érdekében belső továbbképzéseket szükséges szerveznünk.

Az oktatás-nevelés tanórai és tanórán kívüli szervezése a multimédiás eszközök segítségével valósul meg (multimédiás tananyagok, szoftverek, oktató programok, videó filmek, animáció, hangzó anyagok, stb.)

Az iskola arra törekszik, hogy saját költségvetési keretéből, illetve más támogatásokból egyre több nyomtatott taneszközt szerezzen be az iskolai könyvtár számára. Ezeket a taneszközöket a tanulók ingyenesen használhatják.

2.2.5. TÉRÍTÉSMENTES TANKÖNYVEKRE VONATKOZÓ HELYI SZABÁLYOK:

- A szakmai munkaközösségek a tankönyvrendelés előtt írásban meghatározzák a következő tanévben visszaszedhető tartós tankönyvek listáját. A tankönyvek listáját az átvételnél a szülő aláírásával hitelesíti, ezzel tudomásul veszi, hogy tanév végén jó állapotban adja vissza.
- A könyveket a szakos pedagógus a tanév utolsó óráinak egyikén szedi vissza.
- A megrongált, használhatatlan tankönyvekért, a jogszabálynak megfelelően a szülők kártérítéssel tartoznak.

2.2.6. A MINDENNAPOS TESTNEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK MÓDJA

Az iskolánkban a tanulók számára a mindennapi testedzést az alábbi foglalkozások biztosítják:

- 1-2. és 5-6. évfolyamon heti öt testnevelés órát tartunk
- 3. és 7. évfolyamon heti három kötelező testnevelés óra és a nem felmentettek számára két kötelező Mozgáskultúra óra kerül megtartásra.
- A-negyedik évfolyamon
 - a heti három kötelező testnevelés óra,
 - a többi tanítási napon pedig a játékos, egészségfejlesztő testmozgás.
- A-nyolcadik évfolyamon
 - a heti három kötelező testnevelés óra,

- az iskolai sportkör különféle sportágakban szervezett foglalkozásai,
- tömegsport foglalkozások, melyek tevékenységébe a tanulók akár egy-egy alkalomra is bekapcsolódhatnak.
- Sárréti Gyöngyhalász Gyermeksport Egyesület foglalkozásai
- A napközi otthonban és a tanulószobán napi játékos és mozgásos feladatok.

2.2.7. A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSÉHEZ SZÜKSÉGES MÓDSZEREK

A nevelési-oktatási intézménynek gondoskodnia kell az általános iskolában évente két alkalommal a tanulók fizikai állapotának méréséről.

Az Eurofit (az Európai Tanács Sportfejlesztési Bizottsága) által összeállított mérési

módszer alapján a Hungarofit az egyszerűvizsgálati módszer és értékelési rendszer a fizikai fitness-szint objektív méréséhez.

1997-ben a Művelődési és Közoktatási Minisztérium kiadta a „Módszerek a tanulók fizikai teljesítményének méréséhez” c. kiadványt, a következőpróbákkal, amelyeket mi is alkalmazunk.

Az egységes mérésre és értékelésre alkalmas próbák

- Az aerob állóképesség mérése:

1.1 Cooper-teszt: 12 perc alatt a lehető leghosszabb táv lefutása (1. a tábla)

- Hosszú távú állóképesség mérése

1.2 és-vagy a 2000 m-es síkfutás mérése (1. b tábla)

- II. Az erő- állóképességének mérése:

1. Helyből távolugrás:Alsó végtag dinamikus erejének mérése

2. Hason fekvésből törzsemelés:A hátizom erő- állóképességének mérése

3. Hanyattfekvésből felülés:Csípőhajlító és hasizmok erő-állóképességének mérésére

4. Fekvőtámaszban karhajlítás: Vállöv- és a kar erő- állóképességének mérésére.

A fizikai fitness-szint mérése évente két alkalommal (ősz – tavasz) történik. Méréssel, értékeléssel kettős feladatot oldunk meg:

1. megállapítjuk a pillanatnyi teljesítményt, ami nélkülözhetetlen a kondicionálisképességek fokozatos fejlesztéséhez.

2. Ismételt mérésekkel nyomon követhetjük a változás, fejlődés irányát.

Ötödiktől – nyolcadikig végzett mérésekkel, figyelemmel kísérhetjük minden tanuló fizikai felkészültségét, eredményeit, hiányosságait. Ezek ismeretében tervezhetjük készségfejlesztő gyakorlatainkat. A próbák elvégzése után, az értékelő táblázat alapján mindenki megtudja, hogy korának és nemének megfelelően hány pontot ér a teljesítménye,és az milyen minősítést ad.

MINŐSÍTÉSEK (ÖSSZESEN)

I. Aerob állóképesség mérése:	max: 77 pont	
II. Erő állóképesség mérése (4 db):	max: 63 pont	Összesen 140 pont

0 - 20,5 igen gyenge

21 - 40,5 gyenge ~ (2)

41 - 60,5 elfogadható

61 - 80,5 közepes ~ (3)

81 - 100 jó

101 - 120,5 kiváló ~ (4-5) munkához való hozzáállás, órai munkafüggvényében

121 - 140 extra

(A táblázatok a mellékletben találhatók.)

2.2.8. AZ ISKOLAI ÍRÁSBELI, SZÓBELI, GYAKORLATI BESZÁMOLTATÁSOK ÉS AZ ISMERETEK SZÁMONKÉRÉSÉNEK RENDJE

Az iskola a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését.

A pedagógusnak szüksége van arra, hogy az oktatási folyamat során meggyőződjön arról, hogy a tanulók hogyan sajátították el az ismereteket. Ez egyben a nevelő oktatómunkájának értékmérője is, ugyanis feltárja annak erős és gyenge oldalait. A tanuló pedig információt kap tudásáról és segítséget a hiányosságok kijavításához.

Az iskolai beszámoltatás módjai, az ismeretek számonkérésének követelményei, formái:

- folyamatos megfigyelés,
- szóbeli feleltetés,
- írásbeli feleltetés,
- a tanuló gyakorlati tevékenységének értékelése
- kiselőadás,
- gyűjtő-kutató munka.
- kísérletek elvégzése, elemzése.

Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.

Írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében

Az iskolai oktató-nevelőmunkának fontos része a rendszeres számonkérés vagy beszámoltatás, melyek során a pedagógus visszajelzést kap arról, hogy a tanulók milyen mértékben képesek alkalmazni az elsajátított tananyagot. Az írásbeli beszámoltatásnak többféle formája lehetséges:

a) Írásbeli felelet:

Ennek során egy témakörön belül a számonkérést megelőző maximum 3 óra anyagából mérjük föl a tanulók tudásszintjét. Ezt a számonkérést a pedagógus előzetesen nem köteles a tanulók tudomására hozni. Abban is szabadon dönthet, hogy milyen gyakorisággal és hány tanulóra vonatkozóan kér számon. Az írásbeli felelet a szóbeli felelettel egyenértékben kerül beszámításra.

b) Témazáró dolgozat:

Minden témakör végén témazáró dolgozatot kell írni. Ezt minden esetben összefoglaló óra előzi meg, s ennek megírásáról a tanulókat egy héttel korábban értesítjük. A témazáró a témakörben található ismeretekre kérdez rá, ezen kívül korábban tanult ismereteket is tartalmazhat. A témazáró érdemjegye a félévi, illetve az év végi értékeléskor súlyozottan kerül beszámításra.

c) Iskolai dolgozat

Az alsó és felső tagozatos munkaterv alapján minden év végén mérjük a tanulók teljesítményét bizonyos területeken

Alsó tagozaton:

- matematika
- szövegértés
- nyelvtan

A feladatsorok tantárgyi követelményekre épülnek. Összeállításuk és javításuk az adott évfolyamon tanító pedagógusok feladata.

Felső tagozaton:

Az országos kompetenciamérés időpontjában a hatodik, nyolcadik évfolyam tanulói a központilag kiadott felmérő feladatokat írják. Matematikából az egyik 45 perces feladatsor fénymásolásra és javításra kerül. Szövegértésből egy kiválasztott szöveg feldolgozását értékeljük.

Ötödik és hetedik évfolyamon az év végi mérés saját mérőeszkőzzel történik.

A következő területeken:

5. évfolyam	7. évfolyam
matematika	matematika
szövegértés	szövegértés
idegen nyelv	idegen nyelv

irodalom	magyar nyelv és irodalom
technika	fizika
informatika	kémia
szövegalkotás	biológia
	földrajz

A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltását a következő arányok alapján végzik el a szaktárgyat tanító nevelők:

1. ÉVFOLYAM		2. ÉVFOLYAM		3-4. ÉVFOLYAM	
TELJESÍTMÉNY	MINŐSÍTÉS	TELJESÍTMÉNY	ÉRDEMJEGET	TELJESÍTMÉNY	ÉRDEMJEGET
0-69 %:	felzárkóztatásra szorul (2)	0-59 %:	elégtelen (1)	0-49 %:	elégtelen (1)
70-84 %:	megfelelően teljesített (3)	60-70 %:	elégséges (2)	50-65 %:	elégséges (2)
		71-82 %:	közepes (3)	66-79 %:	közepes (3)
85-94 %:	jól teljesített (4)	83-92 %:	jó (4)	80-90 %:	jó (4)
95-100 %:	kiválóan teljesített (5)	93-100 %:	jeles (5)	91-100 %:	jeles (5)
5-8. ÉVFOLYAM					
HELYESÍRÁS, SZÖVEGÉRTÉS, ÉNEK, IDEGEN NYELV, TÖRTÉNELEM			TÖBBI TANTÁRGY		
TELJESÍTMÉNY	ÉRDEMJEGET	TELJESÍTMÉNY	ÉRDEMJEGET	TELJESÍTMÉNY	ÉRDEMJEGET
0-49 %:	elégtelen (1)	0-33 %:	elégtelen (1)		
50-65 %:	elégséges (2)	34-50 %:	elégséges (2)		
66-79 %:	közepes (3)	51-75 %:	közepes (3)		
80-90 %:	jó (4)	76-90 %:	jó (4)		
91-100 %:	jeles (5)	91-100 %:	jeles (5)		

A tanulók szóbeli kifejezőképességének fejlesztése érdekében a nevelők többször ellenőrzik a követelmények elsajátítását szóbeli felelet formájában. Ennek érdekében a legalább heti két órás tantárgy esetén félévente minden tanulónak legalább egy alkalommal kell felelnie szóban (Egy órás tantárgy esetében évente egyszer!):

- az ének-zene, a rajz, az informatika, a technika tantárgyból félévente, legalább egyszer, valamilyen gyakorlati tevékenységgel összekapcsolva,
- A testnevelés követelményeinek elsajátítását csak gyakorlati tevékenység révén ellenőrizzük.

A helyes érdemjegy jobb munkára serkenti a tanulót. A túl enyhén osztályozott tanuló munkafegyelme meglazul, a túl szigorú elbírálás viszont elkedvetleníti a tanulót. Nem a tanulót osztályozzuk, hanem a tanuló önmagához képest elért teljesítményét értékeljük, az iskola helyi tantervében előírt követelmények figyelembe vételével.

Az érdemjegyeket lehetőleg minden órán azonnal be kell írni az osztálynaplóba. Kivétel a csoportbontásban szervezett óra; ebben az esetben havonta kerüljenek a jegyek a naplóba. Az írásbeli számonkérések érdemjegyeit a tanulóknak és a szülőknek két héten belül tudomására kell hozni.

A tanulónak az adott tárggyal összefüggő minden lényeges szóbeli, írásbeli vagy gyakorlati megnyilatkozását értékelni kell, (kivételt képeznek a Szakértői Bizottság javaslata alapján az értékelés valamelyik része alól felmentett tanulók).

A tanulók munkájának, előmenetelének folyamatos értékelése érdekében minden tantárgyból egy-egy témakörön belül minden tanulónak legalább egy érdemjegyet kell szereznie. (A pedagógus szükség szerint adjon lehetőséget a javításra !) Ha a témakör tanítása hosszabb időt vesz igénybe, minden tanuló munkáját havonta legalább egy érdemjeggyel kell értékelni.

A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt az adott tantárgyat tanító nevelő értesíti az elektronikus naplón, illetve szükség esetén a tájékoztató füzetben keresztül. Az elektronikus napló bejegyzéseit az osztályfőnök havonta ellenőrzi, és az esetlegesen elmaradt érdemjegyek beírását pótolja, pótoltatja. Amennyiben a tájékoztatás nem lehetséges (pl. elektronikus napló nem működik), a szülőt probléma esetén a tájékoztató füzetben, levélben és különleges esetben telefonon kell értesíteni.

Egy tanítási napon belül egy-egy osztállyal legfeljebb kettő témazáró, illetve félévi vagy év végi felmérő dolgot lehet íratni.

A tanulók tanulmányi munkájának minősítése az egyes évfolyamokon a különböző tantárgyak esetében a következők szerint történik:

Az 1. évfolyamon év végén szövegesen minősítünk és értékelőlapon értékelünk.

A minősítési kategóriák

- Kiválóan teljesített
- Jól teljesített
- Megfelelően teljesített
- Felzárkóztatásra szorul

2-8. évfolyamon a tanulók teljesítményét, előmenetelét év közben érdemjegyekkel értékeljük, év végén osztályzattal minősítjük.

2. évfolyamon félévkor a tanulók teljesítményét, előmenetelét értékelőlapon szövegesen is értékeljük.

Hittan, erkölcsstan, etika tantárgy esetében szövegesen értékelünk.

A szöveges minősítés a tanuló teljesítményétől függően a következő lehet:

- jól megfelelt
- megfelelt

1-3 évfolyam idegen nyelv tantárgy esetében szövegesen értékelünk. A szöveges minősítés a tanuló teljesítményétől függően a következő lehet:

A szöveges minősítés a tanuló teljesítményétől függően a következő lehet:

- kiválóan megfelelt
- jól megfelelt
- megfelelt

A félévi és az év végi osztályzatot az adott félév során szerzett érdemjegyek, és a tanuló év közbeni tanulmányi munkája alapján kell meghatározni.

Az iskola pedagógusai egységes követelmények szerint bírálják el a tanulók tudását, ismereteik alkalmazását és a közös munkában való részvételt.

Az elbírálás a tantervi követelmények és a tanuló szóbeli, írásbeli, valamint gyakorlati teljesítményének egybevetése alapján hat fokozattal történik:

Kitűnő

„5 d”

Ha a tantárgyi követelményen felül többlettudást nyújt a tanuló, vagy versenyen kiemelkedően szerepel, vagy rendszeresen gyűjtő és kutatómunkát végez vagy csak jeles érdemjegyei vannak.

Jeles

„5”

Jó

„4”

Közepes

„3”

Elégséges

„2”

.

Elégtelen

„1”

A negyedik évfolyamon az év végi bizonyítványban, illetve az ötödik-nyolcadik évfolyamon a félévi értesítőben és az év végi bizonyítványban a következő tantárgyakból elért eredmények kerülnek minősítésre:

- első évfolyamon magyar nyelv és irodalom, matematika, környezetismeret, ének-zene, rajz, technika, testnevelés.
- második évfolyamon magyar nyelv és irodalom, matematika, környezetismeret, ének-zene, rajz, technika, testnevelés.
- harmadik évfolyamon magyar nyelv és irodalom, matematika, környezetismeret, ének-zene, rajz, technika, testnevelés.
- negyedik évfolyamon: magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv, matematika, informatika, környezetismeret, ének-zene, rajz, technika, testnevelés.
- ötödik évfolyamon: magyar nyelv és irodalom, történelem, idegen nyelv, matematika, informatika, természetismeret, ének-zene, rajz, technika, testnevelés.
- hatodik évfolyamon: magyar nyelv és irodalom, történelem, idegen nyelv, matematika, informatika, természetismeret, ének-zene, rajz, technika, testnevelés.
- hetedik évfolyamon: magyar nyelv, magyar irodalom, történelem, idegen nyelv, matematika, informatika, fizika, biológia, kémia földrajz, ének-zene, rajz, technika, testnevelés, etika.
- nyolcadik évfolyamon: magyar nyelv, magyar irodalom, történelem, idegen nyelv, matematika, informatika, fizika, biológia, kémia, földrajz, ének-zene, rajz, technika, testnevelés, mozgóképkultúra és médiaismeret.

A különleges bánásmódot igénylő gyermekek közül a beilleszkedési, tanulási, magatartási, nehézséggel küzdő, valamint a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a nevelési tanácsadó, vagy a pedagógiai szakszolgálat javaslata alapján a szülő kérésére az intézményvezető felmentést adhat tantárgyrészek, tantárgyak minősítése alól. Ebben az esetben a tanulók tanév közbeni teljesítményét %-os értékekkel kell rögzíteni. Félévkor és év végén teljes körű felmentés esetén a „felmentve” kifejezést alkalmazandó.

A magántanulók a készségtantárgyakból nem kapnak értékelést.

A magasabb évfolyamra lépés feltételei

A negyedik-nyolcadik évfolyamon a tanuló az iskola magasabb évfolyamára akkor léphet, ha az oktatási miniszter által kiadott kerettantervekben "A továbbhaladás feltételei" c. fejezetekben meghatározott követelményeket az adott évfolyamon a tanév végére minden tantárgyból teljesítette.

A követelmények teljesítését a nevelők a tanulók év közbeni tanulmányi munkája, illetve érdemjegyei alapján bírálják el. A félévi, illetőleg az év végi szöveges értékelések, osztályzatok a tanulók tantárgyankénti összteljesítményét tükrözik. Az értékeléseket gondos pedagógiai mérlegelésnek kell megelőzni.

A tanév végén egyes tantárgyakból adott értékelések figyelembevételével az egyes tanulók továbbhaladásáról a nevelőtestület határoz, illetve döntési jogkört átruházza az adott osztályban tanító nevelő(k)re.

Félévkor a szöveges értékeléseket, osztályzatokat számjeggyel az osztálynaplóba és a tájékoztató füzetbe kell beírni. Év végén az osztályzatokat az osztálynaplóba számjeggyel, a szöveges értékeléseket, osztályzatokat a törzslapra és a bizonyítványba csak betűvel kell beírni.

Ha az osztályozott tanuló valamelyik tantárgyból kimagasló eredményt ér el, dicséretben részesíthető. Félévkor a naplóban és a tájékoztató füzetben ezt egy "D"-vel kell jelölni, év végén a naplóban egy "D"-vel, a törzslapra és a bizonyítványba "kitűnő" bejegyzéssel. A több tárgyból kiemelkedő tanuló általános nevelőtestületi dicséretet kaphat, amelyet a törzslap és a bizonyítvány jegyzet rovatába kell bejegyezni.

Azok a tanulók, akiket a tanév befejező szakaszában enyhe vagy közép súlyos értelmi fogyatékoságuk miatt speciális tantervű iskolába helyeztek át, a tanév végén az általános iskolában nem kapnak osztályzatot. Ezek a tanulók, illetve azok az első osztályosok, akik nem teljesítették a minimum követelményeket és a szüleik kérésére évet ismételnék, iskolalátogatási bizonyítványt kapnak.

Iskolánkban a magatartás értékelésének, minősítésének szempontjai a következők.

A tanulók magatartásának értékelésénél és minősítésénél a

példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2) kifejezéseket illetve osztályzatokat használjuk.

A tanuló magatartását az osztályfőnök minden hónapban értékeli.

A magatartás félévi és év végi minősítését az osztályfőnök a havi értékelés és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben a nevelőtestület többségi véleménye dönt az osztályzatról.

A félévi és az év végi minősítést az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

Példás a magatartása annak a tanulónak, aki fegyelmezetten viselkedik. A Házirend szabályait ismeri és megtartja. Illemtudó, beszédstílusa, modora, megjelenése követendő. Társait, nevelőit és a felnőtteket tiszteli. Véleményével a közösséget pozitív irányba formálja. Szívesen vállal munkát osztálya, iskolája, közössége érdekében. Teljesítményével, versenyeredményeivel öregbíti iskolája hírnevét. Igazgatói, osztályfőnöki, diákönkormányzati vagy szaktanári dicsérete van.

Jó magatartású az a tanuló, aki általában fegyelmezett. A közösségben kötelességszerűen tevékenykedik. A felnőttekkel és a társaival igyekszik udvarias lenni és az iskolai Házirend követelményeit megtartani. Magatartását a közösség is elfogadhatónak ítéli meg. Feladatait becsülettel elvégzi, de a közösségért vállalt munkára önként ritkán vállalkozik,

Változó magatartást érdemel az a tanuló, aki az iskolai rend szabályait többször megszegi. aki cselekedetei következményeit nem képes felmérni, így gyakran vét a házirend ellen, bár kellő motiváltsággal képes a viselkedés normáinak a betartására. Az órai munka során nem kellő figyelemmel dolgozik, időnként mással foglalkozik,

A tanítást fegyelmezetlen magatartásával zavarja. A felnőttekkel és a társaival udvariatlan. Gyakran kifogásolható a viselkedése. A viselkedési szabályokat csupán úgy tudja betartani, ha gyakran figyelmeztetik rá. Feladatait nem végzi rendszeresen, ezért megbízhatatlan.

Mulasztásaiért figyelmeztetést vagy intést kapott. Aki igazgatói figyelmeztetésben részesült, változónál jobb magatartást nem kaphat a félévben.

Rossz minősítést kap az a tanuló, aki a rendet, a fegyelmet gyakran megszegi, tudatosan megakadályozza a tanítási órán folyó munkát. Társaival goromba, nevelőivel tiszteletlen, udvariatlan. Hibáit nem hajlandó kijavítani. Viselkedése bomlasztó hatást fejt ki a közösségben. Magatartásával szégyent hoz az iskolára. Fegyelmezetlenségéért többszöri intésben részesült. Aki igazgatói intésben részesült, csak rossz minősítésű lehet.

A magatartás elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok többségének a teljesítése (vagy nem teljesítése) szükséges. Minden tanulónknak jár az egyéni elbírálás lehetősége.

Iskolánkban a szorgalom értékelésének, minősítésének szempontjai a következők.

A tanulók szorgalmának értékelésénél és minősítésénél a

példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2) kifejezéseket illetve osztályzatokat használjuk.

A tanuló szorgalmát az osztályfőnök minden hónapban értékeli

A szorgalom félévi és év végi minősítését az osztályfőnök a havi értékelés és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben a nevelőtestület többségi véleménye dönt az osztályzatról.

A félévi és az év végi minősítést az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek

Példás szorgalmat érdemel az a tanuló, aki a tanítási órákra rendszeresen felkészül, az órai munkában tevékenyen részt vesz, a házi feladatait pontosan elvégzi. Képességeinek megfelelően a legjobb eredmény elérésére törekszik. Felszereléseit rendben tartja, és magával hozza a tanítási órákra, foglalkozásokra. Szívesen, aktívan részt vesz a tanulmányaihoz kapcsolódó, tanórán kívüli programokban, akár szervezőként is. Ha alkalma adódik, jól felkészülve versenyeken öregbíti osztálya, iskolája hírnevét. Szaktanári dicsérettel rendelkezik. Szorgalmas munkáját osztálytársai is elismerik.

Jó minősítést kap az a tanuló, aki felkészül a tanítási órákra, megbízhatóan végzi munkáját, a házi feladatait rendszeresen elkészíti. A tanítási órákon kevésbé aktív, általában képességeihez mérten teljesít az eredménye elmarad a képességétől. A felszerelése rendben vannak, és általában nem hiányoznak a tanítási órákról.

Változó szorgalmú az a tanuló, aki órákon, foglalkozásokon figyelmetlen. Rendszertelenül készül fel, a házi feladatai pontatlanok, hiányosak. Feladatait csak figyelmeztetésre, felszólításra végzi el. Felszerelése többször hiányosak. Szaktanári figyelmeztetései vannak. Aki igazgatói figyelmeztetésben részesült, változónál jobb szorgalmat nem kaphat az adott félévben.

Hanyag az a tanuló, aki megbízhatatlanul dolgozik, kötelességét gyakran elmulasztja, figyelmeztetésre sem végez jobb munkát. A segítségadást visszautasítja. Felszerelése rendetlen, legtöbbször hiányos. Érdektelenségével az osztály munkáját hátráltatja. Aki igazgatói intést kapott, vagy bukott, csak hanyag minősítésű lehet abban a félévben.

A szorgalom elbírálásakor az egyes érdemjegyek illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok többségének a teljesítése (vagy nem teljesítése) szükséges. Minden tanulónknak jár az egyéni elbírálás lehetősége

Jutalmazás szempontjai iskolánkban

Azt a tanulót, aki képességihez mérten

- példamutató magatartást tanúsít,
- vagy folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el,
- vagy az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez,
- vagy iskolai, illetve iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken, vetélkedőkön vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt,
- vagy bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez az iskola jutalomban részesítheti.

Az iskolai jutalmazás formái.

- Szaktanári dicséret, alsóban tantárgyi dicséret
- Osztályfőnöki dicséret
- Írásbeli osztályfőnöki dicséret (I. fokozat)
- Írásbeli osztályfőnöki dicséret (II. fokozat)
- Igazgató dicséret
- Írásbeli igazgató dicséret (I. fokozat)
- Írásbeli igazgató dicséret (II. fokozat)

A tájékoztató füzetbe és az osztálynapló kell beírni. Utóbbi hármat az igazgató iskolagyűlésen kihirdeti.

- Nevelőtestületi dicséret (csak év végén adható, lásd jutalmazás módjainál)

A jutalmazás követelményei alapján a tanítók, a szaktanárok és a napközis nevelők is javasolhatják a fenti jutalmazási formákat.

A jutalmazás alapja a tanulók magatartása, szorgalma és versenyeredményei.

- Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulók a tanév végén
 - o szaktárgyi teljesítményért,
 - o példamutató magatartásért,
 - o kiemelkedő szorgalomért,
 - o példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalomért dicséretben részesíthetők.

- Az egyes tanévek végén kitűnő eredményt elért tanulók oklevelet és könyvjutalmat kapnak, melyet a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt vehetnek át. A nyolc éven át kimagaslót nyújtó tanulók jutalmukat a ballagásukon veszik át.
- Az iskolai szintű versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók szaktanári vagy osztályfőnöki dicséretben részesülnek.
- Az iskolán kívüli, körzeti, megyei szintű versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók osztályfőnöki vagy igazgatói dicséretben részesülnek.
- Általános nevelőtestületi dicséretben részesülhet az a tanuló, aki több tantárgyból kitűnő minősítést kapott, valamint az iskola hírnevét versenyeken öregbítette.
- A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni.

A dicséretet írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

Az elmarasztalás szempontjai iskolánkban

Azt a tanulót, aki

- tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti,
- vagy a házirend előírásait megszegi,
- vagy igazolatlanul mulaszt,
- vagy bármely módon árt az iskola jó hírnevének, büntetésben lehet részesíteni.

Az iskolai büntetések formái:

- Szaktanári figyelmeztetés, alsóban tantárgyi figyelmeztetés
- Napközis nevelői figyelmeztetés;
- Osztályfőnöki figyelmeztetés
- Írásbeli osztályfőnöki intés (I. fokozat)
- Írásbeli osztályfőnöki intés (II. fokozat)
- Igazgatói figyelmeztetés
- Írásbeli igazgatói intés (I. fokozat)

/fentieket a naplóba és a tájékoztató füzetbe kell beírni /

- Írásbeli igazgatói intés (II. fokozat)

/ a naplóba kell beírni, és iktatott levéllel tájékoztatni a szülőket /

- Fegyelmi eljárás /csak nagyon súlyos magatartási probléma esetén /. Lefolytatásáért az iskola igazgatója felel.

A fegyelmi eljárás szankciói a következők lehetnek:

- Felmentés
- Megrovás
- Halmazati büntetés:
 - o Iskolai rendezvényektől való eltiltás (gyermekszervezeti programok, tanórán kívüli foglalkozások, hagyományőrző rendezvények, ballagás, ballagási bankett)
 - o Jegyzői védelembe vétel kezdeményezése

A fenti büntetési fokozatokat magatartási problémák miatt adhatók, ha a tanuló kötelezettségeinek az iskola Házirend szabályainak nem tesz eleget, illetve azokat sérti. A magatartási problémákat és a Házirend szabályainak megsértését az osztálynaplóba rendszeresített füzetbe kell beírni. Öt beírás után az osztályfőnök és a beíró szaktanár mérlegelése alapján lép érvénybe következő büntetési fokozat. Súlyos vétség esetén el lehet tekinteni az öt beírástól és maximum egy fokozat átugorható.

A fenti büntetési fokozatokat szorgalmi problémák miatt adhatók, ha a tanuló tantárgyi kötelezettségeinek sorozatosan nem tesz eleget.

Ha a tanuló – tantárgyanként – a házi feladatát nem készíti el, illetve a felszerelését nem hozza el – min. 5 alkalommal – akkor szaktanári (tantárgyi) figyelmeztetésben részesül, amelyet a naplóban rendszeresített füzetbe kell bejegyezni. Három bejegyzés után az osztályfőnök és a beíró szaktanár mérlegelése alapján lép érvénybe következő büntetési fokozat.

Az iskolai büntetések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben – a vétség súlyára való tekintettel – el lehet térni.

A büntetést írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

2.2.9. A FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI FELADATOK MEGHATÁROZÁSÁNAK ELVEI ÉS KORLÁTAI.

Iskolánkban a házi feladatok meghatározásával kapcsolatosan az alábbi szabályok érvényesülnek:

- a házi feladatok legfontosabb funkciója a tanórán feldolgozott tananyaghoz kapcsolódó gyakorlás (készség- és képességfejlesztés), valamint a tananyaghoz kapcsolódó ismeretek megszilárdítása;
- az első-negyedik évfolyamon a tanulók hétvégére (szombatra, vasárnapra), valamint a tanítási szünetek idejére nem kapnak sem szóbeli, sem írásbeli házi feladatot;
- az ötödik-nyolcadik évfolyamon a tanulók a tanítási szünetek idejére – a szokásos (egyik óráról a másikra esedékes) feladatokon túl – nem kapnak sem szóbeli, sem írásbeli házi feladatot;
- a tanulók eredményes felkészülésének érdekében egy tanítási napon belül egy-egy osztállyal legfeljebb kettő témazáró, illetve félévi vagy év végi felmérő dolgozatot lehet íratni.

2.2.10. A TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK

Az esélyegyenlőséget elősegítő gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

a) A nevelők és a tanulók személyes kapcsolatainak és a családlátogatásoknak egyik fő célja a gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő problémák feltárása, megelőzése. Minden pedagógus közreműködik a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében. A hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulók feltérképezése, és az érintett tanulók adatainak továbbítása a gyermekvédelmi felelősnek az osztálytanítók, osztályfőnökök feladata.

b) Az iskolában a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok segítésére gyermek- és ifjúságvédelmi felelős működése szükséges. A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős alapvető feladata, hogy segítse a pedagógusok gyermek- és ifjúságvédelmi munkáját. Ezen belül feladatai közé tartozik különösen:

- hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulók nyilvántartása
- a tanulók és a szülők tájékoztatása azokról a lehetőségekről, személyekről, intézményekről, amelyekhez problémáik megoldása érdekében fordulhatnak,
- családlátogatásokon vesz részt a veszélyeztető okok feltárása érdekében,
- a veszélyeztető okok megléte esetén értesíti a gyermekjóléti szolgálatot,
- segíti a gyermekjóléti szolgálat tevékenységét,
- a tanulók anyagi veszélyeztetettsége esetén eseti támogatás megállapítását kezdeményezi,
- tájékoztatást nyújt a tanulók részére szervezett szabadidős programokról.

c) Az iskola gyermekvédelmi tevékenység három fő feladata: a gyermek fejlődését veszélyeztető okok megelőzése, feltárása, és intézkedés a megszüntetés érdekében.

A gyermekvédelmi problémák feltárásának az a célja, hogy a gyermekek problémáit az iskola a gyermekjóléti szolgálat segítségével minél hatékonyabban tudja kezelni, megelőzve ezzel súlyosabbá válásukat. Iskolánk alapvető feladatai a gyermek- és ifjúságvédelem területén:

- fel kell ismerni, és fel kell tárni a tanulók problémáit,
- meg kell keresni a problémák okait,
- segítséget kell nyújtani a problémák megoldásához,
- jelezni kell a felmerült problémát a gyermekjóléti szolgálat szakembereinek.
- meg kell lépni a lehetőségekhez mért lépéseket a gondok megszüntetésére.

d) A tanulók fejlődését veszélyeztető okok megszüntetésének érdekében iskolánk együttműködik a területileg illetékes:

- nevelési tanácsadóval,
- gyermekjóléti szolgálattal,
- polgármesteri hivatallal,

- gyermekorvossal,
 - továbbá a gyermekvédelemben résztvevő társadalmi szervezetekkel, egyházakkal, alapítványokkal.
- e) Iskolánk pedagógiai munkáján belül elsősorban az alábbi tevékenységek szolgálják a gyermekvédelem céljainak megvalósítását:
- a felzárkóztató foglalkozások,
 - a tehetséggondozó foglalkozások,
 - az indulási hátrányok csökkentése,
 - a differenciált oktatás és képességfejlesztés,
 - a pályaválasztás segítése,
 - a személyes, egyéni tanácsadás (tanulónak, szülőnek),
 - egészségvédő és mentálhigiénés programok szervezése,
 - a családi életre történő nevelés,
 - a napközis foglalkozások,
 - az iskolai étkezési lehetőségek,
 - az egészségügyi szűrővizsgálatok,
 - a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok),
 - drog- és bűnmegelőzési előadások szervezése
 - ilyen irányú pályázatok figyelemmel kísérése
 - a tanulók szociális helyzetének javítása (alapítványi támogatás),
 - a szülőkkel való együttműködés,
 - tájékoztatás a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

2.2 11. A CSOPORTBONTÁSOK ÉS AZ EGYÉB FOGLALKOZÁSOK SZERVEZÉSI ELVEI

Iskolánkban megalapozott szakmai elvek alapján a következő tantárgyakból volt, van, és lehetőségek függvényében lesz csoportbontás a következő években.

- Idegen nyelv
- Matematika
- Magyar nyelv és irodalom

Szakos ellátottság, óratervi szükségesség, tanulólétszám függvényében más tantárgy esetében is lehetséges bontás!

Céljaink:

- egyénileg több pedagógus diák kommunikáció
- több idő a gyakorlásra, elmélyítésre
- homogénebb csoportok következtében tanulási motiváció erősödés

Iskolánk a csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésekor a következő elveket tartja fontosnak:

- lehetőség szerint a közel azonos képességű és tanulási szemléletű diákok kerüljenek, megteremtve a folyamatos tanítási és tanulási lehetőségeket a csoport minden tanulója számára,
- eszközszükséglet optimális biztosítása
- a tantárgy speciális „igényei”
- integráció (HHH, HH, SNI)

2.2.12.

EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETNEVELÉSI ELVEK

Egészségnevelési alapelvek:

- Minden rendelkezésre álló eszközzel és módszerrel a tanulók és a tantestület egészsége védelmének elősegítése, az egészségfejlesztés és eredményes tanulás érdekében.
- Olyan nevelési-oktatási gyakorlat folytatása, amely figyelembe veszi a pedagógusok és tanulók jóllétét és méltóságát, többféle lehetőség teremtése a siker eléréséhez, az erőfeszítések elismerése, a szándékok és az egyéni előrelépés támogatása.
- Az egészségnevelés, az egészségügyi szolgáltatások biztosítása érdekében együttműködés a helyi közösség szakembereivel és azok programjaival.
- Kiemelt jelentőség tulajdonítása az egészséges táplálkozásnak, a testedzésnek, a szabadidő hasznos eltöltésének, a testi és lelki egészségfejlesztésnek.
- Tanulóink legyenek toleránsak az eltérő életmódok, szokások iránt, becsüeljék az emberi életet és a természet értékeit.
- Az egészségnevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozás feladata.

Az iskolai egészségnevelést elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- a mindennapi testedzés lehetőségének biztosítása: testnevelés órák; játékos, egészségfejlesztő testmozgás az első-negyedik évfolyamon; az iskolai sportkör foglalkozásai; tömegsport foglalkozások; gyógytestnevelés
- A természetismeret, környezetismeret, biológia, technika tantárgyak, valamint az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott ismeretek;
- az egészségnevelést szolgáló tanórán kívüli foglalkozások: szakkörök (természetbarát); sportkörök; osztályonként egy-egy gyalog- vagy kerékpártúra a környékre (minden fél évben, lehetőség szerint); minden évben egy alkalommal játékos vetélkedő az első-negyedik, ötödik-

nyolcadik évfolyamos osztályoknak az egészséges életmódra vonatkozó tudnivalókkal kapcsolatosan;

- Beszélgetések,
- Előadások (védőnők, szakorvosok, iskolaorvos)
- Szemléltető bemutatók (filmvetítés, kiállítás stb.),
- Írásos anyagok felhasználása (plakátok, sajtótermékek, kiadványok stb),
- Részvétel a városi egészséges életmóddal kapcsolatos rendezvényeken,
- Foto- és rajzpályázatokon való részvétel,
- Szenvedélybetegség–megelőzéssel kapcsolatos foglalkozások.
- az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele:
 - o évente egy alkalommal az ötödik-nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában;
 - o a tanulók egészségügyi és higiéniai szűrővizsgálatának megszervezéséhez, lebonyolításához.

Az iskola környezeti nevelési legfontosabb elvei:

- nagyon fontos a tanulóknak a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel elősegítése; a természetet, az embert, az épített és a társadalmi környezetet tisztelő szokásrendszer megalapozása;
- be kell mutatni és gyakoroltatni kell tanulóinkkal azokat a környezet megóvásához szükséges képességeket és készségeket, amelyek a természeti és a társadalmi környezet zavartalan működését elősegíthetik;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkozzanak a környezet megóvásának szempontjából legfontosabb ismeretekkel:
 - o a környezet fogalmával,
 - o a földi rendszer egységével,
 - o a környezetszennyezés formáival és hatásaival,
 - o a környezetvédelem lehetőségeivel,
 - o lakóhelyünk természeti értékeivel,
 - o lakóhelyünk környezetvédelmi feladataival kapcsolatosan.
- A környezeti nevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozás feladata.

Az iskolai környezeti nevelést elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- A természetismeret, környezetismeret, biológia, technika tantárgyak, valamint az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott ismeretek;
- a környezeti nevelést szolgáló tanórán kívüli foglalkozások: minden évben osztályonként egy-egy gyalog- vagy kerékpártúra a környékre a környezeti értékek felfedezésére; minden évben a „Föld napja” alkalmából történő megemlékezés a környezetvédelemmel kapcsolatos játékos vetélkedővel, akadályversennyel; szárazelem- műanyagpalack- hulladékgyűjtés megszervezése az iskolában; osztálykirándulások keretében esetleges látogatás a Fővárosi Állat- és Növénykertben, a szarvasi arborétumban; valamint a budapesti Mezőgazdasági Múzeumban. Erdei iskola, „Környezettudatos nevelés kialakítása” program működtetése

2.2.13. A NEMZETI ALAPTANTERVBEN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK HELYI MEGVALÓSÍTÁSA

Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Ezeken az évfolyamokban legfontosabb teendők a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése. Ezt a következőkkel érjük el:

- fokozatosan átvezetjük a gyermeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe;
- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait;
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével; a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával;
- kialakítjuk a tanulás helyes módszertanát;

A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerül a NAT elveiből következő motiválási és a tanulás szervezés folyamat. Legfőbb tevékenységeink:

- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban;
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani;
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,

Az 1-5. évfolyamon feladatainkat az egész napos foglalkoztatás keretében, iskolaotthonos rendszerben látjuk el.

Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni;
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük;
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával;
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával;
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat;

A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaeorientációra. A gimnázium hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaeorientációra.

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait,
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával,
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni,
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

3. AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA ÉS HELYI TANTERVE

3.1. NEVELÉSI PROGRAM

3.1.1. AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI

3.1.1.1. PEDAGÓGIAI ALAPELVEINK, CÉLKITŰZÉSEINK:

Az alapfokú művészetoktatás a művészi kifejezőképességeket alapozza meg, illetve felkészít a szakirányú továbbtanulásra. A művészetoktatás fontos szerepet tölt be a nemzeti hagyományok ápolásában, nemzeti értékek megőrzésében, különböző kultúrák iránti nyitottság kialakításában. Meggyőződésünk, hogy a XXI. századi ember számára is meghatározó fontosságú, hogy elsajátítsa azt a látásmódot, megtapasztalja azt az életérzést, amellyel a klasszikus hagyományokra épülve a személyiség szabad fejlődésének teret adva új értékeket teremteni képes. Ezzel művelt, nyitott, tevékeny, alkotó ember megszületését segíti elő. Az intézmény - művészetoktatási intézmény lévén - elkötelezi magát az abszolút művészeti értékek minőségi közvetítésére mind a tanórákon, mind az intézmény falain kívül. A felvett növendék részére - az egyéni órák során - személyre szabott, egyéni léptékű fejlesztési formát alkalmaz. Ez, valamint a kompetencia alapú szemlélet, - mely munkánk során a mindennapokban jelen van - lehetővé teszi a növendékben rejlő tehetség és zenei ízlés maximális kibontakozását, a hátrányos helyzetű növendékei részére lehetőséget biztosít az együttesben történő közös tevékenykedésre, mely egész további életére kihatva alapot ad a szabadidő igényes eltöltésére. Az alapelvekben megfogalmazott pedagógiai hitvallást, nevelési eszményt, vállalt értékrendet nevelő-oktató munkánk stratégiai és operatív céljai támasztják alá, melyek az iskolában folyó művészetoktatás egészére, teljes tevékenységrendszerére vonatkoznak.

3.1.1.2. AZ ISKOLÁNKBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI CÉLJAI

Oktató-nevelő munkánk kiemelt stratégiai céljai az alapelvekből következően az alábbiak:

- a művészetoktatás egészét átható minőségközpontú szemlélet elérése,
- egyénre szabott motiválással a tehetséggondozás hatékonyságának megőrzése,
- az iskolahasználók, illetve pedagógusok igényeinek megfelelően az intézmény szolgáltató jellegének erősítése,
- a kompetencia alapú oktatás használata,
- nagyobb esélyegyenlőség biztosítása,
- kiemelt célként tűzzük ki a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók művészetoktatásba történő bevonását, a törvény által meghatározott feltételekkel.

Operatív céljaink

Az intézmény egészét átfogó minőségközpontú szemlélet kialakítása érdekében:

- az önfejlesztés, az önművelés, az önértékelés igényének fenntartása,
- tudásszerzésre való igény kialakítása a tanulóknak és pedagógusoknak egyaránt.

A tehetséggondozás hatékonysága, megőrzése érdekében:

- a problémafelismerő, problémamegoldó képesség igényének fenntartása,
- a tanulás és munkafegyelem megőrzése,
- a folyamatos, személyre szabott fejlesztés megvalósítása,
- komplex személyiségfejlesztő módszer alkalmazása.

Az iskolahasználók igényeihez alkalmazkodó szolgáltató jelleg erősítése érdekében:

- a tanulók, szülők igényeinek (pl. felelősségtudat, értékmegőrzés, a szép és kulturált környezet iránti igény...) figyelembe vétele.

A nagyobb esélyegyenlőség biztosítása érdekében:

- a szociális hátrányok kompenzálása,
- kreatívfejlesztés,
- továbbtanulási esélyek növelése.

A kompetencia alapú oktatás megvalósítása érdekében:

- újszerű tanulásszervezési eljárások, módszerek alkalmazása (pl. témahét, három hetet meghaladó művészeti projekt, moduláris oktatás).
- IKT eszközök használata

3.1.1.3. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA FELADATAI

Céljaink eléréséhez - az oktató- nevelő munkák során - a következő feladatokat rendeljük hozzá:

- Növendékeinket a képességeiknek megfelelően a legmagasabb fokra kell eljuttatni.
- A tanítási órák művészi légkörének megteremtése.
- Növendékeink szociális-életpálya (szociális, életviteli és környezeti kompetenciák; szociális és állampolgári kompetenciák) kompetenciáinak fejlesztése.
- Növendékeink esztétikai-művészeti tudatosságának és kifejezőképességének fejlesztése.
- A cél eléréséhez a legrövidebb, legkorszerűbb utat kell megtalálni.
- Művészetoktatásunkban mindig a végcélből kell levezetni a kiindulási pontot.
- Pedagógiai munkánk középpontjában a személyre szóló fejlesztés álljon, az egyéni képességek kibontakoztatása.
- A személyre szóló feladatok meghatározása, differenciálás.

A tanulói kíváncsiságra, érdeklődésre épített, motivált munkában kell fejleszteni a növendékek felelősségtudatát, a kitartás képességét és az érzélemvilág gazdagodását

- Érdekes, motiváló, problémamegoldó feladatok kialakítása.
- Képviseljük növendékeink az egymás mellett élő különböző kultúrák iránti igényt.

- Az analízáló képesség fejlesztése tanulóink minél magasabb szintű, komplex teljesítmény nyújtása érdekében.
- A figyelem időtartama tartóssága érdekében változatos, érdekes technikák kidolgozását és alkalmazását. (drámajáték, kooperatív technikák)
- Ismerjék a tanárok a családból hozott pozitív hatásokat, amelyek tovább fejlesztése mindennapos feladata a növendékek zenei nevelésében.
- A tanulók akarati tulajdonságait, motiváltságát szükséges rendszeresen nyomon követni a fejlődés érdekében.
- A művészetoktatás sikere elsősorban a katarzis-élményhez való eljutáson múlik, melyhez tanáraink részéről nyitottság, rugalmasság, gyermekekre figyelő alkalmazkodó gondolkodás és intuíció szükséges.
- Rendszeres értékelés, önértékelés.
- Rendszeres igényfelmérés.
- Feladatmegoldást segítő eszközpark kialakítása.
- Többirányú művészeti alapkészségek kialakítása.

Alapvető feladatunknak tekintjük az alábbi kompetenciák kiemelt fejlesztését:

Személyes kompetenciák:

- kreativitás,
- gondolkodásfejlesztés,
- önismeret, önértékelés,
- reális énkép,
- döntéshozatal és döntésképeség,
- felelősségvállalás,
- problémamegoldó képesség,
- koncentráció képessége,
- kritikai szemlélet,
- kommunikációs képesség,
- kottaolvasás,
- ritmusérzék,
- biztos hangszerkezelés,
- zenei ismeretek biztos birtoklása.

Életpálya/szociális kompetenciák:

- érzelmi intelligencia,
- empátia,
- tolerancia,
- kooperáció képessége,
- kompromisszumkészség,
- pozitív munkaszemlélet,
- szabálykövetés,
- színpadképesség,
- személyes higiénia,
- önfegyelem,
- önszabályozás

Céljainkat akkor tekintjük teljesültnek, ha az intézményhasználók és a fenntartó körében rendszeresen végzett elégedettség-vizsgálat eredményei, valamint a minőségirányítási programunkban meghatározott mérések a fentiek teljesülését igazolják.

3.1.1.4. A NEVELŐ-OKTATÓ MUNKÁNK PEDAGÓGIAI ELJÁRÁSAI

- kompetencia alapú fejlesztés, valós élethelyzeteket modellező feladatrendszer,
- egy-egy feladat megoldására projektmódszer alkalmazása,
- tehetséggondozó eljárások,
- kreativitásfejlesztő tevékenységrendszer,
- egyénre szabott személyiségfejlesztő módszer,
- közösségfejlesztő módszer,
- játékos, élményre épülő oktatás.

Nevelési eszközök:

- minta,
- példa, példakövetés,
- utánpótlás,
- magyarázat,
- megfigyelés,
- gyakorlás,
- egyéni utak bejárásának lehetővé tétele.

Mindezek érdekében a különböző művészeti ágak módszereinek átvétele.

Gondolkodásfejlesztő eszközök:

- összefüggések önálló felfedezésére nevelés,
- az asszociációs gondolkodás fejlesztése.

Ösztönző eszközök:

- megerősítés,
- dicséret,
- biztatás,
- előadások, hangversenyek, versenyeztetés, kiállítás
- jutalmazás. (oklevél, könyv)

A művészeti iskola színjáték, festészet és zongora tanszakán a következő programcsomagok beépítésével történik a kompetenciafejlesztés.

- a színjáték vers-és prózamondás tantárgyában a szociális- életviteli és környezeti kompetenciák B programcsomag 1. és 2. évfolyamának moduljai
- valamint korszerű tanulásszervezési eljárás során moduláris oktatás folyik
- a festészet tanszak főtárgyában (rajz-festés- mintázás) a szociális –életviteli és környezeti kompetenciák B programcsomagjának 7. és 8. évfolyamának programcsomagjai
- a zongora tanszak szolfézs tantárgyában szintén a szociális- életviteli és környezeti kompetenciák B programcsomag 1. és 2. évfolyamának moduljai

Esztétikai-művészeti kompetenciák:

- értékteremtő képesség,
- kritikai szemlélet kialakítása,
- elemző képesség,
- alkotni vágyás,
- a művészetek által közvetített értékek elismerése, felismerése, befogadása és átadása,
- önkifejezés,
- nyitottság,
- korstílusok, stílusjegyek ismerete és felismerése.

3.1.2. A SZEMÉLYISÉG FEJLESZTÉSÉVEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK

Az alapfokú művészetoktatásban növendékeink személyiségének és ezzel együtt személyes, szociális és esztétikai-művészeti kompetenciáinak fejlesztése az egyéni órák adta lehetőségeknek köszönhetően maximálisan megvalósítható.

Iskolánkban a művészeti ágakból adódóan csoportos (színhátszó-, tánc-, festészet) órák is vannak. Ebből következően a növendékeknek számos alkalommal van lehetőségük közös produkciókkal közönség elé állni. Ezen alkalmakkor kidomborodik a tanulók egymásrautaltsága, a csoport sikere az egyéni produkciókon is múlik. Ez mindenképpen fokozza a közösségérzést, a közösségért való munkálkodást is. A művészeti képzés során végzett közös zenélés, tánc és drámajáték, festészet az alkotás öröme, mind-mind közösség- és személyiségfejlesztő hatással bír.

A foglalkozások, előadások során a tanulók élményszerűen tapasztalják meg a művészeti stílusok, irányzatok sokszínűségét, valamint azokat a kifejezési formákat, melyek a zeneművészetben, a táncművészetben, színművészetben és a képzőművészetben ötvöződnek

Megtapasztalják a művészet megőrkítő, átörökítő szerepét, megértik, hogy az alkotás, a zene, a tánc a legértékesebb emberi alapképesség.

A tanulók esztétikai szemlélete, kommunikációs képessége formálódik. A fellépések biztosításával olyan pozitív élményekhez jutnak, melyek alakítják emberi tulajdonságaikat és fejlesztik az eredményes szereplés összetevőit.

A tanítás során használt eszközök tiszteletével fejlődik a növendékek figyelme és fegyelme, kötelességtudata, valamint a rendszeresség és pontosság iránti igénye.

Fejlődik az akarati alkotó-alakító cselekvőképességük, identitásuk, erősödik a közösséghez való kötődés.

3.1.2.1. A SZEMÉLYISÉG- ÉS A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉS FELADATAINAK MEGVALÓSÍTÁSÁT SZOLGÁLÓ TEVÉKENYSÉGFORMÁK ÉS AZOK SZÍNTEREI

Az alapfokú művészetoktatás egyes tanszakain lehetőség nyílik a művészetek iránti elkötelezettség erősítése, a tehetséggondozásra, a személyiségfejlesztésre, a közösségi összetartozás erősítésére.

Az alapfokú művészetoktatás mind a négy ágazatáról (zene-, táncművészet, színhátság, festészet) elmondható, hogy fő arculata az életkori sajátosságokat, az egyéni képességeket maximálisan figyelembe vevő kompetenciafejlesztés, illetve a tehetséggondozás.

Intézményegységünk különböző szakjain pedagógusaink az egyéni órától, a kis-és nagy csoportos foglalkozásokon át a legkülönbébb kihívásokkal kell, hogy szembenézzenek.

Az egyes ágazatokra jellemző tanítási formák:

Zeneművészet – zongora tanszak:

- egyéni órák: hangszeres főtanzakos növendékek számára „A” tagozaton heti kétszer 30 perc. A főtárgy-tanár a növendékekkel meghitt, bensőséges kapcsolatba kerülve, képességeit, egyéniségét, habitusát megismerve a helyi tanterv keretein belül maradva egyéni haladást diktálhat. A kompetenciák fejlesztésére, a tehetség kibontakoztatására ez a tanítási forma kiemelkedően alkalmas.
- Szolfézs órák (az alapfokú művészetoktatásban is lehetőség nyílik csoportbontásra), heti kétszer 45 perc. A csoportbontás adta lehetőségeket kihasználva az egyes évfolyamokon egymással párhuzamosan több osztály is működhet. Az újszerű tanulás-szervezési eljárások alkalmazása által a tanulók művészeti-esztétikai, valamint szociális kompetenciáinak fejlesztése kerül kiemelten fókuszpontba.

Táncművészet – társastánc tanszak:

- csoportos foglalkozás
- egyéni fejlesztés
- pármunka

Az iskolai élet egyéb tevékenységformái: szereplések, fellépések, találkozók, versenyek.

Színművészet – színjáték tanszak:

- csoportos foglalkozás
- egyéni fejlesztés
- újszerű tanulásszervezési eljárások alkalmazása: kooperáció, differenciálás, drámajáték.

Az iskolai élet egyéb tevékenységformái: szereplések, fellépések, találkozók, versenyek.

Képző- és iparművészet – festészet tanszak:

- csoportos foglalkozás
- egyéni fejlesztés
- újszerű tanulásszervezési eljárások alkalmazása: kooperáció, differenciálás, drámajáték.

A szinte mindenre kiterjedő iskolai tevékenység mellett azonban a diákok személyiség- és közösségfejlődésére még számtalan iskolán kívüli tényező hat: lakókörnyezet, baráti kör, média, internet.

3.1.3. A TEHETSÉGGONDOZÁS FELADATAI

„A tehetség valamely adottságnak, képességnek vagy képesség-együttesnek kimagasló szintje, a feladatok iránti erős elkötelezettség és a magas kreativitás kölcsönhatása.” /Pedagógiai szakkifejezések 1997./

A tehetség kibontásában rendkívül fontos az információ felvétele és kezelése, a problémaérzékenység és a megoldásra való törekvés, valamint a kompetencia, tehát a hatékonyság, ügyesség érzése valamely területen.

Fontosnak tartjuk, hogy nem kizárólag a kiemelkedően tehetséges tanulók képességfejlesztését vállaltuk, hiszen a kevésbé tehetséges tanulók képességeinek kibontását is feladatunkul tűztük magunk elé.

Az alapfokú művészetoktatás alapfeladata tehát a tehetséggondozás. Az iskolánkban folyó művészeti nevelés minden tevékenysége a fenti cél megvalósulását kell, hogy segítse. Korszerű tanulási eljárások keretében (témahét, projekt, moduláris oktatás) új pedagógiai módszerekkel segítjük a tehetség kibontakozását.

A tantárgyi programokat eleve úgy állítottuk össze, hogy az alapvetően szolgálja, biztosítsa a személyiségfejlődést, a tehetségek kibontását, ápolását. Olyan tantárgyi programokat készítettünk, melyben komoly szellemi megalapozásra épül fel a művészi képességfejlesztés. A tehetséggondozást teszik lehetővé a törvény által biztosított egyéni, kis- és nagycsoportos foglalkozások, az intézmény által biztosított személyi és tárgyi feltételek.

Intézményünkben megvalósuló tehetséggondozási munkában kiemelt szerepet kapnak az évente több alkalommal megrendezésre kerülő növendékhangversenyek, színjátszó és táncos bemutatók, a rendszeres fellépések a városi rendezvényeken, a megyei és országos találkozók, fesztiválokon, versenyeken, intézményi és városi kiállítások és a sajátos jutalmazási-elismerési rendszer.

Tanáraink részt vesznek a tanulók versenyekre, továbbtanulásra való felkészítésében.

Iskolánk sportcsarnoka és tornaterme kiváló színteret biztosít növendékeink számára tudásuk bemutatásához.

A tehetséggondozás érdekében igény és létszám függvényében, igyekszünk minden érdeklődési igényt kielégíteni.

A művészeti iskolában a tehetséggondozást szolgálja két innováció kidolgozása és alkalmazása:

1. „Művészeti oktatással a kompetenciafejlesztésért- kompetenciafejlesztés a művészetoktatásért”

„Nyitva van az aranykapu”- címmel a zongora, a festészet és a színjáték tanszakok bevonásával kívánjuk ösztönözni a művészetek iránt fogékony gyermekeket a művészeti oktatásba való bekapcsolódásra. Olyan nyílt tanítási napokat tervezünk a programban, melyek során az érdeklődő szülők és gyermekek interaktív módon bekapcsolódhatnak, részesei lehetnek a művészeti iskolában folyó kompetenciafejlesztésnek. Így kívánjuk elérni, hogy a tanulók betekintést nyerjenek, és kedvet kapjanak valamely művészeti ág művelésére. A szülők az iskolapadban ülve megismerkedjenek az új tanulásszervezési eljárásokkal, korszerű módszerekkel.

2. „Művészeti, esztétikai nevelés lehetőségei a szociális nevelés területén az alapfokú művészeti iskolában.”

„Üdvözlét Füzesgyarmat”- címmel a színjáték, a festészet és a zongora tanszakok egy-egy ünnepi alkalomhoz kapcsolódóan mutatják be a művészeti, esztétikai nevelés lehetőségeit a művészetoktatásban a szociális nevelés területén. Az újszerű tanulásszervezési eljárásokkal felkészített tanulók bemutatják munkájuk gyümölcsét előadásokon és kiállításon.

3.1.4. KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS FELADATOK

A művészetoktatás során az egyéni órák mellett mindhárom művészeti ágban vannak csoportos órák.

Művészeti iskolánk, jellegénél fogva, több hangverseny, bemutató, előadás lebonyolítója, s ebből következően a növendékeknek számos alkalommal van lehetőségük közös produkciókkal közönség elé állni. Ezen alkalmakkor kidomborodik a növendékek egymásraultaltsága, a csoport sikere az egyéni produkciókon is múlik. Ez mindenképpen fokozza a közösségérzést, a közösségért való munkálkodást is. A művészeti képzés során végzett kamarázás, közös muzsikálás, táncolás, s az alkotás öröme, mind - mind közösség- és személyiségfejlesztő hatással bír.

Tapasztalatainkból tudjuk, hogy a növendékekkel tett kirándulások, más településeken való szereplések, más települések művészeti csoportjainak fogadása, baráti kapcsolatok, ismertségek kialakulásának lehetőségét hordozzák magukban.

3.1.5. A SZÜLŐ, A TANULÓ, A PEDAGÓGUS EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK FORMÁI

Iskolánkban a szülőknek az oktatási törvényben meghatározott jogaik érvényesítése, kötelességük teljesítése érdekében szülői munkaközösség működik. Többcélú iskola lévén az általános iskolai osztályok szülői munkaközösségei mellett tanszaki szülői munkaközösségek tevékenykednek.

A szülők és a nevelők kapcsolattartásának formái

Fontosnak tartjuk, hogy növendékeink szüleit tájékoztassuk az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről, az időszerű feladatokról, s főleg a gyerekeik egyéni haladásával kapcsolatos kérdésekről.

Ennek érdekében:

- Év elején, szeptember második-harmadik hetében minden tanszak szülői értekezletet tart.
- Félévkor és év végén tanszaki hangversenyt rendezünk, ahol a szülők nyilvánosan betekinhetnek a tanszakok oktató-nevelő munkájába. E hangversenyek szolgálnak a szülők és a pedagógusok közötti szervezett kapcsolatfelvétel lehetőségére.
- Nyílt héten, valamint a nyílt vizsgákon a szülők betekintést nyernek az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, személyesen megismerhetik a tanítási órák lefolyását, tájékozódhatnak közvetlenül gyermekük iskolai életéről.
- Aktuális, időszerű kérdések, feladatok, utaztatás tájékoztatása esetén a pedagógusok a tájékoztató füzet által értesítik a szülőket.

Együttműködünk városunk egyéb szervezeteivel:

- önkormányzat
- civil szervezetek
- Művelődési Ház
- a közoktatás egyéb szereplői

3.1.6. A MŰVÉSZETI ISKOLA PEDAGÓGUSAINAK FELADATAI

A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg.

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,

- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,

3.1.7. AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATBAN VALÓ TANULÓI RÉSZVÉTEL RENDJE

Valamennyi intézményünkben tanuló diáknak joga, hogy személyesen vagy képviselők útján – jogszabályban meghatározottak szerint –részt vegyen az érdekeit érintő döntések meghozatalában.

A döntési folyamatban elsősorban a Diákönkormányzat révén vehetnek részt tanulóink, mely a nevelőtestület véleményének kikérésével szervezi programját, hozza meg döntéseit. Fő cél a tanulók megismertetése az érdekképviselő, az érdekegyeztetés rendszerével. Tagjaikat (csoportonként1 fő) a tanulók választják. Ők a résztvevői a DÖK üléseinek. A DÖK munkáját a gyermekszervezeti vezető segíti a nevelőtestületből. A DÖK vezetőjét a tagok választják egy évre. A szervezet üléseit rendszeresen tartja. A DÖK kérdéseket tehet fel az intézmény működésének bármely részével kapcsolatban.

3.1.8. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK SZABÁLYZATA

Az alapfokú művészeti iskolában lebonyolított művészeti vizsgák rendjét a 2. számú melléklet szabályozza.

3.1.9. AZ ISKOLÁBA JELENTKEZŐ TANULÓK FELVÉTELÉNEK, ÁTVÉTELÉNEK SZABÁLYAI

Művészeti iskolánk az általános iskolai intézményegységünkben, a fenntartó által a tantárgyfelosztásban engedélyezett kereteken belül, minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz, átvesz.

Az első évfolyamba történő beiratkozáskor be kell mutatni:

- a gyermek születési anyakönyvi kivonatát;
- lakcímkártyát
- a szülő személyi igazolványát;

Az alapképző évfolyamba történő felvételnél be kell mutatni:

- a tanuló anyakönyvi kivonatát;
- a szülő személyi igazolványát;
- az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt;

Túljelentkezés esetén a felvétel sorrendjéről a következő szempontok alapján az intézményvezető dönt:

- Az érintett tanuló szociális státusza (Knt 51.§ (1) („A HHH-s tanulókat további felvételi kérelmeknél előnyben kell részesíteni.”))
- Az érintett tanuló tanulmányi eredménye.
- Az érintett tanuló ott fegyelmi ügyei, magatartási jegyei.

3.2. AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA HELYI TANTERVE

AMI a helyi tantervét az Alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja alapján készítette el, az ebben foglalt kötelező követelményeket és tantervi programot, valamint az ebben megjelölt részletes, évfolyamonként meghatározott javasolt tananyagot változtatás nélkül alkalmazza a pedagógiai program részeként. (Az egyes tanszakokon, évfolyamokon tanított tantárgyak, ezek óraszámai, az előírt tananyag és követelmények, cél és feladatrendszer valamint a vizsgakövetelmények a 2. számú mellékletben találhatóak.)

3.2.1. A TANULÓK MUNKÁJÁNAK ELLENŐRZÉSE, ÉRTÉKELÉSE

3.2.1.2. ELLENŐRZÉS, ÉRTÉKELÉS

Növendékeink tudását, teljesítményét a tanítási év közben rendszeresen (havonként) érdemjeggyel értékeljük. Az integrált nevelésben résztvevő tanulók esetén a tanszakvezető tanár a tanuló osztályfőnökével kapcsolatot tart tanítványa előmenetelének értékelése érdekében, háromhavonként konzultálnak.

Félévkor és év végén pedig a meghatározott beszámolók teljesítése után osztályzattal, illetve a megfelelő szöveges értékeléssel minősítjük.

Minden művészeti tanszakon – zongora, színjáték, festészet, társastánc – előadás, hangverseny, színpadi előadás, valamint kiállítás keretében adnak számot tudásukról a növendékek.

A beszámolókon az érdemjegyet a főtárgy tanárának javaslata alapján bizottság állapítja meg. A bizottság elnöke a művészeti iskola vezetője, vagy az intézmény másik tanszakvezetője.

Az osztályzás a tantervi követelményeknek, valamint tanulók gyakorlati és elméleti eredményeinek egybevetése alapján történik.

Minden egyéb tekintetben az általános iskolára vonatkozó kitételek érvényesek. A tantárgyak tekintetében a művészeti iskola helyi tanterve tartalmazza a részleteket.

4. A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRVÉNYESSÉGÉVEL, MÓDOSÍTÁSÁVAL, NYILVÁNOSSÁGÁVAL KAPCSOLATOS EGYÉB INTÉZKEDÉSEK

4.1. A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRVÉNYESSÉGI IDEJE

1. Az iskola 2020. szeptember 1. napjától szervezi meg nevelő és oktató munkáját a pedagógia program alapján.

4.2. A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRTÉKELÉSE, FELÜLVIZSGÁLATA

1. A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja.

- A nevelők szakmai munkaközösségei az intézményvezetővel együtt minden tanév végén írásban értékelik a pedagógia programban megfogalmazott általános célok és követelmények megvalósulását.

4.3. A PEDAGÓGIAI PROGRAM MÓDOSÍTÁSA

1. A pedagógiai program módosítására javaslatot tehet:

- az iskola igazgatója;
- a nevelőtestület bármely tagja;
- a nevelők szakmai munkaközösségei;
- az iskola fenntartója.

2. A tanulók a pedagógiai program módosítását önkormányzati képviselőik útján az iskolavezetésnek javasolhatják.

3. A pedagógiai program módosítását a nevelőtestület fogadja el, és az az intézményvezető – kiegészítő anyagi források szükségessége esetén a fenntartó - jóváhagyásával válik érvényessé.

4.4. A PEDAGÓGIAI PROGRAM NYILVÁNOSSÁGRA HOZATALA

1. Az iskola pedagógiai programja a köznevelési törvény 26.§ (1) bekezdésben foglalt kötelezettség alapján nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető.
2. A pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:
 - az iskola fenntartójánál; (nyomtatott, elektronikus)
 - az iskola irattárában; (elektronikus)
 - az iskola könyvtárában; (elektronikus)
 - az iskola nevelői szobájában; (nyomtatott, elektronikus)
 - az iskola igazgatójánál; (nyomtatott, elektronikus)
 - az iskola igazgatóhelyetteseinél; (nyomtatott, elektronikus)
 - az iskola titkárságán; (nyomtatott, elektronikus)
 - az iskola honlapján (elektronikus)

A pedagógiai programot az iskolai diákönkormányzat a év hó..... napján tartott ülésén véleményezte, és elfogadásra javasolta.

Kelt:

.....

az iskolai diákönkormányzat vezetője

A pedagógiai programot a szülői szervezet iskolai vezetősége a év hó..... napján tartott ülésén véleményezte és elfogadásra javasolta.

Kelt:

.....

az iskolai szülői munkaközösség elnöke

A pedagógiai programot az Intézményi Tanács év hó napján tartott ülésén véleményezte és elfogadásra javasolja.

Kelt:

.....

Intézményi Tanács elnöke

A pedagógiai programot Füzesgyarmat Város Önkormányzatának Képviselő-testülete év hó napján tartott ülésén véleményezte és elfogadásra javasolja.

Kelt:

.....

polgármester

A pedagógia programot a nevelőtestület a év hó napján tartott ülésén elfogadta.

Kelt:

.....

igazgató

A pedagógia programot az intézményvezetőév hó napján jóváhagyta.

Kelt:

.....

igazgató

A pedagógia programot a fenntartóév hó..... napján jóváhagyta.

Kelt:

.....

tankerületi igazgató

MELLÉKLETEK

1. SZÁMÚ MELLÉKLET:

AZ ÁLTALÁNOS ISKOLA HELYI TANTERV, TANANYAG, KÖVETELMÉNY

2. SZÁMÚ MELLÉKLET:

AZ MŰVÉSZETI ISKOLA HELYI TANTERVE (TANSZAKOK, TANTÁRGYAK
TANANYAGA, FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNYEI, MŰVÉSZETI ALAPVIZSGA,
ZÁRÓVIZSGA KÖVETELMÉNYEI, TÉMAKÖREI))

3. SZÁMÚ MELLÉKLET:

AZ ÁLTALÁNOS ISKOLA ESZKÖZJEGYZÉKE

4. SZÁMÚ MELLÉKLET:

AZ MŰVÉSZETI ISKOLA ESZKÖZJEGYZÉKE

5. SZÁMÚ MELLÉKLET:

HUNGAROFIT TÁBLÁZATOK

FÜGGELÉKEK

AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA ÁLTAL ALKALMAZOTT SAJÁTOS PEDAGÓGIAI MÓDSZEREK

A Kossuth Lajos Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola
pedagógiai programjának (szakmai programjának) 1. sz. függeléke

Az **EFOP 3.2.6-16 számú, A tanulók képesség-kibontakoztatásának elősegítése a köznevelési intézményekben** című projekt keretében a Magyar Képzőművészeti Egyetem 187 köznevelési intézménnyel kötött együttműködési megállapodást, melynek során a köznevelési intézmények művészetpedagógiai módszertani megújítása és művészeti eszköztárának bővítése, a méltányos és minőségi oktatáshoz való egyenlő hozzáférés biztosítása a köznevelés eredményességének, hatékonyságának erősítése érdekében valósult meg. A projekt rész céljai elősegítik, támogatják mindazokat a nevelés-oktatás tevékenységben közvetlen ill. közvetett tevékenységeket, melyek elősegítik a művészet-oktatás módszertani kultúrájának és módszertanának fejlesztését, megvalósulását, bevezetését, mérés-értékelését, visszamérését, szakmai szolgáltatásának speciális eszközökkel ellátását. Az „EFOP 3.2.6-16-2016-00001 A tanulók képességkibontakoztatásának elősegítése a köznevelési intézményekben” elnevezésű projekt keretében, a Magyar Képzőművészeti Egyetem partnerintézményeként, a partner egyetem által biztosított tananyagok és módszertani támogató dokumentumokból kiválasztott szakmai programok tananyagának, módszertanának elemeit a helyi tantervünk sajátosságait figyelembe véve felhasználjuk, alkalmazzuk a tanórai tevékenységekben, valamint a tanórán kívüli egyéb nevelő-oktató munkában, a helyi tantervi és tantárgyi programoknak megfelelően a szakkörökben, a szabadidős tevékenységek során.

A projekt fő területei:

1. a köznevelési intézmények művészetpedagógiai módszertani megújítása (beleértve a hátrányos helyzetű tanulók számára az alap- és középfokú művészetoktatásban való részvételt elősegítő módszertani fejlesztések megvalósítását);
2. a pedagógusok felkészítése az új módszertan adaptálására;
3. a művészetpedagógiai munka támogatása;
4. a köznevelési intézmények hálózatosodásának támogatása;
5. a köznevelési intézmények művészeti eszköztárának megújítása.

A projekt során a fenti partnerrel tételesen ezek a tevékenységek valósultak meg:

Tananyag kipróbálás	IGEN
	Czeczéné Tóth Mónika
Anyagok átadása:	
Alapcsomag:	

Tananyag kipróbálás

A résztvevő intézmények iskolafok- és iskolatípusnak megfelelően a következő tananyagok pilot kipróbálásában vehettek részt saját döntésük alapján:

Mintaprogram környezet-és kézműves kultúra tanszakra

Mintaprogram képzőművészet tanszakon

Mintaprogram Grafika és festészet tanszakon

Mintaprogram Fém- és zománcműves tanszakon

Mintaprogram Textil- és bőrműves tanszakon

Mintaprogram az általános iskolák első két évfolyama számára Felzárkóztatás és hátránykompenzálás művészeti neveléssel

Mintaprogram az általános iskolák számára a Kereszttantervi vizuális nevelés az általános iskolák alsó tagozatán Vizuális alkotógyakorlat (Az alapfokú művészeti nevelés – vizuális alkotógyakorlat és a vizuális nevelés – vizuális kultúra tantárgyak közös fejlesztési céljai mentén)

Projekt módszer az általános iskolák alsó és felső tagozatán

Rajz- festés, mintázás tantárgy oktatásához művészeti szakgimnáziumok részére – a „kockától az aktig” hagyományos fejlődési elvre épülő rajzoktatási szemlélet módszertani frissítése

Rajz- festés, mintázás tantárgy művészeti szakgimnázium és technikum – a nem lineáris fejlődési elvre épülő rajzoktatási szemlélet

„FÖLD – RAJZ – TAN” A táj, - mint térélmény és komplex környezet,- vizuális interpretációs lehetőségei

A kipróbálást az intézmény a saját hatáskörében végezte tanórai vagy tanórán kívüli tevékenységek formájában, maga választotta ki az oktatási-nevelési céljaihoz legjobban illeszkedő tananyagot.

A tananyag feldolgozását a projektben az alapfokú művészetoktatáshoz fejlesztett Nevelési Oktatási Program feladattervező mátrixának, ill. a Felzárkóztatás és hátránykompenzálás művészeti neveléssel programelem feladattervezési mintájának felhasználásával végezte az iskola.

Eszközcsomag a projektfeladatok helyi végrehajtásának támogatására

A projekt keretében több tevékenység is folyhatott egy-egy intézményben (tanár továbbképzés, jó gyakorlat leírása, tananyagok kipróbálása, helyi rendezvények). Az együttműködés során végzett tevékenységek támogatásához a projekt egy-egy, a foglalkozásokat, illetve programszervezést segítő eszközcsoportot állított össze, melyet megkapott az intézmény. A projekt keretében fejlesztett tananyagok (mintaprogramok) és módszertani segédletek, valamint a kidolgozott új képzési módszertani fejlesztések pilotszerű kipróbálásának támogatása, képzési módszertani fejlesztések alkalmazásának támogatása céljából érkezett az eszközcsoport az intézmény számára. A pedagógus képzések helyi feladatainak megoldásához, a képzések zárófeladatainak gyakorlati végrehajtásához, az új módszertan alkalmazásához is támogatást nyújtottak a szakmai anyagok.

A következő eszközök segítették a projektcélok sikeres helyi megvalósítását:

- Feladatok tervezéséhez, a tanulói munkák vázlataihoz, hajtogató, egyéb papírplasztikai feladatokhoz és egyszerűbb rajzi feladatokhoz alkalmazható papírok: A/4 és A/3 méretű irodai papír
- Hajtogató, egyéb papírplasztikai és kivágós ill. montázs-kollázs és dekorációs feladatokhoz alkalmazható papírok: 12 szí A/4 méretű színes papírok 500 lapos kiserelésben kék, sötétkék, laza, homokszín, rózsaszín, sárga, világos sárga, szürke, zöld, sötétzöld, narancs, vörös színekben
- Rajzi feladatokhoz grafit ceruzák HB, B, 2B keménységben és radírgumi csomag
- Plasztikai feladatokhoz natur és színes gyurmakészletek.
- Az elkészült tanulói munkák rendszerezésére, kiállítására alkalmas segédanyagok, melyek nagy változatosságban kerültek kiválasztásra, hogy minden lehetséges felületen és iskolai térben segítse a kiállításrendezést és egyéb tanórai és tanórán kívüli művészetoktatási tevékenységet: színes mágneskorongok fémtáblákhoz, térképtű csomagok parafa és puhafa táblákhoz, paravánokhoz, gyurmaragasztó plasztikai munkák összeállításához és kiállításrendezéshez, különböző szélességű és hosszúságú egyoldalas és kétoldalas ragasztófelületű szalagok tanórai kollázs-montázs és plasztikai feladatokhoz, valamint kiállítási installáláshoz, binder csipesz csomagok különböző méretben alkalmasak plasztikai munkák készítéséhez, tanulói alkotások kiállításához falon, paravánon, kiállító térben feszített zsinigre vagy drótra csatolva, stb.
- Iskolai alkotómunka kiegészítő kellékei, ollók, univerzális kések, fémvonalzók tekercses papírtörő csomagok, nagyméretű csomagolópapír.
- Karos papírvágógép a tanórai munkához és annak előkészítéséhez, valamint kiállítási installáció előkészítéséhez.
- Különböző folyékony és stiftragasztók tanórai munkához és kiállítás rendezéshez.

Kossuth Lajos Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola,
5525 Füzesgyarmat, Széchenyi u. 2.
OM azonosító: 201088

EGYÜTT, BARÁTSÁGBAN

Közösségépítő, agressziókezelő program

KOSSUTH LAJOS ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS
ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA

A PROGRAM LÉTREJÖTTÉNEK AZ OKA, CÉLJA

A konfliktusok mai életünk velejárói, de egyértelműen törekednünk kell kölcsönösen kielégítő megoldásokra és a konfliktusok számának csökkentésére. Mindehhez megfelelően képzett szakemberekre és támogató háttérrel nyújtó nevelő-oktató intézményre van szükség.

Szükség van tanulóink önismeretének, önértékelésének fejlesztésére, a helyes értékrendek kialakítására, konfliktuskezelési technikák megismertetésére, közösségépítésre és a megfelelő kommunikáció kialakítására.

Programunk elsődleges célja, hogy tanulóink erős, önálló véleménnyel rendelkező személyiségekké váljanak, akik megfelelő önbizalommal, önismerettel rendelkeznek. Társaikat elfogadják, különbözőségeiket toleránsan kezeljék. Aktívan vegyenek részt az intézmény, az osztály rendezvényein, programjain. Esetlegesen kialakult konfliktusaikat hatékonyan, mindenki számára megnyugtatóan, önállóan– szükség esetén segítséggel – eredményesen kezeljék. Közösségépítő és személyiségfejlesztő tevékenységünknek is köszönhetően minimálisra csökkentjük az intézményünkben előforduló agresszív cselekedetek számát és mértékét a tanórai és tanórán kívüli időszakban is.

A PROGRAM ELEMELI

- 1.) Személyiségfejlesztő modulok beépítése a tanórai – elsősorban osztályfőnöki – nevelésbe.
- 2.) Rendszeres tanórán kívüli közösségépítő játékok, foglalkozások, gyermekszervezeti rendezvények.
- 3.) Osztálymentori rendszer működtetése
- 4.) Reggeli „Beszélgető körök”.
- 5.) „Arizona program”

6.) Konfliktuskezelő tréning osztály, évfolyam és egyéni szinten.

7.) Közösségi csoportnapló alkalmazása osztályszinten

8.) Szülői klub működtetése

Személyiségfejlesztő modulok beépítése a tanórai – elsősorban osztályfőnöki – nevelésbe.

Az iskolai személyiségfejlesztés, egészségvédelem (mentálhigiéné) feladatszintjei és az ellátási kompetencia

Feladatok	Az ellátás illetékesei	Segítők	Részesei
I. Edukáció általános (testi- lelki szociális személyiség-(egészség) védelem és fejlesztés: a személyiség harmonikus mindenoldalú, egészséges fejlődésének szolgálata; készség, képesség, tehetség- gondozás, és –fejlesztés zavarfelismerés, szűrés, problémakezelés; preventív védelem, megelőzés	pedagógusok pedagógus- pszichológus együttműködés, közös ellátási, intervenciós terv kialakításával	iskolapszichológus - kooperáció - konzultáció - facilitáció - mediáció pedagógus team, szükség esetén szakkonzultáns	tanulók
II. Támogató (szupportív) tevékenység - pedagógus(ok) - tanuló(k) - és kapcsolati, közösségi problémáik feldolgozása (a konfliktus, zavar, probléma átmeneti,	pedagógusok, pedagógus- pszichológus kettős vezetés	iskolapszichológus	pedagógus(ok) tanuló(k)

enyhébb, aktuális, alkalmi, helyzeti!)			
III. Személyiség- korrekció; pótló fejlesztés tartóssá váló, alkalmilag tüneti viselkedés, állandósult magatartásproblémák, teljesítményzavarok (családi háttérproblémák, hátrányos helyzet talaján)	mentálhigiénés team (pedagógus-pszichológus-iskolaorvos-gyermekvédelem-családgondozó)	pedagógusok	tanuló(k), család(jaik)
IV. Reszocializáció-reintegráció, egészséghelyreállítás: terápia	Átírányítással, az iskolán kívüli, gyógyító- nevelő intézménybe (nevelési tanácsadó, gyermek- és ifjúsági ideggondozó) pszichoterapeuta családterapeuta	iskolapszichológus (kapcsolattartás a terapeutákkal, visszavezetés, beilleszkedés elősegítése)	tanuló(k) család(jaik)

Személyiségfejlesztő programelem célja:

Játékos technikák alkalmazásával a személyiség harmonikus kibontakoztatásának elősegítése, a tanulók sokoldalú (képesség, kreativitás, érzelmi, empátia, önkép, önismeret) fejlesztése. A gyermekek megterhelés- és konfliktustűrő- kezelő képességének, problémamegoldó kapacitásainak, személyisége „erejének”, épségének növelése- **kompetencianövelő stratégiákkal.**

Személyiségfejlesztés: az önfejlődés elősegítése, a belső lehetőségeket kicsalagató és azokat társas kapcsolatokban kipróbáló öntapasztalás folyamata, melynek során arra építünk, ami a személyiségben lehetőségként adott. Olyan élményekkel szolgáljuk e fejlesztő munkát leginkább, amelyekből a gyermek önmaga rájöhethet arra, hogy mire képes.

(Bagdy Emőke- Telkes József: Személyiségfejlesztő módszerek az iskolában)

A program ajánlott óraszámai – osztályfőnöki tanmenetbe kötelezően beépítendő 6 óra.

Fejlesztési terület	5. osztály	6. osztály	7. osztály	8. osztály
Közösségépítés	3			
Csoportkohézió erősítése		2		
Csoporton belüli együttműködés	2		2	3
Értékrendek tisztázása		2		
Empátia		2	1	
Ön- és társismeret	3	2	2	2
Kreativitás			2	
Társas hatékonyság	1			
Kommunikáció	1	2		2
Pályaorientáció			3	3

A programból osztályfőnöki órán feldolgozott minimálisan 6 óra kiválasztása, tanmenetbe építése az osztályfőnökök feladata.

A programelem végrehajtásának az ellenőrzése az osztályfőnöki munkaközösség-vezető feladata.

5. évfolyam

Fejlesztési terület: Önismeret		
<u>A modul célja:</u> Önismeret fejlesztése, identitás-képzés Az énkép tudatosítása, megerősítése az egyéni és közös játékok, alkotások során Saját érzéseik, érzelmeik kezelése és mások érzéseinek tiszteletben tartása, megismerése Érvek, ellenérvek meghallgatása, gondos megfigyelés, a másik szempontjának figyelembevétele Önelfogadás, önbizalom, pozitív énkép, pozitív gondolkodás Kreativitás, élményszükséglet kielégítése Megfigyelés, elemzés Szóbeli kommunikáció, testbeszéd		
<u>Gyakorlatok</u>	Eszközök	Időkeret
Ötszavas bemutatkozás Mindenki sorban bemutatja önmagát legfeljebb öt szóval, utána megbeszélés, ennek során reagálhatnak a csoporttagok egymás közléseire.		20 perc
A nevről A csoport körben ül. Mindenki mond valamit a saját nevről (hogyan		15 perc

<p>választották számára a szülei, szereti vagy sem, kapott-e becenevet, stb.).</p> <p>Kedves tárgyaim A gyerekek egy-egy kedvenc tárgyukat hozhatják be, amely sokat jelentett vagy jelent nekik. Mindenki körbeül, hogy megmutathassa a tárgyait.</p> <p>Ismerkedési játék képekkel A játékosok körben ülnek. A játékvezető a kör közepére különböző tárgyú képeket tesz. A játékosok kiválasztanak maguknak egy képet, amely valamilyen formában jellemző rájuk, és a kép segítségével egy pár mondatban bemutatkoznak.</p> <p>Rajz és szimbólum Mindenki készít egy külön papírlapra egy rajzot, amin életének általa legfontosabbnak tartott mozzanatait ábrázolja. Ezután mindenki találjon ki egy szimbólumot, ami szerinte leginkább jellemzi őt. Ezt a szimbólumot rajzolja föl az előbbi rajz alá, ugyanarra a lapra. A rajzokat mindenki számára látható helyre tesszük. A csoport tagjai sorban odamennek saját rajzukhoz és beszélnek róla; ha szükséges, megmagyarázzák (a szimbólumot is ideértve). A többiek kérdéseket tehetnek fel bemutatkozó társuknak. Utána az általánosítható tanulságok megbeszélésére kerül sor.</p> <p>Jóságos manó Mindenki felírja a nevét egy cédulára. Összehajtva berakjuk egy dobozba és ebből húz mindenki egy nevet, amelyet nem árulhat el. A cédulát meg kell őrizni. Ezután következik a játékmagyarázata: mindenki annak a jóságos manója lesz, akinek a nevét húzta. Egy hétig vigyáz a „védencére”, jelét adja törődésének, segíti, megvédi. Különösen törődik vele. Célszerű, hogy a csoportvezetőnek legyen egy listája a jóságos manóról és társaikról, hogy meglehessen figyelni a heti eseményeket. Egy hét múlva megbeszélés. Ki mit érzett, rájött-e, hogy ki volt az ő jóságos manója.</p> <p>Képességfa A gyerekek az álló rajzlapra közösen rajzolnak egy fát. A fának annyi ága van, ahányan vannak az osztályban. Az ágak végére ráírják nevüket. Az ágakon lévő levelek egy- egyképességről, tudásról tanúskodnak. Több alkalommal történő (és folyamatos) beszélgetésnyomán kerülnek fel a levelek az ágakra. A levelekbe beírják a gyerekek a rájuk jellemző tudást, képességet. A fa kifüggeszthető az osztályban, és amikor valamelyik gyerek úgy érzi, hogy az ágára új levelet rajzolhat, jelzi az osztálynak, majd felrajzolja és beírja a jelentését. A fa egész tanévben újabb levelekkel gyarapodhat.</p> <p>Linzer gyakorlat A csoport tagjai párokat alkotnak, majd egy külső és egy belső kört</p>	<p>képeslapok</p> <p>rajzlap rajzeszközök</p> <p>karton rajzlap rajzeszközök</p>	<p>20 perc</p> <p>20 perc</p> <p>30 perc</p> <p>1 hét</p> <p>45 perc folyamatos</p>
---	--	---

<p>alkotnak olyan módon, hogy a pár egyik tagja a külső, a másik tagja a belső körben áll egymással szembe fordulva. A játékvezető különböző témákat nevez meg, amelyekről a párok egy meghatározott időtartam alatt beszélgetnek. Ennek az időtartamnak a felében az egyik fél a beszélő, a másik figyel, majd szerepet cserélnek. A témák váltásánál a körök a játékvezető instrukciójára elmozdulnak, és mindenki új párt kap. A témák kezdetben mindennapi, könnyed dolgok, majd egyre komolyabb és intimebb kérdések kerülnek szóba. A témák komolyodásával nő a ráfordítható időtartam.</p> <p>Példa az alkalmazható témasorra:</p> <ul style="list-style-type: none">☐ ☐ A kedvenc ételed (1 perc)☐ ☐ A múlt hétvégi programod. (1,5 perc)☐ ☐ Véleményed az iskoládról. (2 perc)☐ ☐ Egy nagyon boldog élményed. (2 perc)☐ ☐ Egy kellemetlen élményed. (2 perc)☐ ☐ A legjobb barátod. (3 perc)☐ ☐ A legnagyobb ellenséged (3 perc)☐ ☐ Három kívánságod. (4 perc)☐ ☐ Amitől nagyon rettegsz. (4 perc) <p>Megjegyzés A játékvezetőnek figyelnie kell arra, hogy nem érint-e a téma komoly érzékenységeket. Ha valaki nem kíván az adott témáról beszélni, kiléphet a körből. Ő dönti el, hogy a következő témánál visszaáll-e vagy végleg kimarad. Ha valaki ilyen módon pár nélkül maradna, a játékvezető áll be.</p> <p>A gyakorlathoz kapcsolódó beszélgetés témái:</p> <ul style="list-style-type: none">☐ ☐ Mi volt könnyebb: beszélni vagy meghallgatni a másikat?☐ ☐ Melyik téma okozott nehézséget, és miért?☐ ☐ Milyen érzés volt beszélni benső dolgainkról?☐ ☐ Milyen érzés volt mások benső dolgairól hallani? <p>Időegyenes Egy széles lapra a gyerekek egy vonalat húznak, és az így létrejövő időegyenesen ábrázolják azokat az időpontokat, amikor valami fontos dolog történt velük. Párokban vagy háromfős csoportokban mesélnek egymásnak a felidézett eseményekről.</p> <p>Életvonal Húznak egy vonalat az előző játékban leírt módon, és bejelölnék rajta néhány számukra fontos eseményt. Először kijelölik a számeegyenesen az éveket, majd nyilazzák az eseményeket a megfelelő korszakhoz. Pl. „10 éves koromban új lakásba költöztünk.”</p> <p>Jövőegyenes A gyerekek vegyék fel a vonalat ugyanúgy, mint az előbb és jelöljék az éveket addig a korig, amíg felnőnek. Mi minden történik vajon addig velük? Próbálják meg bejelölni az időegyenesen!</p>		<p>35-40 perc</p> <p>20 perc</p> <p>20 perc</p> <p>20 perc</p>
	karton, íróeszköz	

Fejlesztési terület: közösségépítés		
A modul célja: ismerkedés, kapcsolatteremtés, összetartozás élményének erősítése, csoporton belüli szerepek tisztázása, egymás közelségének elfogadása, „mi”- tudat erősítése		
Gyakorlatok:		
Névlánc <i>Megjegyzés: Ne hagyjuk elhúzódni a játékot, ha sokan vagyunk a végére nagyon unalmassá válhat!</i> A játékosok körben állnak. A kezdő játékos (valaki a körből) bemondja a nevét. Az egyik szomszédja ezt elismétli, majd hozzáteszi a sajátját is. A következő elsorolja a már elhangzott neveket, majd elárulja a saját nevét is. Azutolsónak már az egész csoport neveit kell elsorolnia.	Eszközök újság	Időkeret 5-10 perc
Fejbecsapós <i>Megjegyzés: A második verzió nem névtanulós, hanem inkább koncentrációs játék.</i> A csoport kört alkot, valaki a kör közepén áll egy összegurított újsággal a kezében. A körből valaki mond egy nevet, erre a közepén állónak az újsággal rá kell ütnie a név tulajdonosának fejére. Ő úgy tudja az ütést elkerülni, hogy minél hamarabb mond egy másik nevet, aki az új célpontja lesz a közepén állónak. Aki elkésett a névmondással és fejbe ütötték, vagy aki olyan nevet mond amilyen nincs a csoportban, helyet cserél a közepén állóval. Cserénél a volt csapkodó jogosult először nevet mondani. (Amennyiben a játékot ülve játsszuk, még mielőtt helyet foglalna, mondania kell egy nevet; ellenkező esetben fejbe csapható, és ekkor ismét a kör közepére kerül.) Változat: Mindenki választ magának egy állat vagy növénynevet, és ekkor a saját nevek helyett ezeket kell a fejbecsapás elkerülése végett mondani. Ez a változat nehezebb, hiszen fejben kell tartanunk, milyen neveket adtak maguknak a többiek.		10-15 perc
Én még soha A játékosok körben ülnek, és sorban mindenki mond valamit, amit még sohasem tett, de amiről azt feltételezi, hogy a csoport többi tagja már igen. Például azt mondhatja: „Én még sohasem voltam Budapesten”. Ha sikerül olyat találnia, amit a többiek már tényleg csináltak egy pontot kap. Az nyer akielőször gyűjt össze három pontot.		5-10 perc
Füllesztős A csoporttagok körben ülnek. A feladat az, hogy mindenki három tényt mondjon magáról, ezek egyike füllesztés. A csoporttársaknak kell kitalálni, hogy az. Ha először tévednek, még választhatnak a fennmaradó két lehetőség közül. A játék addig tart, amíg mindenki sorra nem kerül.		15-20 perc
Csomózás Nagy körben állunk és két kezünket előrenyújtjuk. Becsukjuk a szemünket, majd számolásra mindenki előrébb jön és csukva tartott szemmel keres egy-egy kezet, amellyel összefogódzhat. Miután nem maradt kéz szabadon, kinyitjuk a szemeket, és megpróbáljuk egy (vagy több) körré kibogozni az összekuszálódott alakzatot.		5-10 perc

<p>Süsü Mindenki megáll egy helyben és két kezét tenyérrel előretartja. Számolásra becsukjuk a szemeket (ha teremben játszunk, a villanyt is kapcsoljuk le), és elkezdünk ide-oda mászkálni. Ha két ember találkozik, tenyerüket összecsapják és "süsü" felkiáltással üdvözlik egymást. (A "süsü" köszönésre "süsü"-vel kell válaszolni.) Igen ám, de a sok ember közül van egy néma (a játék elején a játékvezető jelöli ki), aki nem fogadja a köszönésünket, sőt a vele való találkozás után mi is elnémulunk. A játék végére a kezdeti "süsü-süsü" hang kavalkád teljes némasággá változik.</p>		10 perc
<p>Élő szoborcsoport Egy-egy játékos vagy játékosok egy-egy csoportja kitalál egy témát, amiből a többiek felhasználásával állóképet formál. Lehet ez pl. egy film jelenete, ismert festmény, beszédet tartó politikus, kirakati bábuk, lányokra vadászó fiúk. Amikor felállt a jelenet, a nem játszóknak ki kell találniuk, mit ábrázol az állókép.</p> <p>Változat 1: A játékvezető előre megmondja a "megépítendő" szobor címét. A játékosok ezt anélkül alkotják meg, hogy előre megbeszéljék egymással. Egy ember elkezd, majd utána sorban mindenki beépül a képbe. Az egész csoport vegyen részt benne!</p> <p>Változat 2: A körben ülő csoport egyik tagja felvesz egy pózt (szobor). A többiek nevet adnak a szobornak, majd egy másik ember kapcsolódik hozzá. Nevet adnak a szoborpárosnak is, majd folytatják, amíg az egész csoport be nem áll a játékba.</p>		15-20 perc
<p>Szobormásolás vakon Két-három társunkat kiküldjük egy időre a szobából, ezalatt velük megegyező számú ember egy szobrot alkot (a szoborban az emberek érintkezzenek egymással!). A kiküldött emberek szemét bekötjük, majd visszavezetjük őket. A feladat: adott idő alatt letapogatni a szoborbeli pozíciókat, majd ezután nekik megformázni a szobrot.</p> <p>Változat: Csak egy ember szemét kötjük be, és neki kell csukott szemmel az eredeti szobrot másik két-három emberen beállítania.</p>	kendők	30 perc

Fejlesztési terület: csoporton belüli együttműködés		
A modul célja: együttműködés, összetartozás erősítése, közös erőfeszítés- problémamegoldás, közös döntéshozás, együttesség élménye, közös tevékenység átélése,		
<u>Gyakorlatok</u>	Eszközök	Időkeret
A mi házuk A csoport feladata, hogy közösen tervezzék meg egy házat, amelyben majd együtt fognak lakni. Erről készítsenek felülnézeti rajzot, ha több szintre tervezik az épületet, akkor minden szintről. Tervezzék meg és rajzolják le a berendezést és az –esetleges –kertet	nagyméretű csomagolópapír, filctollak	45 perc

<p>is. Utána beszéljük meg a terveket, és azt, hogy hogyan sikerült megegyezésre jutniuk, mennyire tudták/akarták mindnyájuk szempontjait, kívánságait figyelembe venni. <i>Egyéb megjegyzések:</i> Nagy létszámú csoport esetén érdemes a csoportot kisebb csapatokra osztani. Ilyenkor a megbeszéléskor minden csapat bemutatja a házát, és közösen megbeszéljük, hogy hogyan jutottak megegyezésre</p>		
<p>Bogozd ki a csomót! A csoport egy tagja kimegy a teremből. A többiek körbe állva megfogják egymás kezét. Majd – anélkül, hogy egymás kezét elengednék – néhányan felemelik a kezüket, mások átbújnak alatta, addig, amíg egy nagy élő „csomó” nem keletkezik. A kitaláló feladata, hogy kibogozza a csomót, helyreállítsa az eredeti kört, de úgy, hogy közbe senki ne engedje el a másik kezét. <i>Egyéb megjegyzések:</i> Hívjuk fel a kitaláló figyelmét, hogy óvatosan „bontogassa” a „csomót”, nehogy sérülést, fájdalmat okozzon</p>		10 perc
<p>Expedíció A csoporttagokat 4-5 fős kiscsoportokra osztjuk. A csoportokkal közöljük, hogy az a feladat, hogy képzeljék el, hogy egy teljesen ismeretlen új helyre, mondjuk egy újonnan felfedezett bolygóra készülnek. A bolygón van víz, a földihez hasonló légkör, vannak állatok, növények. Ezer telepes indul meghódítani ezt az új világot és ők öten a képviselőik ennek az ezer embernek. Feladatuk, hogy megegyezzenek olyan törvényekben és szabályokban, amelyek szerint ezen a bolygón elképzelik az életet, amelyek szerint ezen a bolygón szeretnének együtt élni. A játékot megbeszélés követi, ahol minden csoport bemutatja a saját „Törvénykönyvét”, megbeszéljük, ki milyennek képzei az”ideális” emberi társadalmat és miért.</p>	nagy méretű csomagolópapír, ceruza	40 perc
<p>Közös mese A játékosok körben ülnek. Az a feladat, hogy együtt, közösen írjanak egy mesét. A csoportvezető elkezd, a csoporttagoknak kell folytatnia. Akinek a labdát dobják, annak kell folytatnia, így mindenkinek mindig figyelnie kell, hiszen sosem tudhatja, hogy mikor kerül hozzá a labda. Épp ezért érdemes előre leszögezni, egy ember többször is megkaphatja a labdát. Mindenki azt, és annyit mond, amit és amennyit akar, de természetesen a már elkezdett történetet kell folytatnia. A történetet a csoportvezető kezdi, ő dobja el a labdát is először. A kezdés legyen semleges, és ne adjon különösebb támpontot arra, hogy hogyan folytatódjon a történet. Érdemes ismert mesekezdéseket használni, például „hol volt, hol nem volt, volt egyszer...” Ha kész a mese, érdemes megbeszélni, ki milyennek látja, ki hogy módosított volna rajta, kinek mit jelentett</p>	labda	15-20 perc
<p>Vegyes menü A játékosokat négy-öt fős csoportokra osztjuk. A résztvevőkkel közöljük, hogy képzeljék el, éppen most akarnak egy éttermet nyitni. A feladat, hogy megtervezzék a szerintük tökéletes éttermi</p>		20 perc

menüt. A feladatra 10-15 percük van utána megbeszélés következik. A megbeszélés során térjünk ki arra, hogy hogyan sikerült megegyezniük, a megadott idő alatt, hogyan döntöttek el a vitás kérdéseket	papír, ceruza	
--	---------------	--

Fejlesztési terület: társas hatékonyság		
A modul célja: önérvényesítés növelése hatékony, erőszakmentes kommunikációval, asszertívitás erősítése, versengés átélése, siker- kudarc élményének átélése, frusztráció- tolerancia növelése, befolyásolás- meggyőzés- érvelés, empátia fokozása		
<u>Gyakorlatok:</u>	Eszközök	Időkeret
Csak rám figyelj! A csoporttagok félkörívben ülnek, három személy lesz a játékos. A feladat egyszerű: ketten elmélyülten beszélgetnek, úgy, hogy csak egymásra figyelhetnek közben. A harmadikfeladata, hogy bármilyen eszközzel, de anélkül, hogy a másik két játékoshoz érne, magára vonja valamelyik beszélgetőtárs figyelmét. Érdeemes előre meghatározni az idői keretet mondjuk 2-5 perc között. Utána más csoporttagok is kipróbálhatják magukat a „beszélgető” és a „megzavaró” szerepkörében is		10 perc
Gyümölcskosár A csoporttagok körben ülnek, egy valaki középen áll. Mindenki kap egy gyümölcsnevet. Amikor a középen álló elkiáltja magát: „A szilva (például) cseréljen helyett az almával (például)”, akkor a két megnevezett játékos feláll és minél gyorsabban megpróbál helyett cserélni. A középen álló igyekszik ezt azáltal megakadályozni, hogy ő ül le az egyik székre. Akinek nem jut szék az folytatja a játékot. Ha a középső ember azt mondja: „Kiborult a gyümölcskosár”, akkor, mindenkinek fel kell állnia és máshova leülnie, mint ahol eddig ült.	eggyel kevesebb szék, mint ahányan a résztvevők vannak	10-15 perc
Ház, fa , kutya A csoport párokra oszlik (ha a létszám páratlan, akkor vagy az egyik csoporttagot megfigyelőnek kérjük fel, vagy a csoportvezető beszáll a játékba). Minden pár két tagja egymással szembefordulva foglal helyet, térdük összeér, rajta elhelyezve a papírlap az alátéttel, és a filctollat mindketten megfogják. A csoportvezető arra kéri a résztvevőket, hogy mindenki hunyja be a szemét és képzeljen el egy tetszés szerinti tájat, benne egy házzal, a ház mellett egy fával, mellette kutyával. Engedjék szabadon képzeletüket. Kb.2-3 perc múlva a csoportvezető arra kéri a párokat, hogy szavak nélkül, teljes csendben rajzoljanak, a filctollat együtt fogva, egy képet, amin van egy ház, egy fa és egy kutya. Amikor minden pár elkészülte feladattal, a képeket közszemlére tesszük. A párok beszámolnak érzéseikről, tapasztalataikról, elemzik a produktumot, és közösen megbeszélik, milyen élményeket	A/4 formátumú papír minden párnak, alátét, íróeszközök, lehetőleg színes filctoll, páronként 1 db.	10-15 perc

<p>szereztek a non-verbális kommunikációval, az empátiával, egymás befolyásolásával kapcsolatban.</p> <p>Hess légy! A csoportot 5-7 fős kiscsoportokra osztjuk. Megmondjuk a csoportoknak, hogy kapnak egy egyszerű problémát, gondolják végig külön-külön, majd próbálják meg meggyőzni egymást a saját megoldásuk helyességéről. A végén közösen megbeszéljük a megoldásokat és a csoportvezető elárulja a helyes megoldást. A probléma a következő: Van egy lezárt befőttes üveg, és annak az alján hat légy alszik. Mi történik, ha felébresztjük legyeket, és el kezdenek szállni az üvegben? Változik vagy sem az üveg és a legyek súlya, ha azok, nincsenek az üveg alján? (Megoldás: Nem változik, mivel a legyek ha repülnek, leszálló légáramlatokat hoznak létre, amelyek ugyanolyan erőt képviselnek, mint a súlyuk. Így akár ülnek, akár repülnek ugyanolyan súllyal nyomják lefele az üveget.)</p> <p>A mi házunk II. A csoporttagok körben ülnek. A játékvezető arra kéri őket, hogy képzeljék el, hogy hosszabb-rövidebb ideig, de együtt egyházban kell élniük a csoporttagoknak. A feladat, hogy megegyezzenek az együttélés szabályaiban. Ez után megbeszélés következik arról, hogy hogyan sikerült megegyezésre jutni, ki milyen kompromisszumokat hozott a közösség érdekében. Érdekes arra is kitérni, hogy ilyen értékrendet tükröz a kész szabálygyűjtemény. <i>Egyéb megjegyzések:</i> Nagy létszámú csoport esetén a csoportot kisebb csapatokra lehet osztani.</p>		10-15 perc
	papír, ceruza	15-20 perc

Fejlesztési terület: kommunikáció		
A modul célja: a verbális- nem verbális kifejezőkészség fejlesztése, érzelmek nem verbális kifejezése, felismerése, a korlátozott kommunikáció hatásának átélése, információ-torzulás megtapasztalása		
Gyakorlatok:	Eszközök	Időkeret
<p>Amerikából jöttünk Közismert gyerekjátékról van szó. A csoport körben ül. Két ember kimegy és odakint megegyeznek egy foglalkozásban. Az lesz a feladatuk, hogy a csoportba visszatérve, az adott foglalkozást gesztusokkal jelenítsék meg. A terembe visszatérve így szólnak: „Amerikából jöttünk, mesterségünk címe: x (Az adott foglalkozás kezdőbetűje)” A többieknek kell kitalálnia, hogy mi a választott foglalkozás. Akinek sikerül az párt választ magának, és ő lesznek a következő feladvány kitalálói.</p> <p>Emóciók A tagok körben ülnek. Minden tagnak egy-egy érzést, egy - egy emóciót,</p>		15-20 perc

<p>érzelmet kell életre keltenie, szavak nélkül, pusztán nem verbális jelzésekkel megjelenítenie. A többieknek kell kitalálnia, mi lenne az adott érzélem. A játék úgy is játszható, hogy a csoportvezető előre, cetlikre felír érzelmeket és minden csoporttag húz egyet, de úgyis, hogy mindenki keres magának egy olyan érzelmet, amit jellemzőnek érez az adott pillanatban saját magára</p> <p>Fekete-fehér, igen-nem Ismert gyerekjátékról van szó. A játékosok körben ülnek. Egy játékos lesz a kérdező, aki bármit kérdezhet, és a többieknek gyorsan válaszolniuk kell rá, de úgy, hogy a fekete, fehér, igen, nem szavakat nem használhatják. A játékosok, csak igazat válaszolhatnak. Aki hibázik vagy tétovázik kiesik. Az nyer, aki legtovább benn marad, így ő lesz a következő kérdező.</p> <p>Ismételd el más szavakkal A csoport körben ül. A csoportból valaki elmond egy tetszőleges rövid történetet. A mellette ülő ugyanezt a történetet más szavakkal ismétli meg, a kikötés az, hogy közben egyetlen egy azonos szó sem használható fel. Aki téveszt, annak kétszer kell történetet ismételnie. Addig játszunk, amíg mindenki egyszer mesélő és ismétlő is lesz</p> <p>Információtorzulás A feladat az, hogy 5 tanuló kimegy az osztályból, és majd ott várja a feladatadást. Eközben az osztállyal összeállítunk egy tetszőleges (akár tréfás) ötmondatos szöveget. Ezt leírjuk egy lapra a későbbiekben bizonyítékul. Egyenként hívjuk be a folyosóról a tanulókat. Az elsőnek megmondjuk, hogy nagyon figyeljen a felolvasott szövegre, mert az lesz a feladata, hogy a másodikként bejövőnek továbbadja a hallottakat. A másodiknak és a többieknek ezután, azt az instrukciót adjuk, hogy nagyon figyeljen az előző tanulóra, mert tovább kell adnia. Nagyon jól követhető (az egyébként csendben szemlélődő osztálynak) az információ torzulása. Annak ellenére megváltozik a tartalom és a lényeg, hogy a feladat meghatározásánál mindenkinek felhívtuk a figyelmét a pontosságra. Jól alkalmazható a gyakorlat a tévhitek tisztázására, és akkor, amikor valótlan híreszteléseket tapasztalunk.</p>	<p>papírkártyák</p> <p>15-20 perc</p> <p>20-25 perc</p> <p>35-40 perc</p> <p>25-30 perc</p> <p>papír, ceruza</p>
---	--

6. évfolyam

Fejlesztési terület: önismeret		
A modul célja: Önkifejezés, figyelem, empátia, tolerancia. A diákok toleranciájának erősítése. Az öltözködésükben, zenei ízlésvilágukban eltérő fiatalok elfogadása. A külsín fontossága – az identitás, hovatartozás emblemikus szerepe. A szubkultúrák külsőségeiben megjelenő általános jegyek mögött meglelni a személyt, individuumot is.		
<u>Gyakorlatok:</u>	Eszközök	Időkeret
Sziluettek 1. A játékosok párt választanak úgy, hogy ismerősök ne kerüljenek egy párba. A falra helyezett lap elé leül az egyikük, társa pedig körülrajzolja az árnyékát az írásvetítő fényében. Ezután cserélnek: aki modell volt, az rajzol, és aki rajzolt, az most modellt ül. Ki-ki „végső formába önti” a róla készült sziluettet : kivágja és fotókartonra ragasztja, színes papírral fedi le, ún. negatívot készít, megduplázza önmagát stb. Mikor elkészültek a „cizellálással”, akkor a párok egymás között kicserélik az alkotásaikat, és meginterjúvolják egymást. Öt percig az egyik kérdez, és a szerinte jellemző jegyeket ráírja a másik sziluettjére, vagy mellé, vagy oda, ahol helyet talál. Majd cserélnek és öt percig a másik teszi ugyanezt. A párok megbeszélnek az egymásról írt jellemzőket, majd közösen elhelyeznek 3 kiegészítőt (fülbevalót, kalapot, sálát, poharat stb.) a sziluettjeiken. Minden résztvevő portréja kikerül a falra. (A csoportvezető előre figyelmeztesse a résztvevőket, hogy a felírtakat valamennyi csoporttárs elolvassa majd.) Közösen megbeszélnek: ki hogy érezte magát a tevékenység alatt, mennyire érzi találónak a róla ill. a másokról készült portrét.	írásvetítő, szék, csomagolópapír v. fotókarton, színes papír, rajzlap, ragasztó, filctoll, zsírkréta	45 perc
Kéztükrözés Álljunk össze párosával. A párok szemben állnak egymással. Kezüket szembe fordítják egymással, de nem érintik össze. Először a pár egyik, majd a pár másik tagja irányításával mozgatják kezüket. Nehezítések: Y csak a másik szemébe néznek Y mutatóujjuk közé hurkapácát fognak és így mozognak	hurkapálca	5-10 perc
Ilyennek látlak Egy általunk kiválasztott játékosárs megszemélyesítése a feladat. Két, egyenlő létszámú csapatot alakítunk. Az első csapat tagjai felosztják maguk között, hogy ki kit fog megszemélyesíteni a második csapat tagjai közül, és fordítva. Ezután próbálnak		30-35 perc

<p>valamennyien valami személyeset eljátszani a másiktól. (Egyszerre csak egy ember játszik.) A játék során lehet utalni a másik termetére, nemére, járására, gesztusaira (ha nem némajátékot játszunk, akkor beszédstílusra, hangjára is). Ha az első csapat valamelyik tagja játszik, akkor a második csapatnak kell kitalálni, hogy a csapatukból éppen kit személyesítenek meg. Váltakozva játszanak az egyes csapatok.</p> <p>Atomok játéka-vakon Az atomok össze-vissza röpködnek a levegőben - a játékosok csak járkálnak, mégpedig igen óvatosan és lassan, mert csukott szemmel kell mozogniuk. A játékvezető kiált egy számot - ilyen atomszámú molekulákká kell a játékosoknak összeállniuk. Amikor már mindenki mozdulatlan, az atomok ismét szerteszállnak, amíg elnem hangzik a következő szám.</p> <p>Címerek A játékvezető röviden ismerteti, hogy mi a címer célja, haszna. Ezután mindenki kap egy lapot, melyen egy címerkörvonal látszik, melyet vízszintes és függőleges vonalak 4 mezőre osztanak. A címer alá kerül a név és mottó. A mezőkbe: 1. az illető számára legfontosabb esemény, 2. az adott év legboldogabb pillanata, 3. amit különösen jól tud, 4. amin javítania kell. Ha a résztvevőknek idejük és kedvük van, ki is színezhetik a címert. A rajzok fel kerülnek a falra, és az egyes címertulajdonosok elmagyarázzák a saját képeiket, kérdéseket tesznek fel egymásnak ezekkel kapcsolatban.</p> <p>Beszélgető kör- műhelymunka- kooperatív feldolgozás- internetes információgyűjtésre ajánlott témák: Ízlés, divat Saját magunk és mások megismerése Öltözködés, saját stílus kialakítása Szubkultúrák a divatban Zenei ízlésvilágunk Extrém külsőségek (piercing, testékszer, tetoválás...)</p>	<p>5-10 perc</p> <p>45 perc</p> <p>üres címeres rajz valamennyi résztvevő számára, biztosítótűk</p>
---	---

Fejlesztési terület: csoportkohézió erősítése		
A modul célja: közös fantáziamunka megteremtése, alkalmazkodás elősegítése, beilleszkedésre motiválás, együttesség élményének átélése, az egyén és csoport viszonyának tisztázása, fizikai közelség elfogadtatása, közös erőfeszítés élményének átélése, együttműködés erősítése.		
Gyakorlatok:	Eszközök	Időkeret
Folytasd az akciót! A játékosok körben ülnek. Valaki a csoport elé kiáll és egy rövid jelenetet		30-40 perc

<p>bemutat egyetlen szó nélkül csupán gesztusok és mozdulatok segítségével. A jelenet egy pontján kimerevíti egy pózt, majd leül. A következő játékos – ugyancsak szavak nélkül – folytatja a történetet. Így megy addig, amíg mindenki sorra nem került. Utána megbeszéljük ki, mit értett, ki mit gondolt, miről szólt a történet.</p> <p>Három tárgy Mindenkinek kiválaszt otthon három tárgyat és ezt az órára magával hozza. A cél az, hogy ezen a három tárgyon keresztül mutassa be magát a többieknek. A tárgyak szimbolizálhatják őt, vagy a számára fontos történéseket, élete kulcsszemélyeit stb. a tagok körben ülnek, és sorban megnézik mindenki tárgyait. Ezután a csoport megbeszéli az élményeiket, kinek sikerült a legjobban szimbolizálni magát a tárgyakkal</p> <p>Újságon a csapat A csoportot –létszámtól függően – kisebb csoportokra osztjuk. (5-6 főekre, lényeg, hogy mindegyik csoport ugyanannyi főből álljon). A csoportok feladata, hogy egy újságlapra ráálljanak, úgy, hogy a sarka se lógjon le senkinek. Ha sikerül kettéhajtjuk az újságpapírt, és erre kell ráállni stb. Az a csapat nyer, amelyik a legkisebb papíron elfér.</p> <p>Csapda Az osztály két részre oszlik, A és B csapatra. A B csapat elhagyja a termet, az A csapat kitalál valamilyen csapdát, pl. egy medve mézet keres, de az orra beszorul a fa odvába; vagy valaki bentragad a liftben; betörők bentrekednek a pincében stb. Amikor kitalálták a csapdát, behívják a B csapat egyik tagját, és elmondják neki, hogy mi a csapda. Ekkor a behívott B csapatnak a kiválasztott játékos eljátsza a csapdába kerülést, és kéri társai segítségét, de szavak nélkül. Társai kérdegethetik, hogy mi a baja, hol fáj, mi történt vele, de ő csak bólogathat, gesztikulálhat egészen addig, míg társai rá nem jönnek a történésekre, és ki nem mentik a csapdából. Ekkor a két csapat cserél.</p> <p>Ország - város A csoportot – létszámtól függően - négy-öt fős csapatokra osztjuk. A csoport vezetője magában sorolja az ábécét, valaki egy idő után megállítja, és az egyes csapatoknak megadott idő alatt együtt ezzel a betűvel kezdődő, országokat, városokat, hegyeket, vizeket, növényeket, állatokat, lány- és fiúneveket, híres embereket kell gyűjtenie. Utána az egyes csapatok felolvassák listáikat. Minden olyan válasz egy pontot ér, amit egyik másik csapat sem válaszolt. Az a csapat nyer, amelyik több pontot gyűjt össze.</p> <p>Vakhernyó A csoporttagok egymás mögött felsorakoznak (csoportonként külön). Az elől álló kivételével mindenki becsukott szemmel áll. Az első – akinek nyitva van a szeme – szabadon vezeti a csoportját a teremben, esetleg a folyosón. Egy idő után csere (a hátul álló előre jön), hogy mindenki megtapasztalhassa mindkét szerepet. A játékot megbeszélés követi: a vezetés vagy a csukott szemmel járás volt nehezebb; nehéz volt bízni a vezetőknél, érzések- gondolatok a játék közben stb.</p>		
		15-20 perc
	újságpapír	15-20 perc
		20-25 perc
	papír, ceruza	30 perc

KÁCS (Keveredj! Állj meg! Csoportosulj!) A játékosok sétálgatnak a teremben. A játékvezető egy számra utaló mondatot, feladványt mond (pl.: Ennyi törpe lakott az erdei házikóban; ennyi a magyar igazság..stb.). Ekkor a játékosoknak csoportot kell alkotniuk úgy, hogy egy csoportban csak annyian lehetnek, ahányas szám szerepelt a feladványban. Aki nem talál csoportot magának, kiesik a játékból.	20 perc
	10 perc

Fejlesztési terület: empátia

A modul célja:

mások szándékainak, érzéseinek, reakcióinak felismerése, értelmezése, megfelelő reakció alkalmazása, segítségnyújtás

Gyakorlatok:

A szabadulás útja

Két ember között mintegy fél méteres helyet hagyva, körben áll a társaság, egy játékos a kör közepén.

A körből két irányba, csak az általunk előre megbeszélt két- két ember között (a "kapun") léphet ki a körből, akik kapu mivoltukat pusztán arckifejezéseikkel, főleg szemükkel jelzik neki. A kör közepén álló nem tudja, melyik az a két út. Ha rossz felé indul, a játékosok eléje tartják karjukat, elzárják előle az utat. A játéklényege: mindenki összpontosítson a feladatára, arra kell gondolnia, hogy itt ki lehet menni, illetve, hogy itt nem lehet kimenni. A kör közepén állónak a lelki rést kell megkeresnie.

Megbeszélés: a jelzések értelmezése (enged- nem enged), elutasítás, segítő szándék stb.

Család

Családokat, vagyis kis létszámú csoportokat alakítunk. A társaság létszámától függően 3-5 családfőt jelölhetünk ki. A családfők elindulnak, és a teremben zenére mozgókat, sétálókat, táncolókat közül szemkontaktus alapján kiválasztják párjukat. A már egymásra talált csoporttagok kézen fogva mennek, keresnek tovább. Kiválasztják a család többi tagját, amíg el nem fogynak a választhatók. Ha kész a család akár be is mutathatják a felépítését (papa, mama, gyerekek) a többieknek.

Változat: A családfő csak a kapcsolatteremtés kezdeményezésének jogát kapja meg, a kiválasztását nem, tehát nem kötelező elfogadni a kezdeményezett kapcsolatot, az csak a kezdeményezés "nyelvén" adott visszajelzéssel válik érvényessé.

Megbeszélés: milyen érzés, ha választanak, nem választanak; kezdeményezés-elutasítás, szerep elfogadása- csoport elfogadása...

Szemmelverés

Egy játékos kimegy a szobából, a többiek megbeszélnek egy egyszerű tevékenységet (pl. töltsön egy fél pohár kólát a bal oldali üvegből és kínálja meg vele X játékost). A kiküldött játékos bejön, a többiek nem szólnak semmit, csak a szemükkel mutatnak, így kell rájönni, mit kell csinálni. Ha a játékos jól koncentrálnak egymásra, bonyolult cselekvési folyamatokat is

Eszközök

Időkeret

5-10
perc

10-15
perc

<p>végre tudnak hajtatni ilyen módon. Változat: A beszéden kívül bármilyen más nonverbális jelzést is használhatunk a cselekvő segítéséhez (pl. mutogatás).</p> <p>Együtt könnyebb A kör közepén áll a csoport egyik tagja, aki belekezd egy lassú mozdulatsorba. A többieknek segíteniük kell őt, pl. ha felemeli a lábát, valaki azonnal alábújik, hogy ő felállhasson rá, stb. A főszereplő azt tesz, amit akar, de minden mozdulatot lassan végez, hogy a többieknek legyen idejük szándékai kitalálására és a segítő cselekvések végrehajtására.</p> <p>Tabló A csoport tagjai a teremben össze-vissza mozognak, majd hirtelen megállnak a játékvezető jelzésére. Megállás után megadott időn belül a játékvezető által megadott témára egész csoportos tablót, vagyis állóképet kell "készíteni". Célszerű a csoport által jól ismert helyszíneket, helyzeteket megadni a tablók témájául. Pl.: mozi előcsarnoka, aluljáró, diszkó, stb. Ebben a játékban sincs mód a szöveges információra, de nonverbális jelzéseket (mimika, mozdulatok) alkalmazhatunk. Próbáljuk meg minél hamarabb összeállítani a tablót (fél perc, maximum egy perc)! Megbeszélés: nehéz- e egymásra hangolódni, egymás reakcióit gyorsan értelmezni, arra reagálni; ki irányít, ki követi a többieket, ki kezdeményez stb.</p> <p>Páros versmondás Mulatságos játék, a szöveg és a gesztus szétválasztására épül. A párok egyik tagja verset mond, míg társa mögötte állva, a versmondó háta alatt előre nyújtott kezeivel gesztikulál. A szétválasztott szöveget és gesztust szinkronba kell hozni, egymásra koncentrációt igényel a játék a párok tagjaitól. (Verseket helyett természetesen bármilyen más szöveget is el lehet játszani az adott módon, de az külön hasznos, ha verset mondanak a csoport tagjai.)</p> <p>Ikerpárbeszéd A játékban minden gyereknek van egy „ikerpárja”, akinek megfogja a kezét. Ettől kezdve minden pár egy gyereknek számít, és így párban beszélgetnek egy másik gyerekkel, azaz egy másik párral. A beszélgetés úgy folyik, hogy az egyik szót a pár egyik tagja mondja, a másikat a másik, egészen addig, amíg a mondat be nem fejeződik. A választ hasonló módon adja a másik pár. A megbeszélés a feladat minden részletét tisztázhatja: könnyű volt, vagy nehéz, kellemes volt vagy zavaró, sikerült az összhangot elérni vagy sem stb.</p>	<p>10-15 perc</p> <p>5-10 perc</p> <p>10-15 perc</p> <p>5-10 perc</p> <p>10 perc</p>
---	--

Fejlesztési terület: kommunikáció

A modul célja:

nem verbális kommunikációs csatorna fejlesztése, fogalmi gondolkodás, figyelem, szövegértés

fejlesztése, kommunikációs akadályok leküzdésének lehetőségei		
Gyakorlatok:	Eszközök	Időkeret
Halandzsa A csoport körben ül. Két ember kimegy, és odakint megegyeznek abban, hogy miről fognak „beszélgetni”. Az lesz a feladatuk, hogy a csoportba visszatérve, csupán halandzsa nyelven fejezzék ki mondanivalójukat. A többieknek kell kitalálnia, hogy miről van szó. Érdekes több kört isjátszani. Van olyan változata is a játéknak, amikor a halandzsa helyett csak és kizárólag számokat mondanak a játékosok.		20-30 perc
Hotelportás A játékosok közül egy valaki lesz a hotelportás, a többi játékos a vendég. A vendégek „némák”, nem tudnak beszélni, csak különböző non-verbális eszközökkel fejezhetik ki magukat. Viszont mindnyájuknak van valamilyen problémája, amiben a hotelportástól kér segítséget. A portás – az egyetlen aki beszélhet – feladata, hogy kitalálja mit kívánnak tőle. A játékot megbeszélés követi arról, hogy mennyire volt nehéz csupán nem verbális eszközökkel elérni a céljukat <i>Egyéb megjegyzések:</i> Más szituációt is kitalálhatunk, mint például étterem pincérrel, stb.		20-30 perc
Szövegrekonstrukció A kiválasztott szöveget vágjuk össze pl. mondatonként, bekezdésenként vagy tetszőleges alakban. Lehet a szövegre foltokat is helyezni, festeni. Feladat a szöveg rekonstrukciója. Lehet versenyszerűen, időre, párosával vagy kiscsoportban játszani. Legegyszerűbb, ha egyforma prospektust, újságot, reklámszöveget használunk.	újság, reklámszöveg	15 perc
Ki vagyok én? (Barchoba) A játékvezető minden játékos hátára egy papír cetlit ragaszt, amelyen egy szó áll. Ezután a játékosok egyszerre elindulnak, egymásnak kérdéseket tesznek föl (személyenként egyet), s a válaszokat meghallgatva ki kell találniuk, hogy milyen szó van a hátukra ragasztva.	papír cetli cellux	10 perc
Rajzold, amit mondok A párok egymásnak háttal ülnek, nem látják, csak hallják egymást. A pár egyik tagja készít egy rajzolt formát vagy képet. Erről a képről pontos utasításokat fogalmaz meg a társának úgy, hogy a társa ezt a képet le tudja rajzolni a saját lapján. Majd szerepcseré. Megbeszélés: mi okozott nagyobb nehézséget, melyik szerep volt könnyebb.	rajzlap rajzeszközök	15 perc
Börtönös játék Miután mindenki választott magának párt, a társaság két csoportra oszlik, az egyik kimegy a folyosóra, amíg a pedagógus a másiknak elmondja a feladatot: „Képzeljétek el, hogy börtönben vagytok, és két hónap után most látogathat meg benneteket az édesanyátok. Nagyon szeretnétek		

<p>minél többet megtudni arról, mi újság otthon, de rövid az idő. Kérdezzétek meg: a kistesónak hogyan megy az iskola, eszik-e rendszeren a kutya, és hogy a nagynéninek fia született-e vagy lánya. Akkor kezdhettek majd beszélni, ha szólok.” A másik csoport feladata: „Képzeljétek el, hogy a gyerekek börtönben van, és két hónap után most először engednek be hozzá. Rövid az idő, de szeretnétek minél többet megtudni arról, mi van vele. Kérdezzétek meg, kap-e eleget enni, jól kijön-e a cellatársaival, és hogy legközelebb bablevest szeretne vagy brassóit. A beszélgetést akkor kezdhettek majd, ha szólok.” Ezután ez a csoport visszamegy a terembe, a két csoport feláll páronként egymással szemben, és a pedagógus jelt ad a beszélgetés megkezdésére. Két perc múlva leállítja a gyakorlatot, visszaülnek a helyükre, és megbeszélik a feladatot. Sikerült-e minden kérdésre választ kapni? Könnyebb lett volna, ha tudják, hogy a másik is kérdezni fog? Milyen taktikával próbálkoztak, hogy hallják a másikat?</p>		10 perc
--	--	---------

Fejlesztési terület: értékrendek tisztázása		
A modul célja: a csoport és egyén értékrendjének tisztázása, ütköztetése		
<u>Gyakorlatok:</u>	Eszközök	Időkeret
<p>Aukció A játékosok körben ülnek. A játékvezető közli, hogy most árverést fognak játszani. Az árverésen bárki eladhat, vagy vásárolhat valamit. Mindenki kap 100 zsetont, amiből gazdálkodhat. Ha elad valamit az ára hozzájön, havesz valamit az ára lejön a 100 zsetonból. Eladni bármit lehet, ami értékes számunkra, akár valóságos tárgyakat, mint autó, ház lakás, stb., akár varázstárgyakat, mint hétmérföldes csizma, három kívánság stb., akár élményeket, mint utazás, stb., akár érzéseket, mint szerelem, boldogság, stb., fogalmakat, mint egészség, karrier, kapcsolatokat, mint egy jó barát stb. Aki valamiért a legtöbbet ígéri, azé lesz az adott dolog. A licitet a csoportvezető vezeti. Kérjünk meg mindenkit, hogy pontosan vezesse a könyvelését, mit mennyiért vett, mit mennyiért adott el. Ha már senki nem akar semmit eladni, megbeszélés következik, ki mit adott, vett, mi volt az, ami a legtöbbet érte a csoportban, mi volt az, amit sokan szerettek volna megvenni, de csak egy valakinek sikerült, mi hiányzott, hogy felajánlják.</p>	papír, ceruza	45 perc
<p>Aukció II. Az előző játékhoz képest a különbség abból adódik, hogy nem a játékosok ajánlják fel megvételre a dolgokat, hanem a csoportvezető. Érdemes előre kártyákra felírni, hogy mit kínálunk megvételre (egészség, hírnév, szakmai siker, szeretet, gazdagság, tudás, népszerűség stb.). Annak, aki megvette, adjuk is oda a kártyát. Mielőtt az aukciót megkezdénénk, olvassuk fel, hogy miket lehet majd megvenni. A játékosok itt is 100 zsetonból gazdálkodhatnak. A végén beszéljük meg, ki mit vett mennyiért, miért fontos számára az adott dolog, mi az amit szeretett volna, de nem volt rá pénze, ki milyen módon gazdálkodott a zsetonjaival. A kártyákból akár piramisszerűen ki is rakhatjuk a földre, hogy mi mennyiért ment el, mi mennyire volt „drága”, és éppen ezért értékes a csoportnak.</p>	papírkártyák, papír, ceruza	45 perc

7. évfolyam

Fejlesztési terület: Ön- és társismeret		
<u>A modul célja:</u> énazonosság-tudat erősítése, egymás megismerése, elfogadása; mások rólunk alkotott véleményének megismerése, önkifejezés lehetőségeinek bővítése kreativitás által		
<u>Gyakorlatok:</u>	<u>Eszközök</u>	<u>Időkeret</u>
Önarckép- portré Mindenki készít egy önarcképet, majd a padtársak egymásról portrét készítenek. A rajzokat összehasonlítják. Megbeszélnek az azonosságokat, különbségeket. Milyennek látom magam, milyennek látlak téged, milyennek látnak mások.	papír, ceruza	20-30 perc
Parola A játékosok körbe rajzolják a kezüket egy rajzlapon, majd kivágják a formát. Ráírják a nevüket, és középre teszik. Egy asztalkendővel letakarják az egészet, megkeverik, és körben mindenki húz egyet. Ha valaki véletlenül a sajátját húzta, akkor visszateszi, és újrapróbálkozik. A kihúzott papírkézre mindnyájan írnak valamit, üzennek valamit. Aki elkészült, visszateszi azt a terítő alá. Ha már az összes kéz visszakerült, mindenki kiválasztja a sajátját, és megpróbálja kitalálni, hogy ki üzent neki. Sorban mindenki elmondja, hogy a kézre írt szöveg alapján milyennek gondolja az üzenőt, és elmondja azt is, hogy milyennek látta azt a kezét, amelybe ő helyezte el az üzenetét. Az elmondásokban nem szerepelhet szó szerint az üzenet. A cél az, hogy a címzett és a feladó megtalálja egymást. Mikor sikerült kideríteni, hogy ki kinek üzent, ki kivel fogott jelképesen kezét, akkor a résztvevők valóságosan is megjelenítik a parolát. Úgy kell összeállni, hogy az egymásnak üzenők megfogják egymás kezét. Ha elkészültek a sokszereplős kézfogás, akkor az a feladat, hogy a játékosok fűzzék ki magukat belőle.	papír, tollak, színesek, ragasztó, olló	20 perc
Álmok és utak Minden résztvevő kap egy színes papírt, amelyből tetszőleges formákat téphet ki. (Hangsúlyozottan csak tépni szabad!) Legalább öt ilyen formát kell tépni, a felső határ nincs megszabva. Ezekből az alakzatokból egy házat kell kirakniuk a játékosoknak úgy, hogy minden darabot felhasználjanak hozzá. Ezt a házat elhelyezik a csomagolópapíron, és ragasztóval rögzítik. Utána mindenki tetszése szerint környezetet varázsolhat a háza köré és ki is	csomagolópapír, filctoll, színes papír, ragasztó, olló, festék, ecset, zsírkréta	45 perc

<p>díszítheti. Ha elkészültek, végignézik, hogy milyen rezidenciák jöttek létre, és megbeszélik, hogy miért pont olyat szeretnének maguknak, és a sajátjukon kívül melyikben lagnának szívesen. Végül utakat rajzolnak, festenek, hogy a saját házból el lehessen jutni abba a másikba, amelyik tetszik.</p> <p>Újsághirdetés Mindenki egy néhány soros újsághirdetést ír, amelyből remélhetőleg rá lehet majd ismerni. Válasszunk jeligét is! Az újsághirdetéseket két kategóriában írjuk: “Családtagot keresek” és “Családtagnak ajánlkozom”. A két rovat hirdetéseit a teremben egy jól látható helyre (tábla, fal, stb.) tesszük fel, hogy mindenki szemügyre vehesse őket. Ezután mindenki válaszolhat egy-két neki szimpatikus hirdetésre. Utána hagyjunk időt a bőséges megbeszélőnivalókra is.</p> <p>Kooperatív feldolgozás, internetes információgyűjtés, beszélgető körre ajánlott témák: A káros szenvedélyek veszélyei. Szendvedély és/vagy divat. A mértéktelen alkoholfogyasztás, dohányzás, internetezési szokásainak felmérése, ismerete, illetve a kortárs felelősség és segítségnyújtás különböző lehetőségeinek tudatosítása. A függőségek - projekt munka</p>	<p>papírlapok, íróeszközök</p>	<p>45 perc</p>
--	------------------------------------	----------------

Fejlesztési terület: együttműködés		
<p><u>A modul célja:</u> együttműködés, összetartozás erősítése, közös erőfeszítés- problémamegoldás, közös döntéshozás, együttesség élménye, közös tevékenység átélése, kötődés erősítése hasonlóságok által</p>		
<p><u>Gyakorlatok:</u></p> <p>Mi a közös bennünk? Párokat, vagy 4-5 fős kiscsoportokat alakítunk. A csoportoknak meghatározott idő (20 perc) áll rendelkezésükre, hogy egymással beszélgetve minél több közös, mindannyiukra jellemző dolgot találjanak. Az idő eltelte után az egész társaságnak beszámolnak arról, hogy milyen közös vonásokra bukkantak.</p> <p>Osztályrajz Az osztályban körbeadunk egy papírlapot. Erre a lapra mindenki felrajzol egy vonalat, kiegészítve ezzel a keletkező rajzot. Miután mindenki rajzolt a lapra, közösen meg lehet nézni a kész ábrát. Adjunk címet is a képnek!</p> <p>Hettyenpitty</p>	<p>Eszközök</p> <p>papír, ceruzák</p>	<p>Időkeret</p> <p>35 perc</p> <p>10 perc</p>

<p>Egy társunk szemét bekötjük és megforgatjuk úgy, hogy ne tudja, ki hol ül a körben. A játékosnak bele kell ülnie valakinek az ölébe, és azt mondania: "Hettyen." Annak, akinek az ölébe ült, azt kell erre válaszolnia: "Pitty". Ebből a bekötött szemű játékosnak ki kell találnia, hogy kinek az ölébe ült.</p> <p>Harangjáték Szorosan záró kört alkotunk. A kör közepére beáll valaki, akinek bekötjük a szemét, majd megkérjük, dőljön el valamilyen irányba. Biztosítsuk róla, hogy bármerre dől, megtartjuk. Miután eldőlt, akik eddig tartották, tovább passzolják a mellettük állónak, és így halad egészen körbe. A végén kérdezzük meg, milyen érzés volt középen lenni, és mikor érezte leginkább biztonságban magát. (Akkor érzi nagyobb biztonságban magát, ha minél nagyobb felülettel támasztják meg.)</p> <p>Add tovább a hangot! A játékvezető kiad egy hangot. Jobb oldali szomszédja veszi a jelzést, és azonnal tovább is adja. Amikor a hang már egy kicsit eltávolodott, a játékvezető új hangot bocsát az útjára. Azt is megteheti, hogy az elsővel egy időben a másik irányba is ad hangjelzést, így négy-öt különböző hang együttes futása esetén izgalmas hang kavalkád alakulhat ki. Változat: úgy is lehet játszani, hogy a játékosok egymás kezét fogják, és kézszorításokkal jelzik a továbbadást.</p> <p>Neuron A csoportot két csapatra osztjuk. A két csapat két párhuzamos sorba áll be, kézen fogva, egymásnak háttal. Csak a két első ember fordul egymással szembe, a két sor között álló játékvezető felé. A sor másik végén egy szék áll, egyforma távolságra a két csapat utolsó emberétől, rajta egy könnyen felkapható kis tárgy. A játékvezető a sor elején feldob egy pénzérmét, amit csak a két első ember lát. Ha írást dob, nem történik semmi. Ha fej, akkor az első megzorítják a mellettük álló kezét, és így végig fut a jel a soron. Ha az utolsó kezét is megszorították, felkaphatja a tárgyat a székről. Ilyenkor a gyorsabb csapat utolsó embere a sor elejére jön. Az a csapat győz, amelyik először áll vissza az eredeti sorrendjébe.</p>	<p>kendő</p> <p>10-15 perc</p> <p>5-10 perc</p> <p>5 perc</p> <p>szék kisebb tárgy (üdítő flakon) pénzérme</p> <p>15-20 perc</p>
--	--

Fejlesztési terület: empátia

A modul célja:

a társadalmi nem szerepekkel kapcsolatos érzések, beállítódások tisztázása, az osztály különböző nemű tagjai közötti kommunikáció serkentése, a másikkal való együttérzés, helyzetével való azonosulás elősegítése, visszajelzések nyújtása, értékek/ érzések tisztázása, felfedése, őszinteségre- egymás felé nyitottságra készítés

Gyakorlatok:

Férfiak és nők

Az osztály lány és fiú tagjai külön csoportot képeznek és a terem két végében, vagy két külön helyiségben foglalnak helyet. Mindkét csoportnak az a feladata, hogy írják össze, a másik fél mit utál, mit nem szeret bennük – a

Eszközök

műszaki

Időkeret

20-30

<p>saját elképzelésük szerint. A fiúk tehát összegyűjtik azokat a negatívumokat a táblán, vagy a tacepaon, amiről azt tartják, hogy a lányok gondolják, hiszik, mondják róluk, vagy teszik velük kapcsolatban. A lányok ugyanezt csinálják, de a fiúk szemszögéből. Ki lehet térni azokra az ellenszenvekre és elutasító beállítódások összegyűjtésére is, amelyek akadályozzák a két nem közötti kommunikációt.</p> <p>Amikor a két csoport elkészült, helyet cserélnek és megismerkednek a másik csoport listájával, megvitatják azt. Ezek után a teljes csoport összeül és megbeszéli a gyakorlat általánosítható tanulságait.</p> <p>Mi lenne, ha</p> <p>A tagok körben ülnek. A játék lényege, hogy egy csoporttag kimegy, ő lesz a kitaláló. A többiek megegyeznek egy bizonyos személyben a bennmaradók közül, akit ki kell találni. A kitaláló bejön és megkérdezi, mi lenne az illető személy, ha mondjuk, növény lenne. A többiek mind válaszolnak. A kitaláló ezután megismétli a kérdését más kategóriákkal (például növény, állat, használati tárgy, étel, természeti jelenség stb.) addig, amíg ki nem találja, hogy kiről van szó. Ha kitalálta, akkor a „kitalált” személy megy ki.</p> <p>Szeretem - nem szeretem</p> <p>A játékosok körben ülnek. Minden játékos ír egy listát öt olyan dologról, amit szeret és öt olyan dologról, amit nem szeret. Ezek bármi lehetnek, tárgyak, tulajdonságok, események, stb. Ha kész vannak, összehajtogatják a papírokat, és a csoportvezetőnek adják. A csoportvezető felolvassa a listákat és a játékosok feladata kitalálni, ki írta az adott papírt.</p> <p>Megbeszélés: tudtad-e róla, miért nem tudtad róla, honnan származott információd a másiktól; meglepett-e az egyes személyek listája...</p>	<p>karton</p>	<p>perc</p> <p>15 perc</p> <p>30 perc</p>
--	---------------	---

Fejlesztési terület: praktikus kreativitás

A modul célja:

az alkotó gondolkodás fejlesztése, ismeretek- készségek mozgósítása hétköznapi helyzetek megoldására, problémamegoldás rugalmas gondolkodásmóddal, divergens gondolkodásra készítés

Gyakorlatok:

Játék a vonalakkal

Mindenki kap egy lapot, melyen különböző vonalak láthatók. A gyerekek feladata, hogy fejezzék be a vonalakat geometriai alakzatokká, köznapi jelekké, valami értelmezhető ábrává. A képek alá írják oda az alkotás nevét. A képekből készüljön kiállítás, vitassák meg; válasszák ki a legtalálékonyabb, esetleg a legeredetibb ábrákat

Tárgykészítés

A gyerekeknek különböző nyersanyagokat adunk,

Eszközök

Képbefejezés- tesztlap
(1. Melléklet)

Időkeret

45 perc

<p>minden gyereknek egyenlő mennyiséget. Ezután a gyermekek a kapott anyagokból saját elképzelésük szerint tárgyat készítenek (valós, elképzelt, absztrakt), majd bemutatják társaiknak alkotásukat, megnevezve azt, annak célját, felhasználási területét.</p> <p>Tintafoltjáték A gyerekek papírra szabadon készíthetnek színes foltokat, majd a papírlapot összehajtva hagyják a foltot szimmetrikusan elkenődni. A papírt kihajtva a foltok egy ábrát alkotnak, melyet a tanulók elneveznek aszerint, hogy mit látnak bele a foltba. A formát, a színek keveredését, a keltett hangulatot, a kép mondanivalóját mindenki megnevezi saját alkotásán. A képekből kiállítás készülhet.</p> <p>Szokatlan tárgyhasználat A gyermekek azt a feladatot kapják, hogy időhatáron belül (pl. 5 perc) sorolják fel, mire tudnának használni a megszokott használaton túl egy hétköznapi tárgyat. Az a gyerek győz, aki több szokatlan felhasználási lehetőséget tud felsorolni.</p>	<p>bármilyen nagyobb mennyiségben rendelkezésre álló anyag (vatta, vécépapírtekercs, színes papír, gemkapocs...</p> <p>rajzlap vízfesték, tempera</p> <p>Szokatlan tárgyhasználat- tesztlap (2. Melléklet)</p>	<p>45 perc</p> <p>45 perc</p> <p>45 perc</p>
--	--	--

Fejlesztési terület: Pályaorientáció- pályaismeret

A modul célja:

pályaismeret bővítése, foglalkozások tevékenységkörének ismerete, egy- egy szakmacsoporton belül minél több szakma megismerése a későbbi választáshoz elegendő mennyiségű ismeretszerzéssel, foglalkozások képesség/ készség igényének megismerése

Gyakorlatok:

Top 10-es lista

Az osztályt 4-5 fős csoportokra osztva, az általuk legjobbnak ítélt foglalkozási rangsor összeállítására kérjük. Minden csoport ismerteti a listáját, indokolva azt, megnevezve a rangsoráltaluk választott szempontját (kereset, hiányszakma, érdekesség stb.) Az osztály megvitatja a listákat, véleményt fűz hozzá.

Foglalkozási Activity

Az ismert játék osztálykeretben, tematikusan való felhasználása.
A gyerekeknek el kell mutogatniuk a feladatkártyán lévő foglalkozást.

Pályákról röviden

Az osztályt 4-5 fős csoportokba soroljuk. Minden csapat borítékban 5 foglalkozást, valamint azok rövid leírását kapja. A csoport feladata a foglalkozások azonosítása. Miután minden csoport elkészült az egyeztetéssel, feladványként felolvasnak 1-1 kiválasztott leírást, a többi csapatnak kell megnevezni a foglalkozást.

Eszközök

Lista-
űrlap

3.
Melléklet

Időkeret

20-25
perc

15 perc

20-25
perc

<p>Tabu Az ismert játék osztálykeretben, tematikusan való felhasználása. A tanulóknak a feladatkártyán lévő foglalkozást kell körülírnia társai számára, oly módon, hogy a tabuként megjelölt szavakat a leírásában nem használhatja.</p>	feladvány kártyák	15 perc
<p>Fogalalkozások szakmacsoportba sorolása A gyerekek közösen készítenek egy tablót. A szakmacsoportokat felragasztják a kartonra, majd a foglalkozásokat elrendezik a tablón, a megfelelő szakmacsoportba sorolva azokat. A közös munkát folyamatos megbeszélés kíséri- kitérve a szakmacsoport lényegére, elhelyezkedési lehetőségekre, a foglalkozások tevékenységi körének megnevezésére stb..</p>	4. Melléklet	30 perc
<p>Képességek/ készségek Az osztályt 5 csoportra osztjuk. Minden csoport néhány foglalkozást, valamint egy képességeket/ készségeket tartalmazó listát kap. A gyerekek feladata az egyes foglalkozásokhoz szükséges képességek/ készségek kiválogatása a listából, esetleg saját ötletekkel gyarapítva a listát. Minden csoport ismerteti a listáját, a többi csoport véleményezi, kiegészíti azt.</p>	karton ragasztó 5. Melléklet	45 perc

8. évfolyam

Fejlesztési terület: Önismeret		
<u>A modul célja:</u> a társadalmi beilleszkedéshez - alkalmazkodáshoz szükséges ön-azonosság, identitás megalapozása, az önkifejezés, önjellemzés, önábrázolás, önmegfigyelés fejlesztése, visszatükrözött és tulajdonított én- kép gazdagítása, az önismereti tudatosság fokozása		
<u>Gyakorlatok:</u>		
<p>Szabálytalan önéletrajz Minden gyerek kap egy lapot, amelyre egy szokatlan önéletrajzot kell írnia, Felhívjuk a figyelmüket, hogy nem az adatok, az évszámok és a konkrét események a fontosak, hanem olyan személyes közlése vagy jellemző történetek, amelyeket maguk fontosnak tartanak az életükben. Az önéletrajz legyen rövid, csak a legfontosabbnak ítélt élményeket, eseményeket, jellemzőket emeljék ki! Megbeszélés: mindenki elmondja, miért a leírt eseményt tartotta említésre méltónak.</p>	Eszközök	Időkeret
	papír, toll	30-35perc
<p>Névjegykártya Minden gyermek készít magáról egy névjegykártyát (bemutakozás-önjellemzés)</p>	karton,	20-25

<p>Szívesen lennék Mindenki leírja egy lapra, hogy mi az az 5 dolog, ami szívesen lenne, és ami semmiképpen sem szeretne lenni. Mindenki felolvassa a személyes listáját, és indokolja választásait.</p> <p>3 kívánság Mindenki megnevez 3 hőst, akinek szívesen lenne a helyében. Válaszaikban megindokolják, milyen előnyök, tulajdonságok miatt választották az adott ideált. (lehet, film- meseszereplő, sportoló, híresség, tudós stb..)</p> <p>Ilyennek lát engem... Mindenki kiválaszt egy hozzá közelálló, és egy kevésbé közelálló személyt. Nem szabad elárulni a kiválasztottakat. Mindkét személy nevében le kell írni, mit mondana róla, hogyan jellemezné őt, hogyan szólna hozzá a kiválasztott illető. Az osztály megpróbálja kitalálni, ki beszél éppen a társukról, ki mondhatta róla az elhangzottakat. Az osztály kiegészítheti az elhangzottakat a kiválasztott- és már kitalált- személy nevében.</p> <p>Jövőkép A tanulók leírják, hogyan szeretnének élni 20 év múlva, milyen lesz az életük, mivel rendelkeznek majd, hol dolgoznak, mivel töltik a szabadidejüket, van-e családjuk stb... Mindenki felolvassa elképzeléseit, megindokolják; társaik véleményezik.</p> <p>Kooperatív feldolgozás, internetes információgyűjtés, beszélgető körre ajánlott témák:</p> <p>Az előítéletek Az emberek közötti különbségek. (Kulturális, anyagi, vallási, politikai, szexuális orientáltság...) Nem mindegy, hová születünk...</p> <p>Felelősségvállalás Filmek megtekintése feldolgozással: Franco Zeffirelli: Napfivér, Holdnővér című filmje (a szerzetesi életforma, a szerzetesi közösségek, szociális munkát végző egyházi szervezetek életének bemutatása) Szabó Magda: Abigél című film Kertész Imre: Sorstalanság Ingmar Bergman: Fanny és Alexander Karen Levine: Hana bőröndje Anna Frank naplója Spielberg: Schindler listája Polanski: A zongorista Radványi Géza: Valahol Európában</p>	<p>toll, ceruzák</p> <p>papír, toll</p> <p>papír, toll</p> <p>papír, toll</p> <p>papír, toll</p>	<p>perc</p> <p>15-20 perc</p> <p>15-20 perc</p> <p>45 perc</p> <p>10-15 perc</p>
--	--	--

Benigni: Az élet szép Csokoládé – film az idegenekkel szembeni előítéletről.		
---	--	--

Fejlesztési terület: együttműködés

A modul célja:

önérvényesítés- a társas hatékonyság sikerét és kudarcát, a csoporton belüli rokonszenvi viszonyokat tükrözni; egymáshoz való viszonyulások, érzések feltárása; összehangolt munka lehetőségének megteremtése; alkalmazkodás- szerepvállalás erősítése

Gyakorlatok:

Állatkombinációk

Az osztály 4- 5 fős csapatokra oszlik. A csapatok feladata, hogy ismert állatnevekből összevonással komikus, új neveket alkossanak (pl: kanárigó, kecskenguru, macskanári..)
A folytatásban a kitalált „új” állatot lerajzolják, leírják jellemző tulajdonságait (méret, táplálkozás, élőhely, mozgása stb)
A csapatok ismertetik a többiekkel alkotásaikat.

Tárgyrajzoló játék

Az osztály 4 csapatot alkot. A játékvezető előtt 4 halom tárgy van (annyi tárgy alkotja a halmot, ahányan vannak a csapatban), letakarva. Minden csoport első embere a játékvezetőhöz megy, megtekint egy- egy tárgyat. Ezt követően egyszerre indulnak vissza csapataikhoz, és csapattársaik részére lerajzolják a látott tárgyat. (beszélnie nem lehet, csak bólogathat, fejét rázhatja) A rajzolás kezdetekor az óra elindul, minden csapat idejét mérjük, ha jelzik, hogy kitalálták a tárgyat, az idejüket csapatonként rögzítjük. Így sorban minden játékos sorra kerül. A végén a csapatok idejét összeadjuk. A legkevesebb időt felhasználó csapat nyer.

Aprópénz

A játék leírása: A csoporttagok az asztal körül ülnek. Az asztal közepére kiborítjuk a pénzt. A csoporttagok jeladás után annyit vehetnek el a közepén levő pénzből, amennyit csak tudnak, vagy akarnak. Ezután megszámloljuk, kinek hány darab jutott és ezt felírjuk. A következő körben sorban egymás után mindenki két társától elvehet annyi pénzt, amennyit akar. Ez után újra számloljuk a pénzt, és felírjuk, kinek mennyije maradt. A harmadik körben sorban egymás után mindenki két társának adhat aprópénzt, annyit, amennyit jónak lát. Ezután újrászámoljuk a pénzt, kinek mennyi lett a végére. A végén megbeszéljük, ki mit gondolt, mit érzett a játék közben.

Elefánt és pálmafa

A résztvevők körbeállnak, egy pedig közülük beáll a kör közepébe. A kör közepén álló rámutat a körben állók egyikére és azt mondja, hogy „elefánt”, vagy azt, hogy „pálmafa”. A

Eszközök

rajzlap
rajzeszközök

hétköznapi tárgyak
rajzlap
ceruza
stopper

10-150 db. 1-2 forintos
aprópénz, egy nagy
asztal, papír, ceruza

Időkeret

30-35
perc

30-35
perc

15-20
perc

<p>kiválasztott személynek erre úgy kell reagálnia, hogy a tőle jobbra és balra levő személyekkel megformázza a kívánt tárgyat illetve állatot. Az elefántot például a következőképpen lehet megformálni: a közepén álló személy két kezét egymás mellé teszi és előrenyújtja, amivel az elefánt ormányát kapnánk meg, míg a mellette állók külső karjukat felemelik úgy, hogy kezükkel a fejüket érintik, amivel az elefánt füleit jelzik. Pálmafa esetén a közepén álló személy egyenesen áll és kezeit a magasba emeli; a mellette állók külső karjukat félkörívesen meghajlítva felemelik – ezek lehetnének az ágak. A játék különböző csoporttagok kiválasztásával folytatódik, lehetőleg minél rövidebb idő alatt. A hármasnak azonnal meg kell formálnia az elefántot vagy a pálmafát méghozzá mindannyiuk részvételével. Ha hibáznak, kiesnek.</p>		10-15 perc
<p>„4 áll” Mindenki üljön körbe. Szabály: bármely pillanatban 4 személy állhat, és egy ember egyfolytában legfeljebb 10 másodpercig maradhat állva. Az emberek nem kommunikálhatnak egymással, de mindenkinek figyelni kell, és mindenki felelős azért, hogy egyszerre 4 ember áll, se több, se kevesebb. Típek az irányító számára: Pár percbe telik, amíg a csoport rájön a játék lényegére, utána jó ritmusban fognak felállni, leülni, és együtt dolgozni. Nagyon izgalmas, és jó közérzetet biztosít a csoportban. Megkérdezhetjük a játékosokat, hogy honnan tudták, mikor kell felállni.</p>		5-10 perc
<p>Mi van a tető alatt? (A csomagolópapírra egy kettéosztott ház körvonalait rajzoljuk.) Csoportos feldolgozás is lehet! A gyerekek a ház egyik oldalára az iskolával kapcsolatos örömeiket, jó dolgokat írják, a másik oldalra mindaz, ami problémát, gondot jelent, amit a gyerekek szeretnének megváltoztatni. Közösen megbeszéljük a leírtakat. Azokat a problémákat, amelyek gyakran konfliktusok forrásai, kiemeljük, megvitatjuk. A feldolgozáshoz a következő lépések ajánlottak: szükségletek tisztázása, ötletek gyűjtése a megoldásra, kiválasztás a javaslatok közül, a tennivalók elosztása, kipróbálás és értékelés. Továbbtanulás esetén hogyan tudják kivédeni a negatív hatásokat/ elérni a pozitívumokat- a felelősség kérdése...Mi múlik rajtad?...</p>	csomagolópapír filctoll	20 perc
<p>Csoportos, néma puzzle-játék 4 csoportot kell alkotnunk. A játék nagyobb helyet igényel: minden csapat 2-2 széket kap. Az egyik székre minden csapat egy szétvágott képet (puzzle) kap. A csapatok egymás után sorakoznak fel, majd körbejárják a saját székeiket. Mindig csak az</p>	csoportonként 2 szék összevágott kép, puzzle	

<p>érhet a kártyákhoz, aki a két szék előtt van. Egyszerre csak 1 puzzlet lehet megfogni, és áttenni a másik székre, ahol a kép összerakása történik. Nem lehet beszélni, mutogatni és sehogy sem kommunikálni. Ha valaki hibát fedez fel, a módosítást 3 ember tudja elvégezni. Az egyik kiveszi a rosszat, a második a jót beteszi, a harmadik a megfelelő helyre teszi a rosszat. A körben járásnak az az értelme, hogy így mindenki látja a kép alakulását, mérlegelheti a következő lépést. Amelyik csapat előbb elkészül, az a nyertes. A játék végeztével megbeszéljük, ki- mit érzett, hogyan sikerült megoldani a feladatot, mi volt könnyű- nehéz stb.</p>		15-20 perc
<p>Szövegmontázs</p> <p>Az előzővel azonos a játékszabály, csak most szöveget, egy értelmes mondatot kell összerakni a csapatoknak. A szöveg a következő lehet, amely részekre van vágva és lefordítva a széken: Nem az győz, aki először ér célba, hanem akkor győzünk, ha mindannyian célba érünk.</p>	csapatonként 2 szék szócsíkok	10 perc
<p>Közös montázs</p> <p>A gyerekek színes újságokat kapnak. Lehet válogatni az újságok közül. Mindenki válasszon ki 3 olyan képet, amit szívesen kivágna. A 3 képet, miután kivágták, helyezték el maguk előtt úgy, hogy a többiek is jól lássák. Mindenki keresse meg azt a 2 embert, akikkel közös montázst tudnának alkotni. Miután a kiscsoportok kialakulnak, hozzákezdnek a montázsok készítéséhez. Minden csapat bemutatja a munkáját, indokolják, miért egymást választották- remélhetőleg a képek számítottak, nem a személyek-, hogyan járultak hozzá az egyének a csoport sikeréhez. Az alkotások az osztályt díszítik!</p>	színes újságok olló, ragasztó	30-35 perc

Fejlesztési terület: kommunikáció		
<p><u>A modul célja:</u> nonverbális kommunikáció fejlesztése, vizuális csatorna értelmezése, alkalmazása, vizuális csatornát kizáró információáramlás megtapasztalása, egyirányú és kétirányú kommunikáció különbségének vizsgálata, visszajelzés fontossága a kommunikáció során, tapasztalatok párhuzamba állítása a hétköznapi élettel</p>		
<p><u>Gyakorlatok:</u></p>	<p>Eszközök</p>	<p>Időkeret</p>
<p>Nonverbális üzenet A gyakorlat kezdetén állítsuk az osztályt 6-8 fős oszlopokba, mert különböző feladatokat fognak kapni. Hívjuk fel a tanulók figyelmét, hogy igyekezzenek pontosan közvetíteni az „információt”, és egyúttal próbálják azt megfejteni, saját maguk számára értelmezni. A legutolsó</p>	feladat-kártyák	15-20 perc

<p>megfordul, és ő kapja az instrukciót (írásban egy lapon felmutatva számára), ami lehet egy érzés kifejezése, tevékenység, állat stb. A tanuló megfordul, és az utolsó előtti tanulónak (aki szintén megfordul és így lesz szembe az utolsóval, valamint háttal a többieknek) továbbadja az adott érzélem, tevékenység, állat stb megjelenítését. Így halad előre a feladvány közvetítése. A megbeszélés fázisában kitérünk arra, hogy egyrészt a pontos tükrözés, másrészt a mimika dekódolása milyen mértékben okozott nehézséget, félreértést, hiszen sokan másképpen fogják értelmezni az adott látványt.</p> <p>Néma televízió Előre megválasztott filmrészletet (lehetőleg nem magyar) vetítünk a tanulóknak, de a hangot teljesen kikapcsoljuk (lehalkítjuk) a televízión. Az osztály feladata, hogy próbálja megfejteni a nonverbális jelzések értelmezése alapján, hogy mi is történik, és mit mondhatnak egymásnak a szereplők. A vélemények megbeszélése után ismét meg kell nézni a filmet, de most már hanggal együtt, és ha van ezután vélemény vagy vita alakul ki, meg lehet beszélni.</p> <p>Pozitív/negatív visszajelzés Két önként jelentkező kimegy a teremből, a többieknek a tanár elmondja a feladatot: először az egyiket fogják visszahívni, neki az lesz a feladata, hogy mesélje el a Hófehérke és a hét törpét. A csoport a mese közben látványosan unatkozik, nem figyelnek rá, mintha ott se lenne. A végén megkéri a mesemondót, értékelje teljesítményét 1-10-ig. Ezután behívják a másikat: neki is ugyanez a feladata, de neki mindenki csügg a szavain, érdeklődve, mosolyogva néznek rá. A végén összehasonlítják kettőjük teljesítmény-értékelését. A mesemondók elmondják, milyen érzés volt ilyen hallgatóság előtt beszélni, és hogy tudták-e, mire megy ki a gyakorlat. Ezután az osztály beszélget a jelenségről, a visszajelzések fontosságáról, aki szeretne, személyes példát is említhet.</p> <p>Szokványos beszélgetés A játékban kettesével vesznek részt a tanulók. A beszélgetőpartnerek egy kis cetlin egy titkos mondatot kapnak, amit meg kell jegyezniük. A pár beszélgetésbe kezd. Mindkét fél célja, saját mondatát belerejteni a beszélgetésbe, előbb, mint a másik. Ha az ellenfél úgy sejti, a mondat elhangzott, tippelhet. Mindegyiküknek három tippje van. Ha a mondatra az ellenfél rájött, vagy ha a mondat elhangzott anélkül, hogy az ellenfél felfedezte volna, a játéknak vége van, és két új játékos megy ki. <i>Javaslatok:</i> Emlékeztessük őket, hogy először beszélgessenek, mielőtt megpróbálják beszúrni a mondatukat. Példamondatok: „Amikor a lazac ívik, világító vörösre változik.” „Az emberi lényeknek negyvenmillió agysejtjük van.” Jó játék arra, hogy egymással ritkán szóba álló gyerekeket összepárosítsunk.</p> <p>Egyirányú és kétirányú kommunikáció A pedagógus egy önként jelentkezőt kér a demonstrátor szerepére. A többiek két üres lapot kapnak, melyekre 1-es, illetve 2-es számot írnak. A demonstrátor két ábrát kap (mindkét ábrán síkidomok szerepeljenek –</p>	filmrészlet	20-25 perc
	mondat-kártya	10-15 perc

<p>lehetőleg a két lapon ugyanazok a síkidomok, csak más elhelyezési sorrendben), amit a többieknek le kell rajzolniuk, a demonstrátor instrukciói alapján: az első ábrát úgy kell elmagyarázni a csoport többi tagjának, hogy azoknak hátat fordít, és csak saját magára hagyatkozhat (egyirányú kommunikáció). (A rajz lehet például 4-5 egymással érintkező négyzet.) Amikor elkészült az első rajz, akkor a demonstrátor szembefordul a csoporttal, és ismerteti a második ábrát, amit a csoporttagoknak ismét le kell rajzolniuk. Eközben bárki bármit kérdezhet a demonstrátortól, aki minden kérdésre válaszol, de az ábrát természetesen nem mutathatja meg (kétirányú kommunikáció). Amikor a 2-es ábra lerajzolása is megtörtént, a csoportvezető kifüggeszti az eredeti ábrákat. Így mindenki megállapíthatja, hogy az 1-es és a 2-es ábránál hány négyzet lerajzolása sikerült megfelelően. (Az számít sikeres lerajzolásnak, ha a négyzet oldalainak viszonya a papír oldalaihoz és kapcsolódása az előző négyzethez ugyanaz, mint az eredeti ábrán.) Összehasonlítják a két ábra adatait, és megbeszélnek a gyakorlat tanulságait. Milyen problémákkal kellett szembenéznie a demonstrátornak, és milyennel a csoporttagoknak? Miért sikerült jobban a második feladat? Miért tartott tovább a második feladat? Milyen hibákra kell odafigyelni a kommunikációnk során? Érdemes felhívni a csoporttagok figyelmét arra, hogy hányféleképpen értelmeztek egy információt, és ennek a jelenségnek milyen gyakorlati vetületével találkozhatnak a mindennapi életben.</p>	<p>két ábra személyenként 2 lap ceruza</p>	<p>30-35 perc</p>
--	--	-----------------------

Fejlesztési terület: Pályaorientáció- érdeklődés, foglalkozási motiváció		
A modul célja: érdeklődés, motiváció vizsgálata; a foglalkozásokkal kapcsolatos elvárások tisztázása		
Gyakorlatok:	Eszközök	Időkeret
Foglalkozási érdeklődésvizsgálati teszt- Bognár Teszteredmények megbeszélése; tervekkel való összevetése	teszt+ kiértékelő (6.Melléklet)	30- 40 perc
Super- próba Teszteredmények megbeszélése; tervekkel, előző teszttel való összevetése	teszt+ kiértékelő (7.Melléklet)	30-40 perc
Holland- féle érdeklődés Teszteredmények megbeszélése; tervekkel, előző tesztekkel való összevetése	teszt+ leírás (8.Melléklet)	20-25 perc

A PROGRAMELEM MELLÉKLETEI

1. MELLÉKLET

- 2. Az alábbiakban minden egyes dobozban egy-egy vonalat látsz. Egészítsd ki a vonalakat úgy, hogy minden dobozban egy-egy értelmes ábra kerekedjen ki belőle. Használd a fantáziádat! Öt perc áll rendelkezésedre!**

2. MELLÉKLET

Képzeld el, hogy hányféle, a megszokottól eltérő módon lehet felhasználni az alábbi tárgyakat. Írj annyiféle használati lehetőséget, amennyit csak tudsz!

Öt perc áll rendelkezésedre!

TÉGLA:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

CERUZA:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

KULCS:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. MELLÉKLET

Állatgondozó	Feladata az állatok és környezetük ápolása, gondozása. Elvégzi az etetési, itatási, legeltetési feladatokat, tisztán tartja az állatokat és lakhelyüket (trágyátlanítás, almozás).Fontos, hogy jó fizikai teherbírással és kezűgyességgel rendelkezzen.
Állattenyésztési gépkezelő	Feladata az állattartó telepeken működő gépek, berendezések (pl. etetők, takarmányszállítók, trágyaeltávolítók) kezelése és karbantartása, a folyamatos üzemeltetésű berendezések (fűtés, szellőzés) ellenőrzése, nyomásmérők, automatikus és mechanikus kapcsolók kezelése, a felmerülő hibák kijavítása. Fontos, hogy jó kezűgyesség mellett megfelelő térbeli gondolkodással és fizikai teherbírással rendelkezzen.
Bőrtárgykészítő	Különböző használati tárgyakat és öltözködési kellékeket állít elő állati bőrből vagy műbőrből (pl. pénztárcák, levéltárcák, tokok, mappák, övek, táskák, kazetták, bőröndök) Az elkészítés mellett a javítás is feladatai közé tartozik. Fontos, hogy az átlagnál jobb kezűgyességgel rendelkezzen.
Cipőjavító	Hibás cipőket javít, pl. sarkat készít, bőrsérülést javít stb. Dolgozik bőrrrel, műanyaggal, különböző ragasztókkal és egyéb eszközökkel. Fontos, hogy jó kezűgyességgel rendelkezzen.
Dísznövénytermelő	Szaporítja, neveli, gondozza a virágokkal és a zöld vagy színes levelekkel rendelkező szabadföldi és növényházi növényeket, esztétikus csokrok, koszorúk (virágkötés, ikebana, teremdíszítések stb.) készítése is a feladatai közé tartozhat. Fontos, hogy az átlagnál jobb kezűgyességgel és jó fizikai teherbírással rendelkezzen.
Gombatermelő	Feladata gombatenyésztő telepeken a termesztés során adódó ápolási, szedési és tárolási munkák elvégzése. Gondoskodik a termesztés megfelelő körülményeiről (pl. hőmérséklet, páratartalom). Tevékenységeinek része a gomba értékesítésre való előkészítése, osztályozása, csomagolása. Fontos, hogy jó fizikai teherbírással és kezűgyességgel rendelkezzen.

Kefe-és seprűkészítő	Elsősorban természetes anyagokból (cirok, vessző, lószőr), esetleg műanyag szálakból keféket és seprűket készít. Főleg kézzel dolgozik, de egyszerű eszközöket, gépeket is alkalmaz. Fontos, hogy jó kézügyességgel és térbeli gondolkodással rendelkezzen.
Késes és köszörűs	Feladata életlen konyhai és egyéb kések, ollók újraélezése. Köszörűkő segítségével géppel vagy kézzel megélezi a vágóéleket. Fontos, hogy jó kézügyességgel és térbeli gondolkodással rendelkezzen.
Kosárfonó és fonottbútorkészítő	Nádat és különböző fák vesszőit használja fel kosár, illetve ülő bútorok, fekhelyek illetve tároló szekrénykék és asztalok készítéséhez. Természetes anyagokat használ még kiegészítőként. A kész bútorokat színezi vagy lakkozza. Fontos, hogy kézügyességgel és jó fizikai teherbírással rendelkezzen.
Mézeskalács-készítő	Feladata kis- ill. nagyüzemi körülmények között mézeskalács előállítás. Az alapanyagokat összedolgozza, nyújtja, a tésztából különböző formákat vág ki, majd megsüti és díszíti az elkészült süteményt. Kézzel vagy géppel egyaránt dolgozhat. Fontos, hogy jó kézügyességgel és térbeli gondolkodással rendelkezzen.
Szövettenyésztő	Laboratóriumi körülmények között növények szaporítását végzi. A szövettenyésztés a növények szaporításának korszerű módja, ahol a szövettenyésztő apró növényi részekből (sejtekből) új növényeket állít elő. Fontos, hogy jó kézügyességgel és térbeli gondolkodással rendelkezzen.
Tavinád feldolgozó, nádtető fedő	A nád tisztítását, azonos méretű csíkokra vágását és felületkezelését végzi. A rostokból kézzel vagy géppel kévét készíti és a tetőszerkezetre erősíti. Többnyire kéziszerszámokkal dolgozik. Fontos, hogy jó térbeli gondolkodással és kézügyességgel rendelkezzen.
Üvegező	Üvegtáblákból ablakokhoz, ajtókhöz méretes üveglapokat vág ki, illetve tükröket készít méretre. Ezeket az üveglapokat illeszti, rögzíti az adott keretbe, mennyezetre, falakra stb. A közlekedési járművek üvegezése is feladata lehet. Fontos, hogy jó kézügyesség mellett megfelelő számolási képességgel rendelkezzen.
Zöldség-, fűszernövénytermesztő	Zöldségfélék termesztéséhez végzi a talajelőkészítést, vetést, ültetést, növényápolást és betakarítást, ill. szükség szerint elvégzi az elsődleges feldolgozást (tisztítás, szárítás, adagolás) és az elszállításra való előkészítést. Fontos, hogy jó fizikai teherbírással és kézügyességgel rendelkezzen.
Települési hulladékgyűjtő és szállító	Feladata egy adott településen a háztartási és egyéb hulladékok begyűjtése, elszállítása. Ismeri a hulladékkezelés szabályait és jelentőségét, kezeli a gyűjtéshez, szállításhoz szükséges eszközöket, gépeket. Fontos, hogy jó fizikai teherbírással rendelkezzen.

Nemszöttkelmegyártó	Természetes és mesterséges alapanyagokból (pl. szálfátyol, cérna, fonál) „nem szött” eljárással (például összeöltéssel) kelmét készíti. Fontos, hogy jó kezűgyességgel és térbeli gondolkodással rendelkezzen.
Borász (Vincellér)	Feladata a szőlő feldolgozása, borkészítés, tárolás és palackozás. Irányítja, ellenőrzi az erjedés, fejtés, szűrés, derítés műveleteit, elemzi és javítja a borok, habzóborok, pezsgők szín- és savtartalmát, szabályozza szesztartalmát. Fontos, hogy fejlett íz- és színérzékkal rendelkezzen.
Dízműkovács	Mások, és saját tervei alapján vasból, vagy más fémekből készít használati és dístárgyakat, eszközöket. Ezen kívül fémek meleg alakítását végzi kézi erővel vagy gépi berendezések segítségével, különböző fémtárgyak előállítását, javítása céljából. Fontos a jó szem-kéz koordináció, kezűgyesség, rajzkészség, teherbíró képesség.
Elektronikai műszerész	Különböző célú elektronikai eszközök tervezését, építését végzi kapcsolási és műhelyrajzok alapján. A készülékeket beméri, beszabályozza, karbantartja a rendeltetés szerű használatnak megfelelően. Felméri a rendellenességeket, hibákat és kijavítja azokat. Fontos a pontosság, a jó megfigyelőképesség, ötletesség, térlátás, logika, matematikai készségek, kezűgyesség.
Építész	Lakóépületeket, középületeket ipari és mezőgazdasági épületeket, városrészeket és tájképi rendszereket tervez, szerkezeteket méretez, illetve meghatározza a kivitelezéshez szükséges építéstechnológiát. Fontos a jó kezűgyesség, rajzkészség, térlátás, fizikai- matematikai- számolási készségek, kreativitás, precizitás.
Erdészeti technikus	Az erdő és fafeldolgozó gazdaságokban, társulásoknál illetve különböző hivataloknál (pl. önkormányzat) dolgoznak. Gyakorlati feladatokat (pl. csemetekert kezelés, rakodógép kezelés), irányítói, ellenőrző feladatokat (pl.vágásvezetés, területvezetés, szállításiirányítás) és adminisztratív feladatokat (pl.számlakészítés, megrendelések ügyintézés, könyvelés) egyaránt ellátnak. Fontos a jó fizikum, jó látás, hallás, jó állóképesség, edzettség, teherbírási, kreativitás, rugalmasság.
Szobafestő-mázoló, tapétázó	Épületek külső és belső felületét pl. vakolatát, finomítás, simítás után különböző anyagú festékekkel (tapétával, falkárpittal) vonják be, továbbá festékekkel vonják be az épületek nyílászáró szerkezetét, esetleg más fából vagy vasból (fémből) beszerelt elemeit. Fontos a szorgalom, kezűgyesség, pontosság, téralképzés, jó szemmérték, kreativitás, kiváló állóképesség.
Számítástechnikai szoftverüzemeltető	Feladata: szövegszerkesztés, táblázatkezelés, adatbáziskezelés. Fontos az önállóság, kreativitás, műszaki érzék, technikai érzék, matematikai készségek.
Stylist	Stílustanácsadó, image-alkotó, arculattervező, divattanácsadó. Fontos a jó fantázia, a kreativitás, a merészség, a jó kommunikációs- és empátikus készség, rajzkészség,

	kézügyességgel és ami fő: nyelvtudás.
Fizioterápiás asszisztens	Kórházak, klinikák, rendelőintézetek, gyógycentrumok, fürdők fizioterápiás részlegén dolgozik. A betegség (diagnózis) megállapítása után az orvos utasításait követve önállóan, vagy a szakorvossal közösen ellátja, kezeli a betegeket. Leggyakrabban a gyógytornát, elektro-photo,- hidro- és hőterápiát alkalmaznak. A fizikai alkalmasság, emberszeretet, tolerancia, felelősségérzet, együttműködési készség elengedhetetlen.

4. MELLÉKLET

Kézműves, ipari/ kereskedelmi, mezőgazdasági munkát végzők

<u>Kreatív munkát végzők</u>
<u>Tudományos, technikai munkát végzők</u>
<u>Szociális, segítő munkát végzők</u>

<u>Gépipar</u>	<u>Szolgáltatóipar</u>
<u>Építőipar</u>	<u>Kiadóvállalat</u>
<u>Mezőgazdaság, erdészet</u>	Előadóművészek: táncos, zenész, színész
<u>Szolgáltatóipar</u>	Jelmeztervező, sminkes, díszlettervező
Szerszámkészítő	Zenei szerkesztő
Esztergályos	Festő
Hegesztő	Szobrász
Géplakatos	Keramikus
Festő és mázó	Illusztrátor
Kőműves	Grafikus
Vízvezeték- szerelő	Bemutatótervező

Burkoló	Virágkötő
Faiskolai kertész	Belsőépítész
Állatkitömő	Riporter
Kertépítő	Fordító
Műszerész	Szerkesztő
Szakács	Eladó
Szabó	PR munkatárs
Hűtőgépszerező	Menedzser
<u>Oktatás</u>	<u>Kereskedelem</u>
<u>Társadalmi szolgáltatóipar</u>	<u>Reklámipar</u>
<u>Rekreáció</u>	<u>Szolgáltatóipar</u>
<u>Egészségügy</u>	Tulajdonos
Tanár	Reklámszakember
Óvónő	Termékbemutató
Szociális munkás	Étteremvezető
Nevelőtiszt	Ingatlanügynök
Tanácsadó	Utazási ügynök
Gyermekügyi dolgozó	Pénzügyi tanácsadó
Rekreációs vezető	Biztosítási ügynök
Fitness edző	Laboratóriumi kutató
Sportedző	Tudós
Ápolónő	Biológus
Segédápoló	Csillagász
Fogorvos asszisztens	Orvos
<u>Szórakoztatóipar</u>	Fogász
<u>Galériák és múzeumok</u>	Állatorvos

<u>Reklámgrafika</u>	Állategészségügyi szakember
<u>Egyetemek és kutatóközpontok</u>	Laboráns
<u>Egészségügyi központok</u>	Mérnök
<u>Mérnöki vállalatok</u>	Technológus kutató

5.

MELLÉKLET

KÉPESSÉGEK/ KÉSZSÉGEK

- Nyelvi kifejezőképesség, készség
- Számolási képesség, készség
- Térbeli tájékozódó képesség, készség
- Szem-kéz koordináció
- Kézügyesség
- Ujjügyesség

- Alak és formaérzék
- Megfigyelőképesség
- Empátiakészség
- Gyermekszeretet
- Íz- és szagérzék

- Információ felvétel és feldolgozás képessége
- Problémaérzékenység és problémamegoldás
- Együttműködés
- Kreativitás
- Önálló munkavégzés
- Szervezési készség
- Vezetési készség

- Állóképesség

- Térlátás
- Logikai készség

- Egyensúlyérzék
- Összefüggések felismerésének képessége

- Gyors reakcióidő
- Teherbíró képesség

- Szervezőkészség
- Zenei képességek

- Fantázia
- Intelligencia

- Fogalmazási készség
- Fizikai erőnlét

-Türelem

- Íráskészség
- Olvasási Készség
- Eszétikaiérzék
- Segítőkézség

- Tanulási képességek

- Nyelvérzék
- Monotónia tűrés
- Szemmérték
- Abszolúthallás

-Figyelem

- Emlékezet
- Koncentrációs képesség
- Pontosság
- Rajzkészség

- Képzelőerő

- Mozgáskoordinációs képesség
- Alkalmazkodóképesség

Rendőr/ nyomozó

.....

.....

.....

.....

Gyermekorvos

.....

.....

.....

.....

Ács- Állványozó

.....

.....

.....

.....

Szakács

.....
.....
.....
.....

Fazekas

.....
.....
.....
.....

Fodrász

.....
.....
.....
.....

Ügyvéd

.....
.....
.....
.....
.....

Festő- és mázoló

.....
.....
.....
.....
.....

Színész

.....
.....
.....
.....
.....

Idegenvezető

.....
.....
.....
.....
.....

Erdész

.....
.....
.....
.....
.....

Keramikus

.....
.....
.....
.....
.....

Programozó

.....
.....
.....
.....
.....

Asztalos

.....
.....
.....
.....

Tanár

.....
.....
.....
.....
.....

Könyvelő

.....
.....
.....
.....
.....

Kőműves

.....
.....
.....
.....
.....

Borász

.....
.....
.....
.....
.....

Pincér

.....
.....
.....
.....
.....

Varrónő

.....
.....
.....
.....
.....

Kamionsofőr

.....
.....
.....
.....

Cukrász

.....
.....
.....
.....
.....

Autószerelő

.....
.....
.....
.....

Pilóta

.....
.....
.....
.....
.....

Zongoraművész

.....
.....
.....
.....
.....

MELLÉKLET

Foglalkozási érdeklődés vizsgálati teszt

E kérdőívben 50 állítást fogsz találni különböző tevékenységekről és munka típusokról, amelyeket lehet, hogy kedvelsz, lehet, hogy nem. Mindegyik állításra ugyanaz az öt válaszlehetőség van. Írd be a választott számot mindegyik kérdés melletti oszlopba.

1 – egyáltalán nem jellemző rám

2 – nem igazán illik rám

3 – nem biztos / bizonytalan

4 – eléggé jellemző rám

5 – teljesen rám illik

1.	Szeretek hosszú időn át ugyanazzal a munkával foglalatoskodni.	
2.	Szeretek létrehozni dolgokat és/vagy megjavítani őket.	
3.	Szeretem mélyen megismerni a dolgokat, hogy problémákat oldjak meg.	
4.	Szeretem befejezni az egyik munkát, mielőtt a következőbe belefognék.	
5.	Örömet lelem mások tevékenységének az irányításában.	
6.	Olyan állást szeretnék, ahol egyenletes ütemben dolgozom egész nap.	
7.	Az olyan tevékenységet szeretem, amelyek lehetőséget adnak próbatételre és a megméréstésre valamilyen módon.	
8.	Szeretnék felelős lenni egy tevékenység megszervezéséért, és mindenkinek tervezni valami tennivalót.	
9.	Szeretek segíteni a barátaimnak problémáik megoldásában.	
10.	Szeretnék felelős lenni egy tervezetért vagy tevékenységért, és szeretném, ha a befejezéséhez sok különböző apró részlet megoldásával is hozzájárulhatnék.	
11.	Nagyon szeretem azokat a könyveket és televíziós programokat, amelyek tudományos témákról szólnak, mint például csillagászat és biológia	

12.	Szeretek szerszámokkal és gépekkel dolgozni.	
13.	Szeretek előírt megoldások, minták szerint dolgozni.	
14.	Szeretem magam megoldani a problémákat, és a saját ötletem alapján tervezni, dolgozni.	
15.	Amikor egy tervet vagy más feladatot készítek, óvatosan, lépésenként végzem.	
16.	Olyan állást szeretnék, ahol megtervezném, irányítanám és ellenőrizhetném más dolgozók tevékenységét.	
17.	Szeretek magamra vállalni dolgokat, és elvégezni őket.	
18.	Valaminek a megvalósításában vagy egy probléma megoldásában szeretek különböző módszerekkel kísérletezni.	
19.	Olyan foglalkozást szeretnék, ahol egész nap gépeket kell vezérelni, figyelni.	
20.	Olyan foglalkozást szeretnék, ahol felelős vagyok a berendezések vagy gépek működéséért.	
21.	Olyan foglalkozást szeretnék, amellyel a közösséget is szolgálhatom.	
22.	Olyan munkát szeretnék, ahol mindig tudom, mit várnak tőlem.	
23.	Olyan foglalkozást szeretnék, ahol egész nap emberekkel kell foglalkoznom.	
24.	Olyan munkát szeretnék, ahol valamilyen technikai munka részeként matematikai számításokat végeznek.	
25.	Olyan munkát szeretnék, amely szociális helyzetek javulását segíti elő.	
26.	Szeretek a két kezemmel dolgozni, olyan dolgokat csinálni, mint a vízvezeték-szerelés, varrás, autószerelés, tapétázás.	
27.	Szeretem tévéprogramokból vagy könyvekből kitalálni, hogy a dolgok hogyan készülnek vagy működnek.	
28.	Olyan munkát szeretnék, ahol közvetlenül ellenőrzik és minősítik a munkámat.	
29.	Szeretek segíteni az embereken, amikor betegek vagy bajban vannak.	
30.	Az emberekkel való közös munkát és a velük való kooperálást könnyűnek találom.	
31.	Szeretek olyan anyagokkal dolgozni, mint a fa, az agyag, a textil vagy a fém.	
32.	Szeretem, ha sok dologról kell gondolkodnom.	
33.	Voltam már vezetője egy klubnak, egyesületnek, csapatnak vagy szervezetnek.	
34.	Képes vagyok segíteni olyan embereken, akik nyugtalanok vagy feldúltak.	

35.	Szeretem, ha bevált szabályok szerint kell dolgoznom.	
36.	Szeretek szerszámokkal, berendezésekkel vagy technikai eszközökkel dolgozni.	
37.	Olyan foglalkozást szeretek, ahol inkább gépekkel vagy tárgyakkal kell dolgoznom, mint emberekkel foglalkoznom.	
38.	Jobban szeretek irányítani egy csoportot, mint egyszerűen csak egy tagja lenni.	
39.	Önkéntes munkát végzek olyan szervezetknél, amelyek az embereken segítenek.	
40.	Kutatási terveken szeretnék dolgozni.	
41.	Olyan állást szeretnék, ahol döntéseimért felelősséget vállalhatok.	
42.	Rendszerint sikeresen rá tudom venni az embereket arra, amit akarok.	
43.	A problémákat bizonyításokon keresztül szeretem megoldani.	
44.	Szeretem az emberek gondját viselni.	
45.	Képes vagyok parancsokat elfogadni.	
46.	Olyan állást szeretnék, ahol interjút készítek az emberekkel, hogy megtudjam a véleményüket a dolgokról vagy eseményekről.	
47.	Olyan foglalkozást szeretnék, ahol én vagyok a felelős a saját tevékenységem megszervezéséért úgy ahogyan jónak látom.	
48.	Olyan tervezetekben szeretnék dolgozni, amelyek lehetővé teszik, hogy új tényeket vagy gondolatokat fedezzek fel.	
49.	Szeretem ugyanazt a feladatot csinálni addig, amíg be nem fejeztem.	
50.	Az olyan elfoglaltságot szeretem, amit egyedül végezhetek, mint például modelleket készíteni, kertészkedni, régi bútorokat felújítani vagy fényképeket előhívni.	

Értékelő lap

Név: _____

	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	
	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	
	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	
											Σ
<i>Szociális</i>	9	21	23	25	29	30	34	39	44	46	
	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	
	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	
	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	
											Σ

Az **irányító** típusú személyek olyan tevékenységet és munkát részesítenek előnyben, ahol felelősséget vállalhatnak a dolgokért és ellenőrizhetik azok menetét. Szívesen végeznek olyan feladatokat, amelyek szervezést, döntéshozatalt és mások munkájának koordinálását igénylik. Nagymértékben megszerzik saját tevékenységüket, függetlenek és önállóak a munkavégzés folyamatában.

Átlag: 30.52

A **tárgyas** beállítottságú emberek szívesen dolgoznak gépekkel, berendezésekkel vagy szerszámokkal. Szeretnek előírások szerint megjavítani vagy előállítani tárgyakat különféle anyagokból. Érdeklí őket, hogyan működnek és hogyan épülnek fel azok az eszközök, amelyekkel dolgoznak vagy azok a tárgyak, amelyeket előállítanak.

Átlag: 28.08

Az **újító** személyek a munkafolyamatokban szeretnek a dolgok mélyére látni és a problémák megoldásához kísérletezés során eljutni. Fontos a munkavégzés során, hogy új megoldási módokat találjanak ki, új technikákat dolgozzanak ki és kezdeményezzék ezek elterjedését. Érdeklődnek a tudományos témák iránt. Örülnek az új és váratlan feladatok kihívásának, könnyen alkalmazkodnak a változásokhoz.

Átlag: 32.35

A **módszeres** személyek szeretik, ha világos szabályok szerint és szervezeten végezhetik munkájukat. Elfogadják mások irányítását és felügyeletét, szívesen dolgoznak megadott utasítások alapján.

Szeretnek addig foglalkozni egy feladattal, amíg befejezik, sőt zavarja őket, ha a munkavégzés folyamatát meg kell szakítani. Szívesen alkalmaznak rutin eljárásokat. Olyan munkát részesítenek előnyben, ahol a munkafeladatok előre láthatóak, kiszámíthatóak és kevés váratlan eseményre kell reagálniuk.

Átlag: 30.81

A *szociális* típusú emberek szeretnek emberekkel foglalkozni, akár üzleti-kereskedelmi, akár segítő helyzetekben. Szívesen törődnek másokkal és segítenek problémáik megoldásában. A munkában együttműködnek, szeretnek csoportban dolgozni.

Átlag: 32.99

SUPER PRÓBA

Az alábbiakban munkával kapcsolatos állításokat olvashat. Arra kérjük, hogy mindegyik állítás mellett jelölje meg, saját maga szempontjából mennyire érzi fontosnak az adott állítás tartalmát. Itt tehát nincs jó vagy rossz válasz. Egyedüli helyes válasz az, amit sajátjának tart.
A válaszolás módja a következő:

Ha az adott állítást	egyáltalán nem érzi fontosnak, akkor az kicsit fontosnak érzi, akkor a eléggő fontosnak érzi, akkor a fontosnak érzi, akkor a nagyon fontosnak érzi, akkor az	1-est jelölje. 2-est jelölje. 3-ast jelölje. 4-est jelölje. 5-öst jelölje.
----------------------	---	--

Mindegyik állítás azzal kezdődik, hogy:

OLYAN MUNKÁT SZERETNÉK, AHOL AZ EMBER.....

1. ... szüntelenül új, megoldatlan problémákba ütközik.	1	2	3	4	5
2. ... másokon segíthet.	1	2	3	4	5
3. ... sok pénzt kereshet.	1	2	3	4	5
4. ... változatos munkát végezhet.	1	2	3	4	5
5. ... szabadon dönthet a saját területén.	1	2	3	4	5
6. ... tekintélyt szerezhet munkájával.	1	2	3	4	5
7. ... akár művész is lehet.	1	2	3	4	5
8. ... a többiek közé tartozik.	1	2	3	4	5
9. ... pillanatnyi kedve dönti el, hogy mit csináljon.	1	2	3	4	5
10. ... megvalósítja önmagát.	1	2	3	4	5
11. ... tisztelheti a főnökét.	1	2	3	4	5
12. ... tehet valamit a társadalmi igazságosságért.	1	2	3	4	5
13. ... nem beszélhet mellé, mert csak jó vagy rossz megoldások léteznek.	1	2	3	4	5
14. ... másokat irányíthat.	1	2	3	4	5
15. ... új elképzeléseket alakíthat ki.	1	2	3	4	5
16. ... valami újat alkothat.	1	2	3	4	5
17. ... objektíven lemérheti munkája eredményét.	1	2	3	4	5
18. ... vezetője mindig helyesen dönt.	1	2	3	4	5
19. ... olyat is csinálhat, ami más szemében fölöslegesnek tűnhet.	1	2	3	4	5
20. ... szebbé teheti a világot.	1	2	3	4	5
21. ... önálló döntéseket hozhat.	1	2	3	4	5
22. ... gondtalan életet biztosíthat.	1	2	3	4	5
23. ... új gondolatokkal találkozhat.	1	2	3	4	5
24. ... vezetői képességeire szüksége lehet.	1	2	3	4	5
25. ... sikerét vagy kudarcát csak a következő nemzedék döntheti el.	1	2	3	4	5
26. ... szemmélyes életstílusa érvényesülhet.	1	2	3	4	5
27. ... munkatársai egyben barátai is.	1	2	3	4	5
28. ... biztos lehet afelől, hogy munkájáért a többiek megbecsülik.	1	2	3	4	5
29. ... nem kell minduntalan ugyanazt csinálnia.	1	2	3	4	5
30. ... jót tehet mások érdekében.	1	2	3	4	5
31. ... más emberek javát szolgálhatja.	1	2	3	4	5
32. ... sokféle dolgot csinálhat.	1	2	3	4	5
33. ... -re mások felnéznek.	1	2	3	4	5
34. ... jól kijön munkatársaival.	1	2	3	4	5
35. ... olyam életet élhet, amit legjobban szeret.	1	2	3	4	5
36. ... -nek konfliktusokat kell vállalnia.	1	2	3	4	5
37. ... mások munkáját is irányíthatja.	1	2	3	4	5
38. ... szellemileg izgalmas munkát végezhet.	1	2	3	4	5
39. ... magas nyugdíjra számíthat.	1	2	3	4	5
40. ... munkájába másnak nincs beleszólása.	1	2	3	4	5
41. ... szépet teremthet..	1	2	3	4	5
42. ... olykor játszhat is.	1	2	3	4	5
43. ... -nek megértő vezetője van.	1	2	3	4	5
44. ... szüntelenül fejlesztheti, tökéletesítheti önmagát.	1	2	3	4	5
45. ... új ötleteire mindig szükség van.	1	2	3	4	5

SUPER PRÓBA

ÉRTÉKELÉS

15 skálája van a kérdőívnek, mindegyikbe 3-3 kérdés tartozik. Az adott skála pontszámát az egyes kérdésekre adott válaszok összpontszáma adja (így a skála minimuma: 3, maximuma: 15).

Az értékelőlapra átvéve az egyes kérdésekre adott válaszokat összesíthetők az eredmények, és felállítható a skálák rangsora adott személyre nézve. (Melyek a legfontosabb, és a kevésbé fontos értékei a munkájában.)

szellemi ösztönzés

1: 1 2 3 4 5
23: 1 2 3 4 5
38: 1 2 3 4 5

játékosság

9: 1 2 3 4 5
19: 1 2 3 4 5
42: 1 2 3 4 5

altruizmus

2: 1 2 3 4 5
30: 1 2 3 4 5
31: 1 2 3 4 5

önérvényesítés

10: 1 2 3 4 5
26: 1 2 3 4 5
35: 1 2 3 4 5

anyagiak

3: 1 2 3 4 5
22: 1 2 3 4 5
39: 1 2 3 4 5

hierarchia

11: 1 2 3 4 5
18: 1 2 3 4 5
43: 1 2 3 4 5

változatosság

4: 1 2 3 4 5
29: 1 2 3 4 5
32: 1 2 3 4 5

humán értékek

12: 1 2 3 4 5
25: 1 2 3 4 5
36: 1 2 3 4 5

függetlenség

5: 1 2 3 4 5
21: 1 2 3 4 5
40: 1 2 3 4 5

munkateljesítmény

13: 1 2 3 4 5
17: 1 2 3 4 5
44: 1 2 3 4 5

presztizs

6: 1 2 3 4 5
28: 1 2 3 4 5
33: 1 2 3 4 5

kreativitás

15: 1 2 3 4 5
16: 1 2 3 4 5
45: 1 2 3 4 5

esztétikum

7: 1 2 3 4 5
20: 1 2 3 4 5
41: 1 2 3 4 5

irányítás

14: 1 2 3 4 5
24: 1 2 3 4 5
37: 1 2 3 4 5

társas kapcsolatok

8: 1 2 3 4 5
27: 1 2 3 4 5
34: 1 2 3 4 5

7. MELLÉKLET

Holland féle érdeklődés

Mi iránt érdeklődöm?

Az itt következő tevékenységek / R, I, M, Sz, V, K / közül írjon „A”-t azok mellé, amelyeket szeret vagy szeretne gyakorolni, és „N” –t azok mellé, amelyek hidegen hagyják, soha nem gyakorolta, nem szereti, és nincs is kedve kipróbálni őket.

R.	<ol style="list-style-type: none">1. elektromos eszközök javítása, szerelése2. autószerelés3. különböző szerelési munkák4. asztalosmunkák5. traktort vagy teherautót vezetni6. fémmel vagy szerszámgépen dolgozni7. autót vagy motorkerékpárt szerelni, átalakítani8. szakmai tanfolyamra járni10. asztalos-tanfolyamra járni11. autószerelő tanfolyamra járni	I.	<ol style="list-style-type: none">1. tudományos folyóiratokat vagy könyveket olvasni2. laboratóriumban dolgozni3. tudományos terveken dolgozni4. rakéta-modelleket készíteni5. kémiai kísérleteket végezni6. különféle témákkal foglalkozó munkákat olvasni7. matematikai példákat megoldani, sakkozni8. fizikai órákra járni9. kémiai órákra járni10. geometriai órákra járni11. biológia órákra járni
M.	<ol style="list-style-type: none">1. vázlatokat készíteni2. színházba járni3. épületeket, bútorokat tervezni4. együttesben, zenekarban játszani5. valamilyen hangszeren játszani6. szólóestekre, koncertekre járni7. kitalált történeteket olvasni8. portrékat, fényképeket készíteni9. színdarabokat olvasni10. verseket olvasni vagy írni	Sz.	<ol style="list-style-type: none">1. levelet írni a barátomnak2. vallási szolgálatban részt venni3. társasághoz, egyesületekhez tartozni4. gyerekekkel foglalkozni5. összejövetelekre járni6. táncolni7. pszichológiai könyveket olvasni8. sportrendezvényekre járni9. új barátokat szerezni10. gyűlésekre és előadásokra járni

	11. művészeti órákra járni		11. segíteni másoknak személyes problémáik megoldásában
V.	<ol style="list-style-type: none">1. másokat befolyásolni2. eladni3. politikáról beszélgetni4. előadásokra járni5. előadásokat tartani6. egy csoportot irányítani7. mások munkáját felülvizsgálni8. fontos emberekkel találkozni9. politikai kampányokban részt venni10. saját vállalkozásba fogni11. egy csoportot vezetni valamilyen cél érdekében	K	<ol style="list-style-type: none">1. íróasztalomat, környezetemet szép rendben tartani2. szövegeket, leveleket gépelni3. irodai gépekkel dolgozni4. részletesen vezetni kiadásokat5. leveleket, beszámolókat, dossziékat osztályozni ,6. üzleti leveleket írni7. összeadás, kivonás, szorzás, osztás, könyvvitel8. gépirótanfolyamra járni9. üzleti ügyekkel kapcsolatos tanfolyamra járni10. könyvviteli tanfolyamra járni11. matematikai, kereskedelmi tanfolyamra járni

1. Számolja meg az „A”, válaszokat minden egyes kérdéscsoportban. / R, I, S, V, M, K/

és írja a számukat minden egyes kérdéssor mellé, baloldalra.

2. Írja ide a kérdéscsoportokat jelölő betűket, aszerint, hogy melyikbe talált a legtöbb „A”, választ. /csökkenő sorrendben /:

Az egyes kérdéscsoportokat jelölő betűk személyiségjegyeknek felel meg, amelyeket konkrét állástípusokkal kapcsolhatunk össze.

R (realista)

Szeret saját kezűleg tárgyakat készíteni, jó mozgáskoordinációval és készséggel rendelkezik, fizikai ereje kiemelkedő. Szereti a következő munkaköröket: szerelő, építőmunkás, labortechnikus, szaktechnikus, földművelő, szakmunkás

I (kutató)

Szeret kutatásokat folytatni, próbálja megérteni a világ különböző jelenségeit. Általában szívesebben dolgozik egyedül vagy kis csoportban, mint a nyilvánosság előtt. A következő

állásokat kedveli: biológus, mérnök, tudományos kutató, meteorológus, közgazdász, csillagász, állatpreparátor, dietetikus, tv-szerelő, pszichiáter, kémikus, számítógépes programozó, statisztikus, üvegszálás termékeket ellenőrző szakember

Sz (szociális)

Olyan állásokat keres, ahol másokkal kapcsolatba léphet, segíthet másokon. ezt teheti, mint tanár ápoló /nő/ , egy játéktér szervezője, pályaválasztási tanácsadó, csapos, szállodatulajdonos, felszolgáló, úszómester, panasziroda alkalmazott, pszichoterapeuta, házmester, társalkodónő, portás, nyomozó, mentős

V (vállalkozó)

Könnyen fejezi ki magát és győz meg másokat. Olyan állásokat keres, ahol hatalomhoz és presztízshez juthat. Gyakran lesz ingatlanügynök, eladó, sportmenedzser, felvásárló, anyagbeszerző, szállodavezető, gyáriparos, hitelbank-vezető, ügyintéző, művezető, konyhafőnök, képviselő, szervező

M (művész)

Művészeti alkotásain keresztül fejezi ki magát. Nem szereti, ha merev struktúra keretei közé szorítják, általában introvertált, és egyáltalán nem vonzzák a szociális jellegű tevékenységek. Zárkózott természetű és érzelmei vezérlik. Színész , zeneszerző, író, költő, tánctanár, karmester, operatőr, bohóc, asztrológus, rendező, díszlettervező, lakberendező, fényképész-fotóművész, fordító, kirakatrendező.

K (hagyománytisztelő-konvencionális)

A rendet, aprólékosságot, a rendszeres jól körülhatárolt munkát kedveli. Azokat az állásokat becsüli, ahol a szabályok és utasítások világosak, ahol próbára teheti azon képességét, hogy gondosan elvégzi, amit tőle kérnek. Gyakran találjuk olyan munkahelyen, amelyek üzleti élettől kapcsolatos, irodai alkalmazott, leltárkészítéssel megbízott hivatalnok, adófelosztó, számítógépes programozó, titkár(nő), pénztáros, tűzőmunkás, könyvelő, dokumentációs tisztviselő, telefonkezelő, raktáros

Osztálymentori rendszer működtetése

A programelem célja:

Osztályfőnök (pedagógus)- diák kapcsolatok bővítése. Pedagógusok egymás közötti tapasztalatátadása.

A programelem tartalma:

Az osztályonként kijelölt mentor jelenléte, bevonása az osztály közösségi programjaiba. Két pedagógus által nyert lehetőséget kihasználva több, színvonalasabb program szervezése.

Felelősök, határidők:

Az osztálymentorok kijelölése az osztályfőnöki munkaközösség véleményének kikérése után az intézményvezetés feladata.

Osztálymentorok 2014-15:

5. a Gál Ágnes

5. b Sáfián Ágnes

5. c Babai Sándor

6. a Törökné Szalai Gabriella

6. b Mészáros Zoltánné

6. c Vámosi Tünde

7. a Makráné Borbíró Eszter

7. b Kovács Gabriella

7. c Fülöp Sándor

Rendszeres tanórán kívüli közösségépítő játékok, foglalkozások, gyermekszervezeti rendezvények.

A programelem célja:

A havi két alkalommal megrendezésre kerülő játékos osztály és intézményi programokkal egymást elfogadó, toleráns, segítő baráti közösségek kialakítása osztály és intézményi szinten. A foglalkozásokon megvalósuló közösségépítő munka következményeként a csoportokban előforduló konfliktusok számának minimalizálása.

A programelem tartalma:

Évfolyamonként, osztályonként, kéthetente szervezett közösségi programok.

A programelem tervezetének végrehajtása

A tervezet végrehajtása az osztályfőnökök feladata. A tervezet nem kötelező érvényű, hasonló jellegű programokkal egyes elemei cserélhetőek.

Felelősök, határidők:

A programtervezetet az évfolyam osztályfőnökei készítik, aktualizálják minden évben a munkaterv elfogadásáig. Az elfogadott tervezet az osztályfőnöki munkaközösség munkatervének része. A programelemhez szükséges eszközök, anyagok biztosítása az intézményvezető feladata.

Programtervezet 2015:

5. évfolyam

Hónap		Program neve	Lehetőségek	Forma	Felelős
szeptember	1.	Bocsavató	A három osztály tanulói fogadalmat tesznek játékos vetélkedő formájában.	évfolyam	osztályfőnökök
	2.	Főzés	Felső tagozat	felső	osztályfőnökök
október	3.	Teremdekoráció	Az osztályterem széppé tétele.	osztály	osztályfőnökök
	4.	„Megmozdul az iskola”	Közös séta és sportvetélkedő	iskola	iskolavezetés, osztályfőnökök
november	5.	Játékdélután	közösségi játékok	osztály	osztályfőnökök
	6.	Sportdélután	Sorversenyek, labdarúgó torna az osztályok között	évfolyam	Testnev. mk.. vezető, osztályfőnökök
december	7.	Mikulás-buli	Vetélkedő, egymás megajándékozás	osztály	osztályfőnökök
	8.	Karácsonyi készülődés	Kézműveskedés	osztály	osztályfőnökök
január	9.	Játékdélután	Társasjátékok	évfolyam	osztályfőnökök
	10.	Smink- és amőbaverseny	gyermekszervezeti rendezvény	felső	osztályfőnökök DÖK vezető
február	11.	télüző felvonulás	Szalmabáb égetése	felső	of mk vezető
	12.	Környezetvédelmi délután	Hulladékból dísz tárgy készítése	évfolyam	osztályfőnökök
március	13.	Játékdélután	Társasjátékok	osztály	osztályfőnökök
	14.	Húsvétváró	Kézműves délután	osztály	osztályfőnökök
április	15.	Föld napja vetélkedő	Gyermekszervezeti rendezvény	felső	DÖK vezető
május	16.	osztálykirándulás	Tanulmányi kirándulás	osztály	osztályfőnökök
	17.	Iskolai gyereknap	gyermekszervezeti rendezvény	iskola	iskolavezetés, osztályfőnökök
június	18.	„Búcsú a tanévtől”	Évbúcsúztatás	osztály	osztályfőnökök

6. évfolyam

Hónap		Program neve	Lehetőségek	Forma	felelős
szeptember	1.	Ismét együtt!	Gyalog- vagy kerékpártúra vagy teremdekorálás	osztály	osztályfőnökök
	2.	főzés	gyermekszervezeti rendezvény	felső	osztályfőnökök
október	3.	Játékdélután	Tantermi társasjátékok	évfolyam	osztályfőnökök
	4.	megmozdul az iskola	Közös séta és sportvetélkedő	iskola	iskolavezetés, osztályfőnökök
november	5.	Játékdélután	Közösségi játékok	osztály	osztályfőnökök
	6.	PÁR-BAJ	Játékok vetélkedő jelleggel (amőba, sakk stb.)	évfolyam	osztályfőnökök
december	7.	Mikulás-buli	Vetélkedő, egymás megajándékozás	osztály	osztályfőnökök
	8.	Készülődés karácsonyra	Dekorációkészítés, teremdíszítés. ajándékozás	osztály	osztályfőnökök
január	9.	Játékdélután	Tantermi társasjátékok	évfolyam	osztályfőnökök
	10.	Smink- és amőbaverseny	gyermekszervezeti rendezvény	felső	DÖK vezető
február	11.	télűző felvonulás	Szalmabáb égetése	felső	of mk vezető
	12.	Valentin-nap	gyermekszervezeti rendezvény	felső	DÖK vezető, osztályfőnökök
március	13.	FOCI	Évfolyamszintű futball-bajnokság	évfolyam	Testnev. mk.. vezető, osztályfőnökök
	14.	Húsvétváró	Népszokások; locsolóvers-tanulás, kézműveskedés	évfolyam	osztályfőnökök
április	15.	Föld napja vetélkedő	gyermekszervezeti vetélkedő	felső	DÖK vezető
május	16.	osztálykirándulás	Tanulmányi kirándulás	osztály	osztályfőnökök
	17.	Iskolai gyereknapi	gyermekszervezeti rendezvény	iskola	iskolavezetés, osztályfőnökök
június	18.	„Búcsú a tanévtől”	Évbúcsúztatás	osztály	osztályfőnökök

7. évfolyam

Hónap		Program neve	Lehetőségek	Forma	Felelős
szeptember	1.	szalonnasütés		osztály	osztályfőnökök
	2.	főzés	gyermekszervezeti rendezvény	felső	DÖK vezető
október	3.	osztályterem dekorálás	Az osztályterem széppé tétele.	évfolyam	osztályfőnökök
	4.	megmozdul az iskola	Közös séta és sportvetélkedő	iskola	iskolavezetés osztályfőnökök
november	5.	játékdélután	társasjáték	osztály	osztályfőnökök
	6.	„oszinasi”	pl. melegszendvics készítés, gofri sütés	osztály	osztályfőnökök
december	7.	Mikulás-buli	Vetélkedő, egymás megajándékozás	osztály	osztályfőnökök
	8.	karácsonyi kézműveskedés	ajándékkészítés	osztály	osztályfőnökök
január	9.	filmvetítés	ismeretterjesztő film megtekintése, majd TOTÓ a filmről	osztály v. évfolyam	osztályfőnökök
	10.	játékdélután	játékos évfolyam-vetélkedő	évfolyam	osztályfőnökök
február	11.	télűző felvonulás	Szalmabáb égetése	felső	of mk vezető
	12.	smink és amőba verseny	gyermekszervezeti rendezvény	felső	DÖK vezető
március	13.	március 15.- ünnepi műsor	az ünnepi műsor összeállítása	évfolyam	osztályfőnökök
	14.	március 15.- ünnepi műsor	az ünnepi műsor megtartása	évfolyam	osztályfőnökök
április	15.	Föld napja vetélkedő	gyermekszervezeti vetélkedő	felső	DÖK vezető
május	16.	osztály vagy évfolyam kirándulás	Tanulmányi kirándulás	osztály	osztályfőnökök
	17.	Iskolai gyereknap	gyermekszervezeti rendezvény	iskola	iskolavezetés, osztályfőnökök

június	18.	„Búcsú a tanévtől”	Évbúcsúztatás	osztály	osztályfőnökök
--------	-----	--------------------	---------------	---------	----------------

8. évfolyam

Hónap		Program neve	Lehetőségek	Forma	felelős
szeptember	1.	tanévköszöntő	szalonnasütés, strandolás, kerékpározás	osztály	osztályfőnökök
	2.	főzés	gyermekszervezeti rendezvény	felső	DÖK vezető
október	3.	osztályterem dekorálás	Az osztályterem széppé tétele.	évfolyam	osztályfőnökök
	4.	megmozdul az iskola	Közös séta és sportvetélkedő	iskola	iskolavezetés osztályfőnökök
november	5.	játékdélután	kockapóker	osztály	osztályfőnökök
	6.	sportdélután	váltóverseny, közös bemelegítés után	évfolyam	osztályfőnökök
december	7.	Mikulás buli	Vetélkedő, egymás megajándékozása	osztály	osztályfőnökök
	8.	kézműveskedés	ajándék készítése, vásárra termék készítése	osztály	osztályfőnökök
január	9.	Iskolai DISCO előkészítése	programok megtervezése, feladatok kiosztása	osztály	osztályfőnökök
	10.	Iskolai Disco lebonyolítás		osztály	osztályfőnökök
február	11.	télüző felvonulás	Szalnabáb égetése	felső	iskolavezetés
	12.	smink és amőba verseny	gyermekszervezeti rendezvény	évfolyam	osztályfőnökök
március	13.	fotózás		osztály	osztályfőnökök
	14.	játékdélután	kártya, sakk, táblajátékok	osztály	osztályfőnökök
április	15.	Föld napja vetélkedő	gyermekszervezeti vetélkedő	felső	DÖK vezető
május	16.	bankett előkészítése	forgatókönyv készítése	évfolyam	osztályfőnök
	17.	Iskolai gyereknap	gyermekszervezeti rendezvény	iskola	iskolavezetés, osztályfőnökök
június	18.	„Búcsú az iskolától”	Évbúcsúztatás	osztály	osztályfőnökök

Reggeli „Beszélgető körök”.

A programelem célja:

A gyermekek és a pedagógusok számára feszültségoldó, a napi tevékenységekre motiváló, érzelmileg ráhangoló tevékenységet jelentsen. Napi szintű kapcsolattartás az osztály és az osztályfőnök, osztálymentor között.

A programelem tartalma:

Reggel az első óra előtti kiegyensúlyozott, nyugodt légkörben történő konstruktív beszélgetés, tájékozódás az osztályfőnök, az osztálymentor és az osztály között. Időpont: 7.45-8.00.

A programelem végrehajtása

A „beszélgető kör” napi szintű működtetése az osztályfőnökök közösségépítő munkájának szerves része.

Felelősök, határidők:

A programelem hatékony működéséért egy személyben az osztályfőnök a felelős.

Az „Arizona program” (kísérleti jellegű bevezetés)

A programelem célja:

Az egymás iránti tisztelet, tolerancia és az egyéni felelősségérzet kialakítása. Az órai magatartási problémák kezelése, a tanórai munka zavartalanságának biztosítása. A következő három alapelv megértetése és elfogadtatása tanulóinkkal:

1. Minden tanulónak joga van a zavartalan tanuláshoz.
2. Minden tanárnak joga van a zavartalan tanításhoz.
3. Mások jogait mindig tiszteletben tartom.

A programelem bevezetésének oka:

A mind gyakrabban előforduló nevelési, fegyelmezési gondok egyre több időt vesznek el a tanórától, és a tanulni vágyóktól. Az e jelenség próbára teszi a pedagógusokat, és a tanulni vágyó gyermekeket egyaránt.

Intézményünk feladata, hogy erre a problémára megoldást keressen.

Ennek a problémának egy lehetséges megoldásként, enyhítéseként dolgozták ki az Arizona programot, melyet kísérleti jelleggel ez évtől kezdve mi is bevezetünk.

A program folyamata, tartalma:

A program végrehajtása a céloknál felsorolt három alapelv tanulók által történt megismerése, értelmezése és elfogadása után kezdődhet el. (Az alapelvek elfogadás után az összes tanteremben kifüggesztésre kerülnek.)

A kifüggesztés után felmerülő órai rendzavarás esetén, a program szerint a következő eljárásrend valósul meg:

A pedagógus rákérdez a fegyelmezetlenkedő tanulóra, hogy az említett három alapszabály közül melyiket szegi meg éppen.

A diák, válasza után lehetőséget kap viselkedése megváltoztatására – ekkor benmaradhat, - vagy ha ezt nem óhajtja - saját döntésére – kimehet az Arizona szobába. Ez

utóbbi esetben a pedagógus egy információs lapot (1. melléklet) ad a tanulónak, melyet az Arizona szoba ügyeletesének köteles átadni.

A program lényege ezen a saját döntésen alapul. Nem a pedagógus küldi ki a tanulót, ő dönt a kimenetelről és vállalja a döntésével járó következményeket.

Az Arizona szobába érkező tanulót az itt ügyeletes pedagógus várja. Rövid megbeszélés után a kiküldött tanuló önállóan tölti ki a „Tervkészítő lap” című nyomtatványt (2. melléklet), ahol olyan kérdések szerepelnek, melyek a zavart okozó viselkedésre, annak okaira, következményeire, a megszegett szabály azonosítására, a viselkedésváltoztatás hogyanjára és egy segítő tanár megnevezésére vonatkoznak. (A segítő tanár a tanuló által kiválasztott pedagógus, akiben a tanuló legjobban megbízik.)

A „Tervkészítő lap” kitöltése, megbeszélése és ennek ügyeletes tanári elfogadása után a tanuló a „Visszaküldési” lappal (3. melléklet) tér vissza az órára, vagy a szünetre. (A lap tartalma: a diák neve, osztálya, dátum, az ügyelő pedagógus neve és a visszaküldés pontos időpontja)

Egyéb szabályok:

Az órán történő másodszori rendbontás a diák önálló döntésén alapuló óraelhagyásnak minősül, automatikus Arizona teremmel jár.

A következő tanórát a tanuló az órarendnek megfelelően kezdi.

Az Arizona szobában töltött idő nem minősül hiányzásnak, a nem hallott, látott anyag pótlása kötelező.

Három Arizona szobás óra után a diáknak segítő beszélgetésen kell részt vennie, ahol az osztályfőnök, az ifjúságvédelmi felelős és az iskolapszichológus vesz részt.

A negyedik Arizona szobai tartózkodás az osztályfőnöki figyelmeztetés v. intés soron következő fokozatát vonja maga után.

Hat Arizona szobás óra után a diáknak segítő beszélgetésen kell részt vennie, ahol az osztályfőnök, az iskolapszichológus, a gyermekvédelmi felelős, intézményvezető és a szülő vesz részt.

A hetedik Arizona szobai tartózkodás az igazgatói figyelmeztetés v. intés soron következő fokozatát vonja maga után.

10 óra után a Családsegítő és a Gyermekjóléti Szolgálat felé is kell jelezni a problémát.

A tizenegyedik Arizona szobai tartózkodás az igazgatói figyelmeztetés v. intés újabb fokozatát vonja maga után. Ehhez társul iskolai rendezvényektől eltiltás. Nevelőtestületi döntés alapján akár ballagástól való eltiltás is lehet a büntetés.

15 alkalom után pedig a Rendőrség Ifjúságvédelmi Osztályát is be kell vonni a megbeszélésekbe.

A Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálattal, a Rendőrség Ifjúságvédelmi Osztályával a program működtetése érdekében együttműködési megállapodások készülnek.

Felelősök, határidők:

Az Arizona szoba helyiségének és az ügyeletnek megszervezése az intézményvezetés feladata

Az Arizona terem adatainak az összegzése havonta történik az ifjúságvédelmi felelős által.

Az osztályfőnökök havonta összesítik a saját osztályukra vonatkozó adatokat.

1. melléklet

ARIZONA PROGRAM

Információk a tréningzsoba felügyelője számára

Tanuló: _____

Osztály: _____

- Közbekiabált, beszélt
- Megtagadta a munkát, a pedagógus kérését
- Verekedett
- Tárgyakat dobált az osztályban
- Zavarta padtársát, környezetét
- Illetlenül válaszolt a tanárnak
- Engedély nélkül elhagyta a helyét
- Megsértett másokat
- Megrongálta az iskola felszerelését

Egyéb:

Tanár: _____

Tanóra: _____

Dátum: _____

Idő: _____

2. Melléklet

Felelősségteljes gondolkodás és cselekvés

Név: _____

Osztály: _____

Dátum: _____

Mit tettem:

.....
.....
.....
.....

Mi az oka annak, hogy így viselkedtem:

.....
.....
.....
.....

Azért kerültem a tréning szobába, mert a következő alapszabályt nem tartottam be:

.....
.....

Az lesz a tettem következménye, hogy:

.....C
.....
.....
.....

Tervem:

Mit változtatnék a viselkedésemen, hogy ne sértsem meg az alapszabályokat:

.....
.....
.....
.....

Kinek a segítségét kérem ehhez:

.....

Kossuth Lajos Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola,
5525 Füzesgyarmat, Széchenyi u. 2.
OM azonosító: 201088

3. Melléklet

Információs lap az osztályba való visszatéréshez

Tanuló: _____

Osztály: _____

Dátum: _____

Idő: _____

Ügyeletes tanár: _____

Konfliktuskezelő tréning osztály, évfolyam és egyéni szinten.

A programelem célja:

Konfliktuskezelő módszerek elsajátíttatása, intézményünkben is előforduló agresszív cselekedetek számának minimálisra csökkentése.

A programelem tartalma:

Alapszinten: ötödik évfolyamon az iskolapszichológus által közvetlenül irányított, hat órában lebonyolított tréningyszerű program osztálykeretben.

Szükség esetén:

osztályszintű probléma esetén az iskolapszichológus által meghatározott időtartamban és keretben, a szükséges tartalommal.

egyéni probléma esetén az iskolapszichológus által meghatározott időtartamban és keretben, a szükséges tartalommal.

A programelem végrehajtása

A tréninget minden ötödikes osztályban a tanév első két hónapjában szükséges elvégezni.

Probléma esetén a további beavatkozásról az iskolapszichológus, osztályfőnök, gyermekvédelmi felelős és az iskolavezetés egy tagja dönt.

Felelősök, határidők:

A programelem működéséért, tartalmáért egy személyben az iskolapszichológus a felelős.

Az alapszintű konfliktuskezelő tréning tematikája 5. évfolyamon:

Óra	Fejlesztési terület	Célok, feladatok	Alkalmazott módszerek, gyakorlatok
1.	Bevezetés Feszültségoldás	A foglalkozások rendjének, céloknak, feladatoknak a megbeszélése Elvárások tisztázása A feszültségoldás lehetőségeinek, szükségességének ismertetése	Légzésbeállítás- bemelegítés léggzéssel Hangkitartás- 'ó' hangoztatás Ritmus- ritmusutánzás „Villámrelaxáció”
2.	Kommunikáció	A verbális- nem verbális kifejezőképesség fejlesztése, érzelmek nem verbális kifejezése, felismerése, a korlátozott kommunikáció hatásának átélése, információ-torzulás megtapasztalása Erőszakmentes- társas hatékonyságot növelő kommunikáció fejlesztése	Utasítás szavak nélkül 1-2-3-4 szavas kommunikáció adott szituációban Pletyka
3.	Empátia	Mások szándékainak, érzéseinek, reakcióinak felismerése, értelmezése, megfelelő reakció alkalmazása, segítségnyújtás	Utánzás Ki a karmester? Adj hozzá egy mozdulatot!
4.	Együttműködés	Együttműködés, összetartozás erősítése, közös erőfeszítés-problémamegoldás, közös döntéshozás, együttesség élménye, közös tevékenység átélése	Csináld meg! (Közös montázs készítése- megoldási mód keresése, amikor nem állnak rendelkezésre egyenlő mértékben az erőforrások...)
5.		Meggyőzés- befolyásolás- konfliktushelyzet megoldása asszertív módon	Sziget (A csoportnak a feladat megoldásához közös megegyezésre kell jutnia, az egyes személyeknek „áldozatokat” kell hoznia a csoport közös érdekeiért, így a feladat a csoport együttműködését, és az összetartozás érzését fejleszti.)
6.	Értékrendek	A csoport és egyén értékrendjének tisztázása, ütköztetése- az önérvényesítés lehetőségeinek fokozása	Szívszakadva (A csoporton belüli konfliktus, véleménykülönbség megtapasztalása. Mivel a cél egy közös döntés létrehozása, így a tagok saját társas hatékonyságukat is megtapasztalhatják. A felállított sorrend a csoport értékrendjének tisztázásában is segíthet.)

Közösségi csoportnapló alkalmazása osztályszinten

A programelem célja:

Az osztályközösség építésének, formálásának tudatos, tervszerű meghatározása, dokumentálása. A tanulók tevékenységének a nyomon követése.

A közösségi osztálynaplók javasolt tartalma:

osztályfőnöki tanmenetek 5-8.évfolyam

csoportprofil 5. évfolyamon és évente történő rövid kiegészítése, reflexiója

szociometriai mérés és az ehhez tartozó rövid értékelés 5. és 7. évfolyamon

rendszeres tanórán kívüli közösségépítő foglalkozások leírása, gyermekszervezeti rendezvények tematikája és a programokhoz fűződő rövid reflexiók

esetleírások, reflexiók

a negyedik osztályfőnökök jellemzése a leendő ötödikes tanulókról

A programelem végrehajtása

A napló vezetése az osztályfőnöki tevékenység szerves része.

Javasolt elemeken kívül tartalma szabadon bővíthető.

Felelősök, határidők:

A programelem megvalósításáért az osztályfőnökök a felelősök.

Csoportprofil javasolt tartalma:

A tanulók/gyerekek száma, a nemek aránya és más, pl. szociokulturális jellemzők

Az osztály története (pl. hogyan alakult ki az osztály, változások az osztály összetételében), az osztályfőnökkel, az osztály korábbi tanárával/nevelőjével való konzultáció (amennyiben ez befolyásolja a munkáját).

A pedagógus lépései a csoport megismerése, a csoporttal való megfelelő viszony kialakítása érdekében.

Közösen kialakított vagy a pedagógus által felállított szabályok és azok betartásának szintje, aktivitás, együttműködés a csoportban, egyes tanulók szerepe, a pedagógus tevékenysége a megfelelő csoportdinamika kialakítása érdekében.

A csoport szaktárgyi fejlődésének megvilágítása: a pedagógus és a csoport által eddig kitűzött célok, eredmények, jelenlegi célok, a csoport erősségei, a főbb nehézségek és megoldásuk lehetséges útjai.

A csoportra jellemző kölcsönösségi táblázat, valamint szociogram a társas kapcsolatok kérdőív alapján.(1. melléklet)

Az osztályok legnépszerűbb tanulói által kitöltött IKON kérdéssor (2. melléklet) értékelése.

Az eseteírások javasolt tartalma:

Az eset leírása: az eset tényszerű ismertetése (pl. állandó fegyelmelési problémák egy tanulóval/csoporttal; egy gyerek szociális/családi/iskolai problémája; szülőkkel való kapcsolati probléma; a nevelőtestület összefogását igénylő intézményi szintű helyzet stb.), ha van dokumentum, annak csatolása.

Az eset értelmezése (a tényszerű ismertetésbe ágyazva, vagy külön pontban): az okok azonosítása, a szükséges adatok, információk összegyűjtésének módja.

A probléma, a helyzet megoldására tett lépések.

Az eset megoldása, eredménye (siker, rész-/átmeneti eredmény, kudarc, stb.); okok, levonható következtetések, további feladatok meghatározása.

Reflexió

Társas kapcsolatok

Név:.....

osztály:

A kérdések segítségével azt szeretném megtudni, hogyan alakulnak ebben az osztályban a baráti kapcsolatok. Kérlek, hogy az alábbi kérdések mindegyikére lehetőleg 3-3 osztálytársad teljes nevével válaszolj! Lehet több vagy kevesebb nevet is beírni.

1) Ha volna egy problémád, kinek a tanácsára hallgatnál szívesen az osztálytársaid közül?

1.: 2.: 3.:

2) Ha egy kisebb csoport hétvégén kirándulni menne, kikkel mennél legszívesebben kirándulni az osztálytársaid közül?

1.: 2.: 3.:

3) Ha befejezed az iskolát, kikkel találkoznál szívesen az osztálytársaid közül?

1.: 2.: 3.:

Szülői klub

A program célja:

A szülőkkel való kapcsolat szorosabbra fűzése rendszeres összejövetelek során, információcsere, aktualitások megbeszélése olyan témakörök érintésével, melyek az iskola-családi környezet közelítését, a nevelési módszerek harmonizálását, a kommunikáció gyakoriságának- intenzitásának növelését teszik lehetővé.

A program végrehajtása:

minden hónap első szerdája, 17 órai kezdettel

A program tartalma:

- Tanulási motiváció
- Agresszivitás
- Szorongás
- Nevelési módszerek hatása a személyiség alakulására
- Tabu témák a családban- mit, mikor, hogyan közöljünk a gyermekkel
- Kamaszkor
- Családi szocializáció

Felelősök, határidők:

A program szervezéséért, lebonyolításáért az iskolapszichológus felelős.